

विश्वासीहरूको निम्ति लेखिएको
पवित्र बाइबलको टिप्पणी

इजकिएलको
पुस्तकको टिप्पणी

विलियम म्याक डोनाल्ड

Title of the English Original:

Believer's Bible Commentary by William MacDonald

Indian Publisher of the English Original:

Authentic Media, Medchal Road, Suchitra Junction, Secunderabad – 500 067, India

ISBN of the English Original: ISBN 9789381905593

Copyright of the English Original: © 1995 by Christian Mission in Many Lands, Inc. P.O. Box 13, Spring Lake, NJ 07762, USA www.cmml.us

Copyright of the Nepali translation: © 2017 by Christian Mission in Many Lands, , Inc. P.O. Box 13, Spring Lake, NJ 07762, USA www.cmml.us

Publisher of the Nepali translation:

जीवन मार्ग प्रकाशन
पी.ओ. बोक्स नं. २३
पी.ओ. कालिम्पोङ्ग - ७३४३०९
दार्जालिङ्ग, पश्चिम बंगाल
भारत

Please visit our webpage for additional literature.

These publications are available as pdf files from:

www.nbcinepal.org

or write to: nbcinepal@gmail.com

Printed at:

इजकिएलको पुस्तकको भूमिका

‘इजकिएलको पुस्तकको पहिलो अध्यायदेखि यसको अन्तिम अध्यायसम्म एउटा उल्लेखनीय विचारले यस पुस्तकमा राज्य गर्छ: परमप्रभु परमेश्वरसँग सर्वाधिकार र महिमा छ । मानिसहरूका हल्ला र घमण्डपूर्ण दाबीहरूले यो सत्यता दुबाउन, बगाउन खोजे ता पनि यो सत्यता सुदृढ रहन्छ: इस्ताएली जातिमाथि उहाँको सर्वाधिकार छ, अनि संसारका सबै देशहरूको सम्बन्धमा पनि उहाँ सार्वभौम अधिकारी हुनुहुन्छ । अनि उहाँको सर्वाधिकारभित्र रहेको इच्छा यस प्रकारको छ: हामीले आफ्नो जीवनमा र पृथ्वीका छेउहरूसम्म हाम्रो साक्षीद्वारा उहाँको महिमा गर्नुपर्छ ।’

श्री चार्ल्स एल. फाइनबर्ग

क) ग्रन्थ-सूचिमा यस पुस्तकको विशिष्ट स्थान

अड्ग्रेजी भाषामा ‘इजकिएलले त्यस चक्रकाको दर्शन देखे’ र ‘सुकेका हड्डीहरू’ जस्तै प्रसिद्ध आत्मिक गीतहरूले गर्दा इजकिएलचाहिँ लाखाँ मानिसहरूद्वारा बाइबलको एक व्यक्तिको रूपमा चिनिएका छन् । तर दुर्भाग्यवश यस अपठ्यारो पुस्तकको विषयमा मानिसहरूको बीचमा बाइबलको ज्ञानको स्तर प्रायः त्योभन्दा गहिरो जाँदैन । अनि यो पनि भनोः पक्कै पनि भर्खैर प्रभुमा आएका विश्वासी भाइबिहिनी-हरूले पवित्र बाइबलमा पढ्नुपर्ने पहिलो पुस्तक इजकिएलको पुस्तक नै होइन । तर यो पनि भन्न उचित छ: साहित्यमा चासो राख्ने व्यक्तिहरू यी भविष्यवकाको उल्लेखनीय शैलीद्वारा मोहित भई पवित्र बाइबलप्रति आर्किप्रित भए र आर्किप्रित हुन सक्लान् ।

इजकिएलको पुस्तकको विषयमा असामान्य कुरा के छ भने, जसरी यर्मियाको पुस्तकले न्यायमा जोर दिएजस्तै, अनि केही हदसम्म यशैयाको पुस्तक र प्रायः सबै साना

भविष्यवकाहरूले न्यायमा जोड गरेजस्तै, त्यस्तै यस पुस्तकको जोड न्यायमा होइन, तर परमेश्वरका जनहरूलाई सान्त्वना दिनुमा यसको जोड छ । कबार नदीमा, जुन ठाउँचाहिँ सायद बेबिलोन शहरको नजिकमा अवस्थित भएको एक प्रकारको प्राचीन कारा-शिविर भएको थियो, त्यस नदीको किनारमा इजकिएलले निर्वासित यहूदीहरूलाई प्रोत्साहन दिन आफ्ना भविष्यवाणीहरू लेखे ।

ख) यस पुस्तकको लेखक को हुन् ?

इजकिएल, जसको नामको अर्थ ‘परमेश्वर बलियो पार्नुहुन्छ’ अथवा ‘परमेश्वरद्वारा बलियो पारिएको’ हो, ख्रीष्टपूर्व ५९७ सालमा, यरूशलेमको विनाश हुनुभन्दा एघार वर्षअघि, कैदीहरूको दोस्रो समूहको साथमा बेबिलोनमा लागिए ।

अनि इस्त्री संवत् १९२० सालसम्म इजकिएलले गरेका भविष्यवाणीहरू तर्कवादी आलोचकहरूका छाँटकाँट गर्ने ‘केंचीहरू’बाट धेरै हदसम्म उम्के । अनि यही कुरा केही उदारवादीहरूको निम्ति विलाप गर्ने कारण पो

४ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

भएछ; यसकारण तिनीहरूले तुरन्तै इजकिएलको पुस्तकको एकताको विषयमा, साथै इजकिएल यस पुस्तकका लेखक भएको कुरा काट्न र यस पुस्तकको लेख्ने मितिको विषयमा परम्पराको धारणा अस्वीकार गर्न हामीलाई चक्कर लाग्ने सिद्धान्तहरू निकाल्न थालिहाले ।

वास्तवमा यस पुस्तकको विषयमा यहूदी र इसाईहरूको पुरानो, सर्वमान्य धारणा किल्ला-जत्तैक बलियो र सुदृढ़ छ: बूजीका छोरा पूजाहारी इजकिएल अर्थात् कविता लेख्ने प्रतिभा भएका यी भविष्यवक्ताले नै यो पुस्तक लेखेका हुन् । अनि यसको विषयमा उठेको आलोचनात्मक धारणा राम्रोसँग खण्डन गरिएको हो ।¹⁾

यस पुस्तकको एकताको विषयमा हामी यहाँ श्री जोटन बी. टेलरका छवटा तर्कहरू पेश गर्दैँ । यो पुस्तक एकजना लेखकको रचना हो; किनभने ...

१) यस पुस्तकमा लेख शुरुदेखि अन्तसम्म निरन्तर बागिहन्छ र कहीं नरोकीकन अघि बढ्दै जान्छ, र त्यसले हामीलाई प्रभाव पारेर आफ्नो लेख्ने उद्देश्य पूरा गर्दैँ ।

२) यस पुस्तकमा एकै विषयवस्तु छ: यरूशलेमको पतन र मन्दिरको विनाश ।

३) यसको लेखे शैली र प्रयोग गरिएको शब्द-भण्डारमा एकरूपता छ । यस पुस्तकभरि विशेष वाक्य र वाक्यांशहरू प्रयोग गरिएका र दोहोरिएका छन्, जस्तै: ‘मानिसको छोरा’, ‘परमप्रभुको वचन मकहाँ आयो’, ‘परमप्रभु म नै हुँ भनी तिनीहरूले जान्नेछन्’ र ‘परमप्रभुको महिमा’ ।

४) ठूला भविष्यवक्ताहरूका पुस्तक-हरूमध्ये केवल इजकिएलको पुस्तकचाहिँ कालक्रमबद्ध छ ।

५) यस पुस्तकभरि प्रथम पुरुषको शैली प्रयोग गरिएको छ; अनि यस विशेषताले इजकिएलको पुस्तकलाई आत्मकथाको रूपमा पेश गर्दै । अनि इजकिएल १:३ र २४:२४ पदमा इजकिएल नै यस पुस्तकका लेखक हुन् भन्ने जानकारी दिइएको छ ।

६) यस पुस्तकमा इजकिएलको व्यक्तित्व र चरित्रमा कुनै हेरफेर भएको छैन । उनको लगनशीलताबाट, प्रतीकहरू मन पराउने उनको आदतबाट, सानोतिनो कुराको निम्ति उनले देखाएको वास्ताबाट, अनि परमेश्वरको महिमा र सर्वश्रेष्ठताको विषयमा उनमा भएको भक्तिभयबाट यो कुरा देखिन्छ ।²⁾

ग) यस पुस्तकको लेखे मिति के हो ?

इजकिएलले आपना भविष्यवाणीहरूको निम्ति मिति ठीक-ठीकसँग दिएका छन् । पहिलो भविष्यवाणी राजा यहोयाकिन कैद गरेर निर्वासनमा लगिएको पाँचौं वर्षमा अर्थात् ख्रीष्टपूर्व ५९३ सालमा उनीकहाँ आयो (इजकिएल १:२); अनि ख्रीष्टपूर्व ५७१ सालमा अन्तिम भविष्यवाणी उनीकहाँ आयो (इजकिएल २९:१७) । यसकारण उनको सेवकाई कम्तिमा बाइस वर्ष लागेको थियो । मानों पूजाहारी भएको नाताले उनले तीस वर्षको उमेरमा आफ्नो सेवकाई शुरू गरे होलान्; यसकारण उनले आफ्नो भविष्यवाणी गर्न सेवकाई पूरा गर्दा उनको उमेर पचास वर्षभन्दा बढी भएको अनुमान गरिन्छ ।

घ) यस पुस्तकको सन्दर्भ र यसको विषयवस्तु के-के हुन् ?

इजकिएलले निर्वासनका शुरुका वर्षहरूमा आपना सँगी-निर्वासितहरूको सेवा गर्दैथिए, खास गरी तिनीहरूलाई कैदमा लगिएको

समयदेखि लगभग बीस वर्षसम्म सेवा गर्दैथिए। निर्वासित यहूदीहरूले अब चाँडे यरूशलेममा फर्क्ने तथ्यहीन आशा गर्दैथिए; यसकारण उनले तिनीहरूलाई भन्नपरेको थियो: 'यसभन्दा पहिले तिमीहरू परमप्रभुकहाँ फर्क्नुपर्छ।'

इजकिएलको भविष्यवाणी तीन भागमा विभाजन गर्न सकिन्छ। क) पहिलो खण्डमा उनले यहूदाका पापहरू पेश गरे र मानिसहरूलाई नजिक आउन लागेको परमेश्वरको न्यायको विषयमा चेताउनी दिए, जसको फलस्वरूप मानिसहरू कैदमा जानेथिए र तिनीहरूको राजधानी यरूशलेम नाश हुनेथियो। अनि असाधारण दर्शनहरू र प्रतीकात्मक क्रियाकलापहरूद्वारा सजीव ढङ्गले यो सबै जानकारी दिइयो; किनकि परमेश्वरको उपस्थितिरूपी उज्ज्वल र चम्किलो बादल मन्दिरमाथि अंडिरहेको र त्यसपछि आनेकाने गरी त्यहाँबाट प्रस्थान गर्दै गरेको देखिन्छ। यसको मतलब के थियो भने, परमेश्वरले आफ्ना जनहरूको पापले गर्दा अबदेखि उसो तिनीहरूको बीचमा वास गर्न सक्नुहुन्नथियो, अनि उहाँको न्यायको प्रहार अब चाँडे यस अशुद्ध परिएको मन्दिरमाथि पर्नेथियो। इजकिएलको पुस्तकमा परमप्रभुको महिमाचाहिँ यसका मुख्य विषयवस्तुहरूमध्ये एक थियो।

ख) अनि दोस्रो खण्डमा यहूदाका छिमेकी राष्ट्रहरूलाई यिनीहरूको मूर्तिपूजाको खातिर र परमेश्वरका जनहरूप्रति देखाइएको यिनीहरूको क्रंत व्यवहारको खातिर दोषारोपण लगाइन्छ। यी राष्ट्रहरूचाहिँ अम्मोनीहरू, मोआबीहरू, एदोमीहरू, पलिस्तीहरू, टायर र सिडोनका बासिन्दाहरू अनि मिस्रीहरू थिए।

ग) अन्तमा, तेस्रो खण्डमा इजकिएलले इस्त्राएलको सम्पूर्ण जातिको पुनर्स्थापना र पुनर्मिलनको विषयमा कुरा गरे: इस्त्राएल र यहूदाको पुनर्स्थापना र पुनर्मिलन हुनेछ। किनकि जब यी मानिसहरूले आफ्ना

पापहरूको विषयमा पश्चात्ताप गर्छन्, तब परमेश्वरले आफ्नो पवित्र आत्मा तिनीहरूभित्र ढालिदिनुहुन्छ; तब मसीह आप्ना जनहरूकहाँ आउनुहुनेछ, र उहाँले तिनीहरूका अन्तिम शत्रहरूलाई नष्ट गर्नुहुनेछ; तब मन्दिरको पुनर्निर्माण हुनेछ, र परमप्रभुको महिमा त्यसमा फर्केर आउनेछ। यी भविष्यवाणीहरू अझै पूरा भएका छैनन्, तर यी भविष्यवाणीहरूले ख्रीष्ट येशूको हजार वर्षको राज्य ताकेका छन्, जुन राज्य उहाँले यस पृथ्वीमा स्थापित गर्नुनुनेछ।

जुन कुरा अरू भविष्यवाणीका पुस्तक-हरूको विषयमा भन्न सकिन्छ, त्यो कुरा इजकिएलको पुस्तकको विषयमा पनि केही हदसम्म सत्य ठहरिएको छ: यो सारा पुस्तक कालक्रमअनुसार राखिएको छैन; तर यसको कालक्रम यशैया र यर्मियाका पुस्तकहरूको भन्दा बढी मिल्छ। यस पुस्तकका धेरै अध्यायहरूको शुरुमा मितिहरू वा समय-अवधिहरू लेखिएका छन्, जसको ख्याल हामीले गर्नुपर्छ। अनि श्री अल्बर्ट बार्न्सले यी भविष्यवाणीहरू कालक्रमअनुसार निमानुसार राखेका छन्:

'यस पुस्तकका विभिन्न अध्यायहरूसँग निश्चित गरिएका मितिहरू छन्, जुन मितिहरूअनुसार यी भविष्यवाणीहरू भाग-भाग गर्न सकिन्न; अनि जुन भविष्यवाणीहरूको विषयमा कुनै खास मिति दिइएको छैन, ती भविष्यवाणीहरूको विषयमा हामी अनुमान गरेर के भन्नै भने, जुन ठाउँमा यस पुस्तकमा अन्तिम मिति दिइएको थियो, त्यस ठाउँमा ती भविष्यवाणीहरू हालुपल्ली; किनकि ती भविष्य-वाणीहरू त्यस समयमा वा त्यस समयको छेउ-छेउमा दिइएको हुनुपर्ला।

१) गजा यहोयाकिनको निर्वासनको पाँचौं वर्ष:
इजकिएल १-७: भविष्यवक्ता हुनको निम्ति इजकिएलको बोलावट भएको, र चाँडे यरूशलेममाथि आइपर्ने घेराबन्दीको विषयमा भविष्यवाणी गरिएको।

६ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

२) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको छैटौं वर्षः
इजकिएल ८-१९: मानिसहरूको सम्पूर्ण अवस्थाको
हिसाबकिताब गरिनुको साथै आगामी सजायको
विषयमा भविष्यवाणी गरिएको ।

३) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको सातौं वर्षः
इजकिएल २०-२३: नयाँ हफ्कीहरू दिइएका र
आउन लागेको विनाशको विषयमा नयाँ भविष्य-
वाणीहरू गरिएका ।

४) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको नवौं वर्षः
इजकिएल २४: यरूशलेमको घेराबन्दी शुरू भएको
वर्ष; यरूशलेम शहर ध्वस्त हुनेछ भत्रे घोषणाहरू
गरिएका ।

५) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको उही नवौं वर्षः
इजकिएल २५: मोआब, अम्मोन र पलिस्तीहरूको
विरुद्धमा भविष्यवाणीहरू गरिएका ।

६) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको एघारौं
वर्षः इजकिएल २६-२८: टायरको विरुद्धमा
भविष्यवाणीहरू गरिएका । यस वर्षमा अठार
महिनाको घेराबन्दी भएपछि यरूशलेम कञ्जा
गरिएको र यसको मन्दिर नाश भएको ।

७) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको दसौं वर्षः
इजकिएल २९: १-१६: मिस्र देशको विरुद्धमा
गरिएको भविष्यवाणी ।

८) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको सताइसौं
वर्षः इजकिएल २९: १७-३०: १९: मिस्र देशको
विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी ।

९) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको एघारौं
वर्षः इजकिएल ३०: २०-३१: १८: मिस्र देशको
विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी ।

१०) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको बाह्यौं वर्षः
इजकिएल ३२: मिस्र देशको विरुद्धमा गरिएको
भविष्यवाणी ।

११) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको उही बाह्यौं
वर्षः इजकिएल ३३-३४: विश्वासयोग्य नभएका
शासकहरूलाई गरिएको हफ्की ।

१२) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको उही बाह्यौं
वर्ष, अथवा बाह्यौं वर्ष र पच्चीसौं वर्षको बीचमा कुनै
एक वर्षः इजकिएल ३५: सेर्ईर पहाड़को न्याय ।

१३) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको उही बाह्यौं
वर्ष, अथवा बाह्यौं वर्ष र पच्चीसौं वर्षको बीचमा कुनै
एक वर्षः इजकिएल ३६-३९: सान्त्वानाका
दर्शनहरू; गोग परास्त भएको ।

१४) राजा यहोयाकिनको निर्वासनको पच्चीसौं
वर्षः इजकिएल ४०-४८: मन्दिरको विषयमा
दिइएको दर्शन । ३)

इजकिएलले कसरी परमेश्वरको वचन
बेबिलोन र यहूदाको बीचमा भएका धेरै
माइलहरूको दूरी पार प्रचार गर्न सके, उनको
यस क्षमताको विषयमा हामी स्क्रिप्चर
यूनियनका दैनिक पाठहरूबाट निम्न टिप्पणी
पेश गर्दैः

‘यस पुस्तकको विषयमा उठेका समस्याहरूमध्ये
एउटा समस्याचाहिँ यो होः बेबिलोनमा निर्वासित भएर
बसेका इजकिएलले टाढा यरूशलेममा बसेका
मानिसहरूकहाँ कसरी सेवा पुर्खाए होलान् ? यसको
विषयमा अनुमान गरिन्छ, कि कैदमा लिगिएकाहरू
आफ्पो मातृभूमिका मानिसहरूसँग सञ्चार कायम
राख्न स्वतन्त्र थिए । अनि बेबिलोनले बीचका
इलाकाहरू आफ्नो गञ्जमा गाभेको र चारैतर शान्ति
भएको हुनाले अबचाहिँ खबरहरू ओहेर-दोहेर गर्न
अधिको समयमा भन्दा धेरै सहज भएको थियो ।
यसैले यरूशलेममा पठाउन लागेको सन्देशवाहकको
निम्नि इजकिएलको प्रतीकात्मक क्रियाकलाप आफै
शब्दहरूले वर्णन गर्न सजिलो थियो; उसले मौखिक
सन्देश बोकेर लानुपरेन, जुन सन्देश उसको
सम्फनाबाट हाउन सम्भव हुनेथियो; अनि उसले
लिखित सन्देश पनि बोक्नुपरेन, जुन सन्देशले
बेबिलोनका अधिकारीहरूको ध्यान आकर्षण गर्न
सक्नेथियो ।

रूपरेखा:

- खण्ड १)** इजकिएल १:१-३:२१: इजकिएलको बोलावट र नियुक्ति
क) इजकिएल १:१-३: इजकिएलका परिस्थितिहरू
ख) इजकिएल १:४-२८^क: सिंहासनरूपी रथमा सवार हुनुभएको परमेश्वरको महिमाको विषयमा इजकिएलले पाएको दर्शन
ग) इजकिएल १:२८^३-३:२१: इसाएलीहरूलाई भविष्यवाणी गर्न इजकिएलको नियुक्ति
अ) इजकिएल १:२८^३-२:७: मानिसहरूको चरित्रः तिनीहरू विद्रोही थिए
आ) इजकिएल २:८-३:३: सन्देशको मुख्य विषयः न्याय; पुस्तकको मुठामा लेखिएमुताबिक न्याय तिनीहरूमाथि आइपर्नेथियो
इ) इजकिएल ३:४-११: मानिसहरूको चरित्रः तिनीहरू निर्दयी र कठोर हृदय भएकाहरू थिए
ई) इजकिएल ३:१२-२१: पहरेदार हुनु भविष्यवक्ताको कर्तव्य थियो
- खण्ड २)** इजकिएल ३:२२-२४:२७: यहूदा र यरूशलेममाथि आइपर्ने न्याय चित्रण गरिएको
क) इजकिएल ३:२२-५:१७: आउन लागेको न्यायको विषयमा वस्तुगत पाठको रूपमा प्रयोग गरिएका सामग्रीहरू
अ) इजकिएल ३:२२-२७: परमेश्वरले इजकिएललाई उनले बोल्ने आदेश नपाएसम्म लाटो हुने बहाना गर्ने आज्ञा दिनुभयो
आ) इजकिएल ४: यरूशलेमको घेराबन्दी इँटाङ्गुरा चित्रण गरिएको
इ) इजकिएल ५: धारिलो छुरी र केश प्रयोग गरेर उनले मानिसहरूको भाग्य भविष्यवाणी गरेको
ख) इजकिएल ६: मूर्तिपूजाको विनाश हुनेथियो र बाँकी रहेका यहूदीहरूको संरक्षण हुनेथियो
ग) इजकिएल ७: बेबिलोनी सेनाको आक्रमण नजिक थियो र गम्भीर थियो
घ) इजकिएल ८: मन्दिरमा घोर मूर्तिपूजा गरिएको दर्शन
ङ) इजकिएल ९: परमेश्वरको उपस्थिति हटेको र फलस्वरूप मूर्तिपूजकहरूको विनाश भएको
च) इजकिएल १०: न्यायको साथ यरूशलेमलाई भेट्न आउनुहुने परमेश्वरको महिमाको दर्शन
छ) इजकिएल ११:१-१३: दुष्ट शासकहरूको सल्लाह खण्डन गरिएको
ज) इजकिएल ११:१४-२१: बाँकी रहेका यहूदीहरूलाई संरक्षण गर्नेछु भन्ने प्रतिज्ञा गरिएको
झ) इजकिएल ११:२२-२५: महिमाको बादल हटेर जैतुनको डाँडामा सरेको
ज) इजकिएल १२: आउन लागेको निर्वासनको विषयमा इजकिएलले प्रयोग गरेका सङ्केतहरू
अ) इजकिएल १२:१-६: उनका सरसामानहरू
आ) इजकिएल १२:१७-२८: उनी थरथर कामेको

८ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

- ट) इजकिएल १३: भूटा अगमवत्ताहरू र भूटा अगमवादिनीहरूको विनाश
- ठ) इजकिएल १४: मूर्तिपूजा गर्ने बूढा प्रधानहरूलाई परमेश्वरले दिनुभएको धम्की
- ड) इजकिएल १५: फलरहित दाखको बोटको दृष्टान्त
- ढ) इजकिएल १६: यरूशलेमको विवाह भएको दृष्टान्त
- ण) इजकिएल १७: दुईवटा चीलहरूको दृष्टान्त
- त) इजकिएल १८: अमिलो अङ्गुयको दृष्टान्त खण्डन गरिएको
- थ) इजकिएल १९: यहूदाका अन्तिम राजाहरूको निम्नि गरिएको विलाप
- द) इजकिएल २०: १-३२: इस्माएली जातिसँगको परमेश्वरको व्यवहार बिलकुल सही थियो भनेर पुष्टि गरिएको
- अ) इजकिएल २०: १-९: मिस्र देशमा उहिले तिनीहरूले मूर्तिपूजा गरेका थिए
- आ) इजकिएल २०: १०-१७: तिनीहरूले परमेश्वरका विश्रामदिनहरू अपवित्र तुल्याएका थिए
- इ) इजकिएल २०: १८-२६: तिनीहरूले उजाडस्थानमा विद्रोह गरेका थिए
- ई) इजकिएल २०: २७-३२: इस्माएलीहरूले घोर मूर्तिपूजा गरेका थिए
- न) इजकिएल २०: ३३-४४: अन्तमा तिनीहरूको पुनर्स्थापना हुनेछ भन्ने विषयमा परमेश्वरले प्रतिज्ञा गर्नुभएको
- प) इजकिएल २०: ४५-२१: ३२: चाँडै आउन लागेको आक्रमणको निम्नि प्रयोग गरिएका चित्रहरू
- अ) इजकिएल २०: ४५-४९: परमप्रभुले दक्षिण वनमा लगाउनुभएको आगो यसको निम्नि एउटा सङ्केत-चिन्ह थियो
- आ) इजकिएल २१: १-१७: परमप्रभुले तरवार थुतुभाएको कुरा यसको निम्नि अर्को सङ्केत-चिन्ह थियो
- इ) इजकिएल २१: १८-३२: दोबाटोमा लगाइएको सङ्क-चिन्हचाहिँ यसको निम्नि अर्को सङ्केत-चिन्ह थियो
- फ) इजकिएल २२: यरूशलेमको अशुद्धताको विषयमा दिइएका तीनवटा दिव्य वाणीहरू
- ब) इजकिएल २३: दुईजना दिदीबहिनीको दृष्टान्त, जो वेश्याहरू थिए
- अ) इजकिएल २३: १-१०: दिदी ओहोला
- आ) इजकिएल २३: ११-२१: बहिनी ओहोलिबा
- इ) इजकिएल २३: २२-३५: बेबिलोनीहरूको आक्रमण
- ई) इजकिएल २३: ३६-४९: ओहोला र ओहोलिबाको न्याय
- भ) इजकिएल २४: १-१४: उम्लिरहेको कराहीको दृष्टन्त
- म) इजकिएल २४: १५-२७: इजकिएलकी पतीको मृत्यु एउटा चिन्ह भएको खण्ड ३) इजकिएल २५-३२: सातवटा अन्यजाति राष्ट्रहरूको विरुद्धमा गरिएका भविष्यवाणीहरू
- क) इजकिएल २५: १-७: अम्मोनको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी

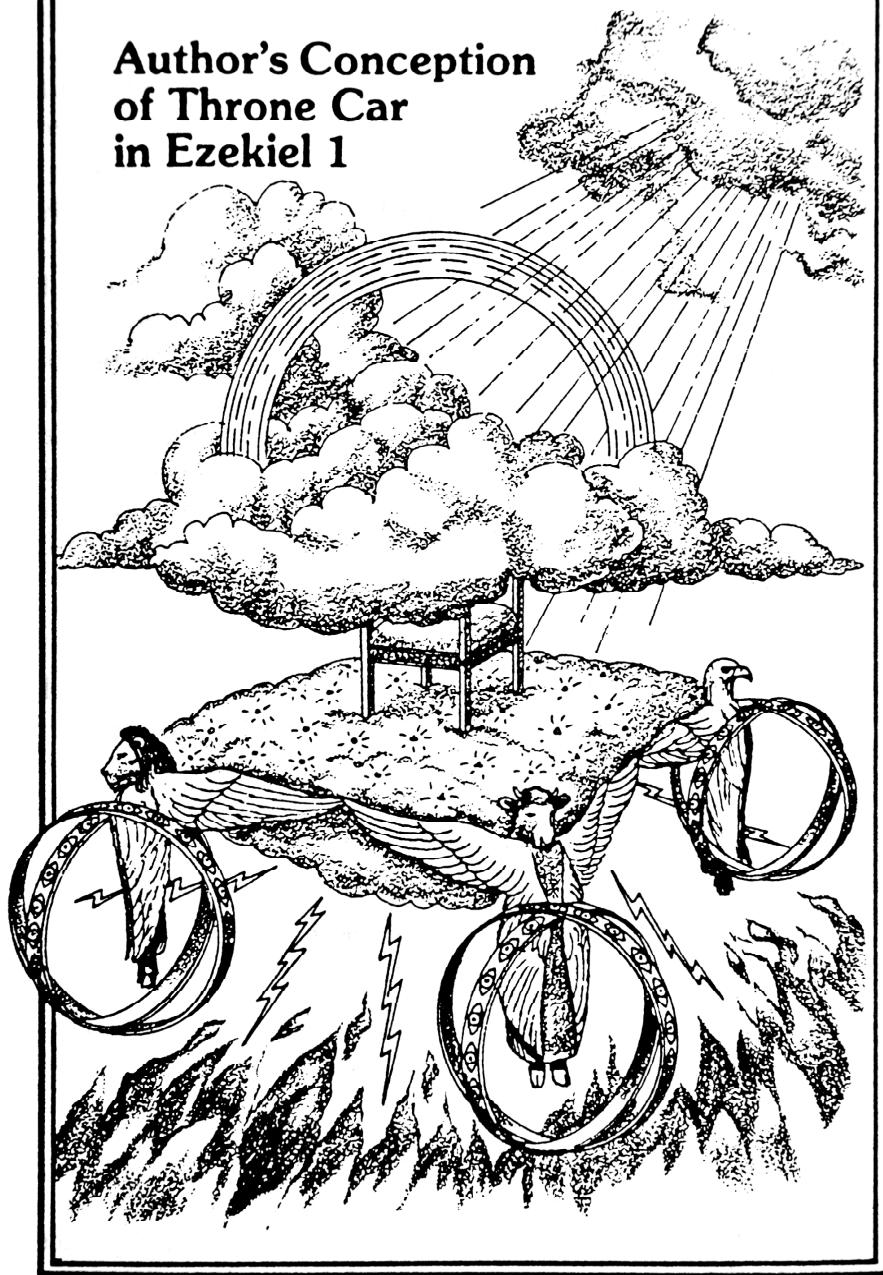
- ख) इजकिएल २५:८-११: मोआबको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी
 ग) इजकिएल २५:१२-१४: एदोमको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी
 घ) इजकिएल २५:१५-१७: पलिस्ती देशको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी
 छ) इजकिएल २६:१-२८:१९: टायरको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी
     अ) इजकिएल २६: टायरको विनाशको विषयमा गरिएको भविष्यवाणी
     आ) इजकिएल २७: टायरको विषयमा गाइएको विलाप-गीत
     इ) इजकिएल २८:१-१९: टायरका शासकको पतन
 च) इजकिएल २८:२०-२६: सिडोनको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी
 छ) इजकिएल २९-३२: मिस्र देशको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी
     अ) इजकिएल २९: फाराओ र तिनको प्रजाको विरुद्धमा गरिएको आम-धम्की
     आ) इजकिएल ३०:१-१९: मिस्र देशको विनाशको निम्ति गरिएको विलाप
     इ) इजकिएल ३०:२०-३१:१८: फाराओको पतनको विषयमा गरिएको भविष्यवाणी
     ई) इजकिएल ३२: फाराओ र मिस्र देशको निम्ति गरिएको विलाप
- खण्ड ४) इजकिएल ३३-३९: इस्राएली जातिको पुनर्स्थापना र यसका शत्रुहरूलाई दिइने दण्ड
 क) इजकिएल ३३: पहरेदारको रूपमा भविष्यवक्ता इजकिएलको पुनर्नियुक्ति
 ख) इजकिएल ३४: भूटा गोठालाहरू र असल गोठालो
 ग) इजकिएल ३५: एदोमको विनाश
 घ) इजकिएल ३६: इस्राएल देश र यसका मानिसहरूको पुनर्स्थापना
 छ) इजकिएल ३७:१-१४: सुकेका हड्डीहरूको बेंसीको दर्शन
 च) इजकिएल ३७:१५-२८: इस्राएल र यहूदाको पुनर्मिलन
 छ) इजकिएल ३८-३९: इस्राएली जातिका भावी शत्रुहरूको विनाश

- खण्ड ५) इजकिएल ४०-४८: ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यका केही दृश्यहरू
 क) इजकिएल ४०-४२: ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यमा यरूशलेमको मन्दिर
     अ) इजकिएल ४०:१-४: हातमा नाजे टाँगो भएको मानिसको दर्शन
     आ) इजकिएल ४०:५-१६: मन्दिरको बाहिरी चोकको पूर्वको मूलढोका
     इ) इजकिएल ४०:१७-१९: मन्दिरको बाहिरी चोक
     ई) इजकिएल ४०:२०-२७: मन्दिरको बाहिरी चोकमा अझै अरू दुईवटा मूलढोकाहरू भएका
     उ) इजकिएल ४०:२८-३७: मन्दिरको भित्री चोकमा भएका तीनवटा मूलढोकाहरू
     ऊ) इजकिएल ४०:३८-४३: बलिहरूको निम्ति चलाइएका सामग्रीहरू
     ए) इजकिएल ४०:४४-४७: पूजाहारीहरूको निम्ति निर्धारित भएका कोठाहरू
     ऐ) इजकिएल ४०:४८-४९: मन्दिरको दलान

१० □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

- ओ) इजकिएल ४१:१-४: मन्दिरका पवित्रस्थान र महापवित्रस्थान
- औ) इजकिएल ४१:५-११: मन्दिरमा भएका बगली-कोठाहरू
- अ:) इजकिएल ४१:१२: मन्दिरको पश्चिममा अवस्थित भएको एउटा भवन हुनेछ
- अअ) इजकिएल ४१:१३-१५^ख: मन्दिरका नापहरू यी हुन्
- आआ) इजकिएल ४१:१५^ख-२६: मन्दिरभित्रका सजिसजावट र उपकारणहरू यी हुन्
- उउ) इजकिएल ४२:१-१४: पूजाहारीहरूका कोठाहरू यी हुन्
- ऊऊ) इजकिएल ४२:१५-२०: बाहिरी चोकका नापहरू यी हुन्
- ख) इजकिएल ४३-४४: ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यमा परमेश्वरको आराधना-सेवा यस्तै गरिनेछ
- ग) इजकिएल ४५-४६: ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यको प्रशासन यो हो
- घ) इजकिएल ४७-४८: ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यको क्षेत्रफल यही हो
- अ) इजकिएल ४७:१-१२: पानी निको हुनेछ
- आ) इजकिएल ४७:१३-२३: देशको सिमाना यही हो
- इ) इजकिएल ४८: देशको भागबन्दा गरिनेछ

Author's Conception of Throne Car in Ezekiel 1

इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

खण्ड १

इजकिएल १:१-३:२१:

इजकिएलको बोलावट र नियुक्ति
क) इजकिएल १:१-३: इजकिएलका
परिस्थितिहरू

यस पुस्तकको शुरूमै थाहा लाग्छ, कि इजकिएल निर्वासनमा भइसकेका रहेछन्; किनकि उनलाई पहिलो निर्वासन-क्रममा बेबिलोनमा तगिएको थियो। तर यरूशलेमको विनाश हुनुभन्दा छ-सात वर्ष अगावै उनले यसको विषयमा भविष्यतवाणी गरे। अनि हुन सक्छ, सायद इजकिएलको उमेर त्यस बेलामा तीस वर्ष भएको थियो होला, किनकि एक पदमा उनले ‘तीसौं वर्ष’को कुरा गर्दैथिए। यस पुस्तकका पहिला चौबीसवटा अध्यायहरू यरूशलेमको पतन हुनुभन्दा अघि, तर पहिलो निर्वासन-क्रमपछि लेखिएका थिए।

ख) इजकिएल १:४-२८^५: सिंहासनरूपी रथमा सवार हुनुभएको परमेश्वरको महिमाको विषयमा इजकिएलले पाएको दर्शन

पहिलो अध्यायको सन्दर्भचाहिँ निर्वासित-हरूको बीचमा देखा परेको परमेश्वरको

महिमाको दर्शन हो। शुरुमा इजकिएलले उत्तरबाट आइरहेको भयङ्कर भुमरी देखे। त्यसपछि उनले चारवटा जीवित प्राणीहरू देखे, जसमा हेरेकका चारवटा अनुहारहरू थिए, एउटा सिंहको, एउटा गोरुको, एउटा चीलको र एउटा मानिसको अनुहार थिए;^६ अनि तिनीहरू हेरेकका चारवटा पखेटाहरू थिए; अनि तिनीहरूका पाठ सीधा थिए, अनि तिनीहरूका पखेटाहरूमनि हातहरू थिए। ती जीवित प्राणीहरूचाहिँ सृष्टिका थोकहरूमा देखा सकिने परमेश्वरका सदगुणहरूको निम्ति अर्थात् उहाँको महिमा, उहाँको शक्ति, उहाँको वेगवानता र उहाँको बुद्धिको निम्ति प्रतीकहरू हुन्। अनि धैरै जातिका मानिसहरू छन्, जसले यस भुमीरूपी बादलमाथि सवार हुनुभएको परमेश्वरलाई बिर्सेका छन्; तर उहाँचाहिँ यस सिंहासनमाथि विराजमान हुनुहुन्छ (इजकिएल १:२६-२८); किनभने तिनी-हरूले सृष्टिकर्तालाई होइन, तर उहाँका सिर्जनात्मक सदगुणहरूको पो पूजा गर्दैछन्। किनकि यस दिव्य दर्शनमा ती चारवटा प्राणीहरूका शिरदेखि मास्तिर एउटा आकाश थियो, र त्यस आकाशमाथि एउटा सिंहासन थियो; अनि महिमित परमप्रभु त्यस सिंहासनमाथि विराजमान हुनुहुन्थ्यो। अनि हेरेक जीवित प्राणीको छेउमा एउटा चक्का थियो, अथवा एउटा चक्काको बीचमा अर्को चक्का भएकोजस्तै थियो; (हुन सक्छ, जाइरोस्कोपजस्तै, जहाँ एउटा चक्का अर्को

जाइरोस्कोप

चक्रासित त्यसको समकोणमा जड़िएको हुन्छ)। यसरी यस दर्शनले त्यो सिंहासनरूपी रथ प्रस्तुत गरेको छ, जसका चक्राहरू पृथ्वीमा गुडे; अनि चारवटा जीवित प्राणीहरूले एउटा मञ्च बोकिराखेका थिए, जसमाथि परमेश्वरको सिंहासन खडा थियो। परमेश्वरले इजकिएललाई भविष्यवक्ताको सेवकाईको निम्नि बोलाउनुभन्दा अगाडि परमेश्वरको महिमाको यो दर्शन उनीकहाँ आयो।

अनि यही खण्डले मेरो मनमा श्री फ्रेडिक विलियम फाबरले रचेको निम्न अति सुन्दर भजनको सम्भन्ना दिलायो:

ओहो, मेरा परमेश्वर, तपाईं कति अचम्मको हुनुहुँदै रहेछ !

तपाईंको वैभव कति उज्ज्वल हुँदौ रहेछ !

ओहो, यस दिव्य दर्शनको प्रकाशको उज्ज्वलोमा हेर्दा तपाईंको कृपा-आसन कति सुन्दर हुँदौ रहेछ !

हे अनन्त, अमर, अविनाशी प्रभु,

अनादिदेखि हजुरको भक्तिभय गरिएको छ;

दिनरात स्वर्गका यी प्राणीहरूले तपाईंको सामु ढण्डवत् गरेका तपाईं !

अटुटसँग आशधाना गरिनुभएको तपाईं !

हे येशुका पिता, तपाईंलाई प्रेम गरेको हाम्रो इनाम के हुने हो ?

तपाईंको सिंहासनको सामु ढण्डवत गरेर

तपाईंलाई नियालु, अँ, तपाईंलाई नै नियालिरहनु नै हाम्रो परमानन्द हुँगेछ ।

श्री फ्रेडिक विलियम फाबर

इजकिएलले यहाँ जे देखे, त्यसको स्पस्टीकरण उनले इजकिएल ४३:३ पदमा गरे, जहाँ यस्तो लेखिएको छ: ‘अनि योचाहाँ

मैले देखेको त्यो दर्शनजस्तो थियो, अँ, त्यो दर्शनजस्तो, जुनचाहाँ मैले त्यो शहर नाश गर्न आँउदां मैले देखेको थिएँ’⁵⁾ अनि एन.के.-जे.वी.को पार्श्यको टिप्पणीअनुसार ‘जुन दर्शनचाहाँ मैले उहाँ⁵⁾ त्यो शहर नाश गर्न आउनुहुँदा देखेको थिएँ।’ यसो हो भने, अर्को शब्दमा भन्नु हो भने, यस दर्शनले परमेश्वरलाई, जो यरुशलेमको न्याय गर्न उत्तरबाट आउँदै हुनुहुन्थ्यो, उहाँको महिमामा प्रस्तुत गर्न्नो; अनि यसमा बेबिलोनीहरूचाहाँ उहाँको न्याय पूरा गर्ने माध्यम थिएँ।

ग) इजकिएल १:२८^{६)-३:२१: इस्ताएली-हरूलाई भविष्यवाणी गर्न इजकिएलको नियुक्ति}

अ) इजकिएल १:२८^{६)-२:७: मानिस-हरूको चरित्रः तिनीहरू विद्रोही थिए}

यस खण्डमा परमप्रभुको आत्मा इजकिएलभित्र पस्तुभएको र उहाँले उनलाई उनका खुट्टाहरूमा उभ्याउनुभएको बयान छ; अनि उहाँले उनलाई यहूदा, एउटा विद्रोही जातिलाई भविष्यवाणी गर भन्ने आज्ञा गर्नुभयो; तिनीहरूले सुनून् वा नसुनून्, यसको कुनै पर्वाह थिएन। उनी निर्दर र आज्ञाकारी हुनु थियो ।

परमप्रभुले इजकिएललाई उनको कार्यभार सुम्पदिनुभयो; यसो हुँदा उहाँले उनलाई ‘हे मानिसको छोरा’⁶⁾ भनेर सम्बोधन गर्नुभयो । अनि यो महत्वपूर्ण शब्द इजकिएलको पुस्तकमा नब्बे पल्ट उनको निम्नि प्रयोग गरिएको छ । श्री जोहन बी. टेलरले यो शब्द किन प्रयोग गरिएको छ, सो स्पष्ट पारेका छन्:

‘जुन दुईवटा शब्दहरू लिएर परमेश्वरले इजकिएललाई सम्बोधन गर्नुभयो, ती पहिला शब्दहरूले भविष्यवकालाई महामहिमको सामु, जसलाई उनले यस दर्शनमा देखे, उनको सठीक स्थानमा राख्छन् । ‘मानिसको छोर’चाहाँ एउटा हिन्दू

१४ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

मुहावरा हो; यस मुहावराले इजकिएलको महत्त्वहीनता वा मानवतामाथि जोड़ दिन्छ। उनी केवल एउटा मानिस थिए। ‘छोरा’ भने शब्द यहाँ ‘स्वभावमा सहभागी’को अर्थ लिन्छ। अनि ‘आदम’ वा ‘मानिस’सँग छोरा वा स्वभाव भने शब्द जोड़िंदा यसको अर्थ ‘मानिसको सन्तारं अथवा ‘स्वभावअनुसार पूर्णपूर्ण मानव’ निस्कन्छ। अनि यी शब्दहरू बहुवचनमा राखिँदा यिनको साधारण अर्थ ‘मानव जाति’ हुँदो रहेछ।⁷⁾

अनि दानियलको समयमा ‘मानिसको पुत्र’ भने शब्द मसीहको निम्ति प्रयोग गरिन्थ्यो (दानियल ७:१३-१४); अनि इस्वी संवत्को पहिलो शताब्दीमा यो शब्द केवल मसीहको परिभाषा गर्नको निम्ति प्रयोग गरिने नाम भयो, जसरी श्री जोहन बी. टेलरले टिप्पणी गरेका छन्:

‘हामा प्रभु येशूले आफ्नो निम्ति यो नाम प्रयोग गर्नुहुँथ्यो; यसो गर्दा उहाँले यस शब्दको सरल अर्थ र मसीहको निम्ति प्रयोग गरिएको पारिभाषिक अर्थको बीचमा भएको अस्पष्टताबाट फाइदा उठाउनुभएको जस्तै देखिन्छ। उहाँले किन यस्तो गर्नुभयो? एक प्रकारले उहाँले खुला रूपमा आफूलाई मसीह हुँ भने दाबी गर्नुभएको दोष उहाँलाई नलागोस् भने हेतुले उहाँले यसो गर्नुभयो होला; अनि अर्को प्रकारले उहाँले ती मानिसहरूलाई रेबन चाहनुभएन, जसले उहाँको व्यक्तित्वमा भएको तात्पर्य के हो, यसको पूरा महत्त्व के हो, सो जान्दथिए अनि यो स्वीकार गर्न र मात्र खोज्न्दथिए; किनकि तिनीहरूसँग यसको निम्ति चाहिएको आत्मिक अन्तर्दृष्टि थियो।⁸⁾

आ) इजकिएल २:८-३:३: सन्देशको मुख्य विषयः न्याय; पुस्तकको मुठामा लेखिएमुताबिक न्याय तिनीहरूमाथि आइपर्नेथियो

इजकिएल २:८-१०: त्यसपछि उनले एउटा पुस्तकको मुठा खाने आज्ञा पाए, जुन पुस्तकको मुठामा यस जातिमाथि आइपर्ने लागेका दुःखदायी न्यायहरू लेखिएका थिए।

उनलाई उनको सेवकाई लोकप्रिय हुनेछैन भने पूर्वजानकारी दिइएको थियो। अनि हामीलाई पनि अघिबाट चेताउनी दिइएको छ कि ख्रीष्टको सुसमाचारको प्रचार मुक्ति नपाएका मानिसहरूको निम्ति रोषकारी हुन्छ। अनि मुक्तिको सुसमाचारलाई ‘क्रूसको ठक्कर’ भनेर चिनिन्छ। अँ, कति मानिसहरूको निम्ति हामी मृत्युको दुर्गम्य हुँदा रहेछौं।

इजकिएल ३:१-३: यस आज्ञाअनुसार इजकिएलले त्यो पुस्तकको मुठा खाए। पछि एक समयमा ‘प्रकाशको पुस्तक लेखिदिने यूहन्ना’ नामक भविष्यवकाले पनि यस्तै गर्नेथिए (प्रकाश १०:८-१०)। यसकारण बुभुहोस्: हरेक भविष्यवकाल र प्रचारकले आफूले प्रचार गर्नुपर्ने सन्देश आत्मसात गरेर आफ्नो जीवनको एक अभिन्न अङ्ग तुल्याउनु-पर्छ (यो कुरा इजकिएल ३:१० पदसित तुलना गर्नुहोस्)।

इ) इजकिएल ३:४-११: मानिसहरूको चरित्रः तिनीहरू निर्दयी र कठोर हृदय भएकाहरू थिए

तब परमेश्वरले दोहोस्याएर इजकिएललाई भन्नभयो: उनलाई यस्ता मानिसहरूकहाँ पठाइनेथियो, जसले वचन सुन्दैनथिए; (याद रहोस्: यहाँ यस खण्डमा यहूदालाई इस्ताएल भनिएको छ)। धेरै मिशनेरीहरूले हामीलाई भनेअनुसार भाषाका अवरोधहरू पार गर्न सकिन्छ; तर विद्रोही हृदयरूपी अवरोध भने पार गर्न सकिँदैन। उनी निडर हुनु थियो; किनकि उनले इस्ताएल देशमा रहेका यहूदी-हरूलाई र बेबिलोनको कैदमा रहेकाहरूलाई वचन सुनाउनुपरेको थियो।

यसर्थ ख्रीष्ट येशूका साँचो सेवकहरूको मन सुदृढ हुनुपर्छ, तर तिनीहरूको हृदय कठोर हुनुहँदैन।

ई) इजकिएल ३:१२-२१: पहरेदार हुनु भविष्यवक्ताको कर्तव्य थियो

इजकिएल ३:१२-१५: तब परमप्रभुले इजकिएललाई उठाएर कबार नदीमा निर्वासित हुनेहरूकहाँ लैजानुभयो, अनि उनी तिनी-हरूसँग सात दिनसम्म चुपचाप बसे। श्री काइल एम. येट्सले इजकिएलको अवस्था यसरी वर्णन गरेका छन्:

‘आफ्नो आशमदायी घर छोडेर तेल-अबीबमा बसे कैदीहरूकहाँ गएर तिनीहरूलाई प्रचार गर्ने बोलावट-चाहिँ इजकिएललाई मन नपरेको क्रमभङ्ग गर्ने कुरा लागेको हुनुपर्ना। उनले आफूमाथि परमेश्वरको हात रहेको अनुभव गरे र विरोध गर्न नसकिने खालको ईश्वरीय बाध्यता महसुस गरे; तर उनी आत्माको तीतोपनमा एउटा मन नपरेको कामतिर हँडे। धन्र, उनले तुरन्तै प्रचार गर्न शुरु गरेनन्; यसमा उनी र मानिसहरू भाग्यमानी थिए। तर उनी एक हप्तासम्म विचलित मानिसहरूको बीचमा बसे। अनि त्यस अनुभवले उनलाई तिनीहरूका समस्याहरू, तिनी-हरूका दुखहरू र तिनीहरूका सख्त आवश्यकता-हरूको विषयमा स्पष्ट सुबोध दिलायो। यसकारण बुभनुहोस्: आफ्ना मानिसहरूको दृष्टिकोणले तिनी-हरूको अवस्था देख सक्ने प्रचारकचाहिँ तिनीहरूलाई सह्यता गर्न सक्षम हुन्छन्, अनि तिनले लिनीहरूलाई अत्यावश्यक परेको नेतृत्व तिनीहरूलाई प्रदान गर्न सक्छन्।’⁹⁾

इजकिएल ३:१६-२१: पहरेदार हुनु इजकिएलको नियुक्ति थियो; परमेश्वरको वचन बोल्न र मानिसहरूलाई गम्भीर चेताउनी दिन उनको जिम्मेवारी थियो। रगतको दोष अर्थात् हत्याको गम्भीर दोषको शिक्षा पुरानो नियममा मात्र सिकाइँदैनथियो (३:१८-२०), तर नयाँ नियममा पनि सिकाइएको छ (प्रेरित २०:२६)। हो, परमेश्वरको सन्देशवाहकको जिम्मेवारी अति ठूलो छ; तर ख्रीष्ट-विश्वासी भाइबहिनीहरूहो, तपाईंले यो शिक्षा हददेखि बाहिर नलैजानुहुन अनुरोध गर्दछ। किनकि

हामीले सुसमाचार जबरजस्ती गरेर हरेक मानिसको घिन्नोमा खाँदी-खाँदी घुसार्नुहुँदैन, अनि लिफ्टमा चढेको होके पल्ट मानिस-हरूलाई आफ्नो गवाही दिनुपर्दैन। इजकिएलको जिम्मेवारी ठूलो थियो; तर परमेश्वरले उनलाई थुनामा राख्नुभयो, र उनी परमेश्वरले जुटाइदिनुभएका अवसरहरूको निम्ति पर्खनुपरेको थियो। हामीले पनि साक्षी दिने सिलसिलामा उहाँको अगुवाइप्रति विवेक-शील हुनुपर्छ। किनकि कहिलेकाहीं हामी चुप लाग्नुपर्छ। तर हामो बीचमा प्रायः कुरा अर्कै छ; किनकि जब हामीले साक्षी दिनुपर्छ, तब हामीमध्ये धेरैजना भाइबहिनीहरू चुप रहेका रहेछन्।

खण्ड २

इजकिएल ३:२२-२४:२७:

यहूदा र यरूशलेममाथि आइर्पर्न न्याय चित्रण गरिएको

क) इजकिएल ३:२२-५:१७: आउन लागेको न्यायको विषयमा वस्तुगत पाठको रूपमा प्रयोग गरिएका सामग्रीहरू प्रेरित पत्रसँगले के लेखे भने, परमेश्वरको घरबाट न्याय शुरु हुनुपर्छ (१ पत्रुस ४:१७)। अनि यसकारण परमेश्वर यरूशलेमको मन्दिरबाट अर्थात् दिव्य प्रकाश-माथि स्थापित भएको धर्मको केन्द्रबाट आफ्नो न्याय शुरु गर्नुहुन्छ।

अ) इजकिएल ३:२२-२७: परमेश्वरले इजकिएललाई उनले बोल्ने आदेश

१६ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

नपाएसम्म लाटो हुने बहाना गर्ने आज्ञा दिनुभयो

पहिले इजकिएल निस्केर मैदानमा गए, जहाँ उनले परमप्रभुको महिमा देखे। त्यसपछि उनले आफ्नो घरमा जाने आज्ञा पाए, जहाँ उनलाई बाँधिनेथियो र उनले के भन्नपर्नेथियो, सो कुरा परमेश्वरले उनलाई प्रकट नगरून्जेल उनी त्यहाँ मौन रहनुपर्नेथियो।

आ) इजकिएल ४: यरूशलेमको घेराबन्दी इंटाङ्गारा चित्रण गरिएको

इजकिएल ४:१-८: यरूशलेमचाहिँ चट्टानको जगमाथि बासालिएको थियो र ढुङ्गाले निर्माण गरिएको शहर थियो। अनि माटोले बनेको इँटा वा टायलचाहिँ बेबिलोनको निम्ति ऐउटा प्रतीक थियो; (यो कुरा उत्पत्ति ११:३ र १९ पदसित तुलना गर्नुहोस)। तर अब यरूशलेम आफ्नो नैतिकतामा र मूर्तिपूजा गरेकोमा बेबिलोनभन्दा पनि खराब र नीच भएको थियो (इजकिएल ५:७ पद हेर्नु-होस)। यसकारण परमेश्वरले इजकिएलाई के आज्ञा गर्नुभयो भने, उनले ऐउटा इँटा र तावा लिएर यरूशलेमको घेराबन्दी चित्रण गर्नुपर्नेथियो; यसमा त्यस इँटाले यरूशलेम शहर सङ्केत गस्तो भने, फलामे तावाले चाहिँ त्यो फलामको पर्खाल चित्रण गर्स्यो, जुन पर्खालले यो शहर सबै सहायताबाट वज्जित गर्नेथियो। यस दृष्टान्तरूपी पाठमा भविष्य-वक्ताचाहिँ परमेश्वरको भूमिका निभाउने उहाँको प्रतिनिधि थिए। यसर्थे परमप्रभु आफूले यरूशलेम घेरामा हाल्नुभएको रहेछ। इजकिएलले आफ्नो देब्रेपटि इस्त्राएलको निम्ति तीनसय नब्बे दिन र दाहिनेपटि यहूदाको निम्ति चालीस दिन कोल्टो परेर सुल्तुपरेको थियो।

यस दृष्टान्तात्मक पाठमा कोल्टो परेर सुतेको हरेक दिनले एक वर्षको अर्थ लिन्छ; तर अहिलेसम्म यी दुईवटा अङ्कहरूको विषयमा

सन्तोषजनक स्पष्टीकरण भएको छैन। सेप्टुवाजिन्ट नामक अनुवादले तीन सय नब्बे भन्ने सङ्ख्या एक सय नब्बेमा परिवर्तन गरेर यो समस्या समाधान गर्न खोज्यो; तर के गर्ने? यस प्रकारको परिवर्तन गर्न यो कुरा समर्थन गर्ने हिब्रू पाण्डुलिपिहरू छैनन्। हाम्रो अर्को प्रश्न रहेको छ, जसको उत्तर हामीले पाएका छैनौँ: के इजकिएल वास्तवमा यी दुईवटा अवधिहरूभरि दिनरात आफ्नो देब्रे-दाहिने कोल्टो परेर सुते त? किनकि धेरै टिप्पणीकारहरू छैन, जसले के सुभाउ दिन्छन् भने, यो ऐउटा वस्तुगत पाठ भएको हुनाले उनले यी तोकिएका दिनहरूको हरेक दिउँदोमा यसो गरे, जुन समयमा मानिसहरूले उनलाई यसो गरेका देखा सके अरे।

इजकिएल ४:९-१७: यी पदहरूमा घेराबन्दीको खातिर यरूशलेमका मानिसहरू-माथि आइपरेको अनिकालको कुरा गरिन्छ; अनि त्यस बेलामा खानेकुरा र पिउने पानी सीमित मात्रामा पाइन्थ्यो। अनि शुरुमा उनलाई खाना पकाउन मानिसको मल इन्धनको रूपमा प्रयोग गर्ने आदेश दिइयो, तर त्यसपछि उनको खाना पकाउने इन्धनचाहिँ चल्ती भएको गाईको गोबरमा बदली गर्न दिइयो। यस अध्यायको रङ्गरूप र चित्रभाषाचाहिँ घेराबन्दी, बेचैन, कष्ट र भोक, साथै अशुद्धताको चित्र थियो; यो सबको सब यहूदाका मानिसहरूको पाप र तिनीहरू परमेश्वरबाट पछि हटेको प्रतिफल थियो।

इ) इजकिएल ५: धारिलो छुरी र केश प्रयोग गरेर उनले मानिसहरूको भाग्य भविष्य- वाणी गरेको

इजकिएल ५:१-९: अर्को वस्तुगत पाठमा इजकिएलले के देखाए भने, यस शहरको एक तिहाइ मानिसहरू आगोरूपी महामारी वा अनिकालले मर्नेथिए (२ पद), अनि अर्को एक तिहाइ मानिसहरू छुरीरूपी तरवारद्वारा

मारिनेथिए, अनि फेरि अर्को एक तिहाइ मानिसहरूचाहिँ अरू देशहरूमा तितरवितर हुनेथिए (यो कुग्र ५:२ र १२ पदसित तुलना गर्नुहोस)। अनि बाँकी रहेका यहूदीहरू जोगिन त जोगिनेथिए; तर ती मानिसहरूमध्ये पनि कोही-कोही नष्ट हुनेथिए (इजकिएल ५:३ र ४)। हुन सक्छ, यसको सन्दर्भ तिनीहरू थिए होलान्, जसलाई इश्माएलले गदल्याहको हत्या गर्दा मारे (र्यमिया ४१)। यी विपत्तिहरू यरूशलेममाथि आइपर्नेथिए; किनभने यहूदाका मानिसहरूका सौभाग्यहरू अन्यजातिका मानिसहरूका भन्दा ठूला थिए, तर तिनीहरूले आफ्नो वरिपरिका जातिहरूका भन्दा धेरै दुष्ट कामहरू गर्दीथिए।

अनि हामी खोट्ट-विश्वासीहरूको विषयमा कसो हो? किनकि हामी इसाईहरूका सौभाग्यहरू यहूदीहरूका भन्दा अभ्य पनि महान् छन्। प्रभुले हामीलाई अनुग्रह दिउन्, र हामीले ती सौभाग्यहरूको दुरुपयोग नगरेका हाँ। नत्र ता हामीले यसरी यस नरलोकमा आफुमाथि परमेश्वरको न्याय निम्त्याउनेथियों र परलोकमा अनन्त इनामहरू भुमाउनेथियों।

इजकिएल ५:१०-१७: त्यस बेलामा यरूशलेमका मानिसहरूको बीचमा नरभक्षण व्यापक हुनेथियो (१० पद)। यरूशलेमको मन्दिर अशुद्ध पारिएको हुनाले परमेश्वरले मानिसहरूलाई ददा गर्नुहुनेथिएन (५:११-१३)। अनि यहूदीहरू अन्यजातिहरूको बीचमा चृणित हुनेथिए अनि हिंसा र विनाशको शिकार हुनेथिए (५:१४-१७)।

ख) इजकिएल ६: मूर्तिपूजाको विनाश हुनेथियो र बाँकी रहेका यहूदीहरूको संरक्षण हुनेथियो

इजकिएल ६:१-७: यहाँ इस्त्रालकापहाडहरूको सन्दर्भ मूर्तिपूजा हुनेथियो; किनकि प्रायः यी पहाडहरूमाथि तिनीहरूले मूर्तिहरूको निम्ति डाँडाका थानहरू बनाउने

गर्थे। यसकारण देशले यसको मूर्तिपूजाको खातिर दण्ड भोग्नेथियो।

इजकिएल ६:८-१४: तर बाँकी रहेका यहूदीहरूलाई जोगिनेथियो; अनि यी मानिस-हरूले आफ्नो कैदमा परेको अवस्थामा परमप्रभुलाई सम्भनेथिए र आफ्ना चृणित कामहरूको खातिर आफूलाई घृणा गर्नेथिए (६:८-१०)। किनकि मूर्तिपूजाले मानिस-हरूमाथि तरवार, अनिकाल र महामारीको दण्ड निम्त्याउनेथियो (६:११-१४)।

अनि हरेक युगमा परमेश्वरले आफ्नो निम्ति ऐउटा बाँकी रहेको भागरूपी साक्षी कायम राख्नुहुन्छ। अनि त्यो साक्षी कुनै नैतिक बहुमत हुने होइन, तर सधैं ऐउटा तुच्छ गनिएको अल्प सङ्ख्या पो हो।

ग) इजकिएल ७: बेबिलोनी सेनाको आक्रमण नजिक थियो र गम्भीर थियो

इजकिएल ७:१-१८: यहूदीहरूमाथि परमेश्वरको न्याय आइपर्ने समय आइसकेको थियो; अनि त्यो न्याय प्रहार गर्ने व्यक्ति परमप्रभु स्वयम् हुनुहुन्थ्यो भन्ने कुराको विषयमा कुनै शङ्का छैन (७:१-१३)। लडाइँको निम्ति आह्वान दिइनेथियो, तर कसैले पनि जवाफ दिनेथिएन, अँ, कोही पनि लडाइँमा जानेथिएन; किनकि भयानक विनाशको खातिर मानिसहरूमा साहस र बल हुनेथिएन (७:१४-१८)।

इजकिएल ७:१९-२२: यस हालतमा सुन र चाँदीजस्तै भौतिक धनको के काम? (१९ पद)। किनकि यस शहरको गहनाको सुन्दरता, जुनचाहिँ यरूशलेमको मन्दिर थियो, मूर्ति-हरूद्वारा अशुद्ध पारिएको थियो; यसकारण त्यो परदेशीहरूको हातमा अर्थात् बेबिलोनीहरूको हातमा सुमिहनेथियो। तिनीहरूले त्यसलाई लुटेनेथिए र त्यसलाई अशुद्ध पार्नेथिए (७:२०-२२)।

१८ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

इजकिएल ७:२३-२७: सबै वर्गका मानिसहरू यस विनाशबाट प्रभावित हुनेथिए, जस्तै: राजा, शासकहरू, भविष्यवक्ताहरू, पूजाहारीहरू, बूढ़ा प्रधानहरू र देशका मानिसहरू। जनताका मानिसहरू परमेश्वरको निम्ति गवाही हुनुपरेको थियो; तर तिनीहरू यसो गर्न पूरा असफल भए। अब परमेश्वरलाई साक्षी दिन सक्ने एकमात्र कुराचाहिँ न्याय थियो; कत्रो गम्भीर विचार! न्याय व्यापक र सर्व-समावेशी हुनेथियो; किनभने न्याय सबै वर्गका मानिसहरूमाथि र सारा देशमाथि आइपर्नेथियो। यसकारण बुभन्होस्: परमेश्वरको ज्ञान अस्वीकार गर्ने जुनै पनि जातिले आफ्नो नैतिक बल गुमाउँछ, र त्यसमाथि समस्या आइपर्दा खेरि त्यसलाई मद्दत गर्न त्यसको कुनै साधन हुँदैन, त्यसको कुनै उपाय छैन। अनि यो कुरा एक-एक व्यक्तिमा पनि सत्य ठहरिन्छ।

घ) इजकिएल ८: मन्दिरमा घोर मूर्तिपूजा गरिएको दर्शन

इजकिएल ८:१-६: जुन न्याय बूढाप्रधानहरूले रोकथाम गर्न सहायता दिनुपरेको थियो, तर उनीहरू यसो गर्नेमा असफल भए, त्यस न्यायको निम्ति उनीहरू अब गवाही बस्नुपरेको थियो। अनि यस्तो कुरा वर्तमान समयमा पनि प्रायः हुँदौ रहेछ।

अनि दर्शनहरूमा परमप्रभुले इजकिएललाई बेबिलोनबाट यस्तैलेममा लैजानुभयो। अनि त्यहाँ उनले मानिसहरूको बीचमा घोर मूर्तिपूजा गरेका केही विनाशगदा उदाहरणहरू देखे। किनको मन्दिरको मूलढोकामा, त्यसको पस्ते ठाउँमा परमप्रभुको मनमा डाहा र जलन पैदा गर्न एउटा धृणित मूर्ति थियो।

इजकिएल ८:७-१५: अनि भविष्यवक्ताले मन्दिरको चोकमा देखेको दोस्रो कुरा के थियो भने, यहूदाका बूढ़ा प्रधानहरू त्यहाँ

भेला भएका थिए; तिनीहरूमध्ये हरेकको हातमा एक-एक धूपौरा थियो। अनि तिनीहरूले वरिपरिका भित्ताहरूमा विनाशगदा पशुहरूका नक्साहरू पूजा गरिरहेका थिए।

अनि तेसो दृष्टिस्थल उत्तरीय मूलढोका थियो; त्यहाँ स्त्रीहरू बेबिलोनी देवता तमूजको निम्ति रोझरहेका थिए, जसको मृत्युले गर्दा वनस्पति-जगत् सुकेको अन्धविश्वास गरिन्थ्यो।

इजकिएल ८:१६-१८: मूर्तिपूजा गरेको चौथो उदाहरणचाहिँ मन्दिरको भित्री चोकमा पाइयो: त्यहाँ लगभग पच्चीसजना पुरुषहरू थिए; यिनीहरूले पूजाहारीहरूको भूमिका खेल्दैथिए; यिनीहरूले सूर्यको पूजा गर्दैथिए र त्यस मतका अश्लील क्रियाकलापहरू अनुसारण गर्दैथिए। अब सत्र पदको कुरा आयो: ‘हेर, तिनीहरू त्यो हाँगा आफ्नै नाकमा राख्छन्;’ यस वाक्यमा ‘हाँगा’ वा ‘मुना’को सन्दर्भ के हुने हो, सो स्पष्ट छैन। तर नाकमा हाँगा राख्नाले परमेश्वरको अपमान वा तिरस्कार गरेको देखिन्छ। अनि हुन सक्छ, त्यो हाँगा पुरुषको लिङ्गको अश्लील प्रतीक थियो होला त नि।

अनि कुरा प्रायः यस्तै छ: मुक्ति नपाएका धार्मिक अगुवाजनहरू ती मानिसहरू हुन, जोचाहिँ आफ्नो भक्तिहीन व्यवहारद्वारा र आफ्ना विर्धमका लाजमार्दा शिक्षाहरूद्वारा खबरकागज र अन्य मेडियाहरूमा मुख्य समाचारको विषयवस्तु बनेका छन्; तर परमेश्वर यो देख्नुहुन्छ, र अन्तिम फैसला उहाँको हुनेछ।

ड) इजकिएल ९: परमेश्वरको उपस्थिति हटेको र फलस्वरूप मूर्तिपूजकहरूको विनाश भएको

इजकिएल ९:१-२: यस अध्यायमा छजना जल्लादहरू उत्तरबाट आउँदै गरेका देखिन्छ, जसले अधिल्लो अध्यायमा भएका

मूर्तिपूजकहरूलाई नष्ट गर्नुपरेको थियो; अनि उत्तरचाहिँ त्यो दिशा थियो, जहाँबाट बेबिलोनीहरू आउनेथिए । अनि मलमलको वस्त्र पहिरेको मानिसले परमेश्वरको अनुग्रह सङ्केत गर्ला ।

इजकिएल ९:३: अनि जुन महिमाको बादलले परमेश्वरको उपस्थिति सङ्केत गर्छ, यस बादलले मन्दिरको महापवित्रस्थान छोडौदै-थियो, किनकि परमप्रभु मानिसहरूको मूर्तिपूजाले गर्दा शोकित हुनुहुन्थ्यो । अनि यो महिमाको बादल ठाउँ सर्दै परमप्रभुको भवनको सँघारमा आइपुग्यो, जहाँ यसको चमकले मन्दिरको चोक भस्तो ।

इजकिएल ९:४: अनि जुन यहूदीहरू विश्वासयोग्य थिए, र जसले मूर्तिपूजाको घोर विरोध गर्दैथिए, तिनीहरूको निधारमा एउटा चिनो लगाइयो, यस हेतुले कि तिनीहरू नमारिङ्गन् । यस पदले हामीलाई चुनौती दिएको हुनुपर्छ । मानौं केही मानिसहरू छन्, जो प्रभु येशूको पछि लादैनन् । यी मानिस-हरूप्रति हाम्रो प्रतिक्रिया केजस्तो हुन्छ होला ? के हामी तिनीहरूसँग मिल्छौं ? के तिनीहरूले हामीलाई प्रभाव पारेका छन् ? के हामीले तिनीहरूलाई निर्दोष ठहराएका छौं ? के हामी तिनीहरूको आत्मिक अवस्थासित केही पर्बाह राख्दैनौं ? यी विश्वासयोग्य पुरुषहरू र स्त्री-हरूले सुस्करा हाले, र रोए; उनीहरूको हृदयमा के-के थियो, सो कुरा यस प्रकारको प्रतिक्रियाले देखाइदियो र यसले उनीहरूलाई न्यायमा पर्नबाट जोगायो ।

अनि उनीहरूको निधारमा लगाइएको चिन्ह वा चिनोचाहिँ हिब्र वर्णमालाको ‘ताउ’ नामक अन्तिम अक्षर थियो; अनि रब्बीहरूको भनाइअनुसार ‘ताउ’ नामक अक्षरको अर्थ पूर्णता हो । अनि ताउचाहिँ ‘तोरा’को पहिलो अक्षर पनि हो; तोरा मोशाको व्यवस्थाको निम्नि त्यसको हिब्र नाम हो । श्री चाल्स ली फाइनबेर्गले के भनैका छन् भने, ‘यहाँको

खण्डमा जे लेखिएको छ र प्रकाश ७:१-३ पदको खण्डमा लेखिएको कुराको बीचमा उल्लेखनीय समानता छ ।¹⁰⁾ उक्त कुराको सम्बन्धमा तिनले निम्न कुरामा एउटा आर्किष्ट उपस्थिति समानता देखेर थपेका छन्, जुन समानता तिनले धेरै पछिको समयको उदाहरणबाट लिएका छन्, जस्तै:

‘कति इसाई अनुवादकहरूले यस‘ताउ’ अक्षरमा कताकै त्रूपसको विन्हरूपी भविष्यवाणीसूचक सङ्केत पो देख्न सके; किनकि पुराना लेखहरूमा हिब्र वर्णमालाको ‘ताउ’ नामक अन्तिम अक्षरतौले त्रूपसको रूप लिएको थियो । तर इजकिएलले पक्का पनि यहाँ यस इसाई प्रतीको विषयमा सोचेका थिएन्; अनि यो खण्ड सीधा खोष्टको क्रूसको भविष्यवाणीको रूपमा लिनु पनि हुँदैन । तर यो एउटा उल्लेखनीय संयोग हो ।¹¹⁾

इजकिएल ९:५-७: अबचाहिँ यी छजना जल्लादहरूले बुझा प्राधानहरूबाट शुरू गरेर यी मूर्तिपूजकहरूलाई मार्न थाले । परमेश्वरले यिनीहरूलाई यसो भन्नभयो: ‘त्यो चिनो भएको कुनै पनि मानिसको नजिक नजाओ !’ ती चिन्ह लगाइएका मानिसहरूलाई त्यस चिनोको विषयमा थाहा थियो कि थिएन, सो कुरा हामी जान्दैनौं, तर वर्तमान समयमा जिउने खोष्ट-विश्वासीहरूको विषयमा कुरा अर्को छ: तिनीहरू न्यायबाट सुरक्षित छन् भन्ने कुरा परमेश्वरको वचनको आधारमा निश्चित रूपले जान्दछन् । तब विचार गर्नुहोस्: यस प्रकारको निश्चयता नभएकाहरूको हालत कति डर-लाग्दो हुनुपर्ला ! यसकारण छातीमाथि हात राखेर भन्नुहोस्: के तपाइँसँग परमेश्वरको न्यायबाट उम्कने निश्चयता छ ?

इजकिएल ९:८-११: अनि जब इजकिएलले मानिसहरूको निम्नि अन्तर्विन्ती गरे, तब परमप्रभुले ‘म तिनीहरूलाई छोडैनेछैन, तिनीहरूमाथि टिठाउनेछैन’ भनेर भन्नभयो । यी मानिसहरूको भनाइ के थियो ? तिनीहरूले यसो भन्दैथिए: ‘परमप्रभु

२० □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

परमेश्वरले हामीलाई त्याग्नुभएको छ; तब उहाँ हाम्रो दुर्दशा कसरी देख्न सक्नुहुन्छ त ?' यसकारण तिनीहरू उहाँप्रति विश्वासयोग्य किन बनिरहनु ? ओहो, 'परमप्रभुले देख्नुहुन्न' भन्ने वाक्य कति आधुनिक सुनिच्छ !

यस खण्डबाट र बाइबलका अन्य खण्ड-हरूबाट हामीलाई के लाग्छ भने, भक्तिहीन मानिसहरूमाथि न्याय खन्याउनुभन्दा अघि साँचो विश्वासीहरूलाई छुटकारा दिनु नै परमेश्वरको एउटा विशेषता हो रहेछ। यसको अर्को उदाहरण नूह पनि हुन् (उत्पत्ति ६)।

च) इजकिएल १०: न्यायको साथ
यरूशलेमलाई भेट्न आउनुहुने
परमेश्वरको महिमाको दर्शन

एक अध्यायसँग दस अध्यायको नजिक सम्बन्ध रहेको छ। अनि यहाँ हामी सिंहासनरूपी रथको विषयमा, यी चारवटा जीवित प्राणीहरूको विषयमा र परमप्रभुको महिमाको विषयमा थप जानकारी पाउँछौं। (यहाँचाहिँ यी जीवित प्राणीहरूलाई करूबहरू भनिएका छन्)। तर एक अध्यायमा निर्वासितहरूलाई सम्बोधन गरिएको थियो भने, यहाँको सन्दर्भ यरूशलेममा बसेका विद्रोहीहरू थिए।

इजकिएल १०:१-२: परमप्रभुले मलमलको वस्त्र पहिरेको मानिसलाई 'आफ्ना हातहरूले करूबहरूको बीचबाट दक्खिरहेका भुइँग्राहरू निकालेर यरूशलेममाथि छरिदेऊ' भन्ने आज्ञा दिनुभयो। यसको अर्थ यस प्रकारको थियो: परमेश्वरको न्याय यस शहरमाथि खनिन लागेको थियो।

इजकिएल १०:३-५: यी पदहरू कोष्ठक हुन्; किनभने यहाँ इजकिएल ९:३ पदमा वर्णन गरिएको कुरा अर्थात् महिमाको बादल सरेको कुरा देहोरिएको छ।

इजकिएल १०:६-१७: यी पदहरूमा यी करूबहरू र यस सिंहासनरूपी रथका

चक्काहरूको विस्तृत विवरण दिइएको छ; तर यी कुराहरू कल्पना गर्न गाहो छ। अनि चौध पदमा करूबको अनुहारको कुरा आयो: हुन सक्छ, करूबको अनुहारचाहिँ गोरुको अनुहार थियो होला (इजकिएल १:१०)।

इजकिएल १०:१८-१९: त्यसपछि महिमाको बादलचाहिँ सँघारबाट हटेर परमप्रभुको भवनको पूर्वपट्टिको मूलढोकामा सर्चो।

इजकिएल १०:२०-२२: त्यसपछि इजकिएलले जोड़ दिए: यी करूबहरूचाहिँ उनले एक अध्यायमा कबार नदीको किनारमा देखेका जीवित प्राणीहरू थिए।

यस दर्शनले हामीलाई के सिकाउँछ भने, हामीले आफ्ना परमेश्वरको भयानक अद्भुत शक्ति, उहाँको बुद्धि र उहाँको महिमाको सुबोध चेतना कहिल्यै पनि हराउनुहुँदैन।

छ) इजकिएल ११:१-१३: दुष्ट शासक-हरूको सल्लाह खण्डन गरिएको

इजकिएल ११:१-३: यहाँ पच्चीसजना मानिसहरू छन्, जो शासकहरू थिए; अनि उनीहरूले शहरका मानिसहरूलाई 'तिमीहरू डराउनुपर्दैन' भन्ने सल्लाह दिएका थिए। मानिसहरूले सधैं भैं आफ्ना निर्माण-कार्यहरू अघि बढाउन्; किनकि तिनीहरू यस शहरमा फलामको कराहीमा भएको मासुजतिकै सुरक्षित थिए अरे। यसरी नै यी पच्चीसजना मानिसहरूले परमप्रभुको वचन सरासर काटिहाले, जसले यसो भन्नेभएको थियो: 'यो निर्माण गर्ने समय नै होइन।' किनकि परमेश्वरले यर्मियाद्वारा आदेश दिनुभएको थियो कि निर्वासितहरूले बेबिलोनमा नै घरहरू निर्माण गर्नु, किनभने यरूशलेम कञ्जा हुनेथियो, र नाश हुनेथियो (यर्मिया २९:४-११)। दुष्ट युक्ति रच्ने यी मानिसहरूले पत्रहरूद्वारा निर्वासितहरूको बीचमा मिथ्या आशाहरू जगाउने प्रयास गरे। परमेश्वरको

आगोरूपी न्याय भए पनि यरूशलेमका शासकहरूले आफूलाई यस शहरमा एकदमै सुरक्षित भएका थाएँ।

ठीक त्यस्तै गरी धेरै नामधारी इसाईहरू पनि छन्, जसले आफूलाई परमेश्वरको न्यायबाट सुरक्षित भएका थाच्छन्, तर तिनी-हरूको जीवनमा पाप छैंदैछ; यसकारण प्रभु येशूले तिनीहरूलाई भन्नुहोनेछ: ‘मैले तिमी-हरूलाई कहिल्यै चिनेको छैन’ (मत्ती ७:२३)।

इजकिएल ११:४-१२: ‘तिमीले तिनी-हरूको दृष्टान्तमा फरक अर्थ लगाइदिनू’ भनेर इजकिएललाई आज्ञा गरियो। किनकि यरूशलेम शहरचाहिँ त्यो कराही थियो, र यसका मारिएका मानिसहरूचाहिँ यसमा भएको मासु भएका रहेछन्! परमप्रभुले तिनीहरूलाई यस शहरको बीचबाट निकाल्नुहोनेथियो र इस्ताएल देशको सिमानाभित्र तिनीहरूको न्याय गर्नुहोनेथियो (यस सिलसिलामा २ राजा १५:१८-२१ र यर्मिया ५:२४-२७ पदका खण्डहरू हेर्नुहोस्)।

इजकिएल ११:१३: तब बनायाहको छोरा पलत्याह ठहरै भए; (हुन सक्छ, सायद तिनी यी पच्चीसजना मानिसहरूका अगुवा थिए होलान्); तिनले दुष्ट सल्लाह दिएका हुनाले त्यसको प्रतिफल-स्वरूप तिनी मरेका देखिन्छ। तिनको तत्कालीन मृत्युले गर्दा इजकिएलले आफ्ना मानिसहरूको निम्नि परमेश्वरसित अन्तर्विन्ती गरे।

ज) इजकिएल ११:१४-२१: बाँकी रहेका यहूदीहरूलाई संरक्षण गर्नेछु भन्ने प्रतिज्ञा गरिएको

इजकिएल ११:१४-१५: तब परमप्रभुले उनलाई जवाफ दिनुभयो र उनलाई यरूशलेमका बासिन्दाहरूले भनेको कुरा सुनाउनुभयो: ‘परमप्रभुबाट टाढा गएकाहरू चाहिँ यी निर्वासितहरू थिए; अनि देशचाहिँ

यहूदा र यरूशलेममा रहेका मानिसहरूको हुने रहेछ अरे।’

इजकिएल ११:१६-२१: तर खास कुरा उल्टा थियो; किनकि परमप्रभुले प्रतिज्ञा गर्नुभयो: उहाँ निर्वासितहरूको निम्नि तिनी-हरूलाई कैद गरेर लगाएका देशहरूमा एउटा सानो पवित्रस्थान बन्नुहोनेथियो, र उहाँले तिनीहरूलाई परमप्रभुको आज्ञापालन गर्ने हृदयको साथ इस्ताएल देशमा फर्काएर ल्याउनुहोनेथियो – एउटा देशमा, जुन देश मूर्तिको कुनै गन्ध नभएसम्म मूर्तिपूजाबाट पूरा शुद्ध पारिनेथियो। यस विषयमा श्री काइल येट्सले निम्न टिप्पणी गरेका छन्:

‘र्यमियापछि इजकिएलले पनि एउटा आत्मिक धर्ममा जोडू दिए। किनकि परमेश्वरले हामीबाट हाम्रो हृदयको भक्ति पाउन चाहनुभएको छ। तर के गर्ने? हाम्रो हृदय निको नहुने किसिमको हुन्छ। यसकारण हामीलाई एउटा नयाँ हृदय चाहिन्छ, जुनचाहिँ हामीलाई परमेश्वरबाट दिइन्छ। रीतिवाद आपापो पछाडि छोडेर हामी अघि बढ्नुपर्छ। किनकि आत्मिक कुराहरूमा गरिएको जोड़ले मानिसहरूलाई परमप्रभुको सङ्गत र सम्पर्कमा ल्याउने नै छ, जुन ईश्वरीय सम्पर्कले तिनीहरूको विचार, तिनीहरूको आरधना, तिनीहरूको व्यवहार र तिनीहरूको निष्ठावानतामा भित्रता ल्याउनेछ, परिवर्तन ल्याउनेछ। यस्ताहरूको निम्नि एउटा नयाँ आत्मा परमेश्वरबाटो उपहार हुनेछ (इजकिएल १८:३१ र ३६:२६-२७ पदहरूसित तुलना गर्नुहोस)’¹²⁾

निर्वासितहरूको साँचो आशा परमप्रभुको प्रतिज्ञामाथि आधारित थियो। ‘म तिनीहरूलाई एउटै हृदय दिनेछु (जुनचाहिँ हुङ्काको होइन, तर मासुको हुनेथियो) र तिमीहरूभित्र एउटा नयाँ आत्मा हालिदिनेछु’ भन्ने प्रतिज्ञा सर्त-विनाको थियो; तर यी कुराहरू नयाँ नियम-अन्तर्गत पूरा हुन बाँकी थिए।

हे येशू हाम्रा प्रभु, हाम्रो जीवन, हाम्रो आशा, हाम्रो सर्वस्व र सर्वेसर्वा, तपाईंको सामु हामी दण्डवत् गर्छौ!

२२ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

किनकि हाम्रो भागेर शरण पर्ने अरु कुनै ठाँवें छैन, हो, प्रभु, तपाईंहाहेक हाम्रो अरु कुनै शरणस्थानै छैन।

श्री सामूहित्य मेडली

भ) इजकिएल ११ः२२-२५: महिमाको बादल हटेर जैतुनको ढाँडामा सरेको

यस अध्यायको अन्तमा यो महिमाको बादल यरूशलेम शहरबाट उठेर गयो र यसको पूर्वपट्टिको पहाडमाथि अर्थात् जैतुन ढाँडामाथि खडा भयो। श्री जर्च विलियम्सले यसको विषयमा निम्न टिप्पणी गरेका छन्:

‘परमप्रभुको महिमाले इच्छा नभएको पागले बिदा लियो। यसको सिंहासनचाहिँ परमप्रभुको भवनको महापवित्रस्थान थियो (८ः४); त्यसपछि यो परमप्रभुको भवनको संघारकहाँ सरेर आयो (९ः३); अनि त्यसपछि यस भवनको संघारमाथि अडिएर बस्यो (१०ः४); अनि त्यसपछि यो हटेर परमप्रभुको भवनको पूर्वपट्टिको मूलढोकातिर सर्यो (१०ः१९); अनि अन्तमा यो गएर यरूशलेम शहरको पूर्वको पहाडमा पुग्यो (११ः२३)। यस प्रकारले इस्राएलका परमेश्वरले आफ्नो प्रेमले गर्दा विलम्ब गरेर आफ्नो शहर र मन्दिर छोड्नुभयो, र ४३ः२ पदमा वर्णन गरिएको समयसम्म उहाँ त्यहाँ फर्केर आउनुहोस्तैन (त्यो क्षण अर्भै पनि भविष्यमा पूरा हुन बाँकी नै छ)।’¹³⁾

ज) इजकिएल १२: आउन लागेको निर्वासनको विषयमा इजकिएलले प्रयोग गरेका सङ्केतहरू

अ) इजकिएल १२ः१-१६: उनका सर-सामानहरू

इजकिएल १२ः१-१२: यहूदीहरूको निम्नि तिनीहरू निर्वासनमा जानै लागेका छन् भन्ने सङ्केत दिने हेतुले परमप्रभुबाट इजकिएललाई ‘आफ्नो घरका सरसामानहरू आफ्नो ठाउँबाट अर्को ठाउँमा सार’ भन्ने आदेश दिइयो। आफ्ना आँखाहरू छोपिएको अवस्थामा राति पर्खालमा एउटा दुलो खनेर उनले राजा सिद्धियाहको

विषयमा भविष्यवाणी गरे: तिनी, (जसलाई बाहू पदमा ‘शासक’ भनिएको छ), साँझको फिसपिसे भएको बेलामा यस शहरबाट भाग्नेथिए, (जुन बेलामा तिनले जमिनको भुइँ समेत देख रक्नेथिएनन)।

इजकिएल १२ः१३-१६: तर तिनी पक्राउ पर्नेथिए र बेलिलोनमा लगिनेथिए, तर तिनले त्यो देश कहिल्यै आप्ना आँखाहरूले देख्न पाउनेथिएनन् (१३ पद)। अनि ठीक यस्तै हुन आयो। राजा सिद्धियाह यरूशलेमबाट भाग्नै गर्दा तिनी पक्राउ परे, अनि रिब्लामा तिनका दुईवटा आँखाहरू निकालिए, र त्यसपछि तिनलाई कल्दीहरूको देशको बाबेलमा लगियो (२ राजा २५ः७)। अनि यहूदीहरू जातिहरूको बीचमा छरपष्ट हुनेथिए, र तिनीहरूमध्ये धेरैजना तरवार, अनिकाल र महामारीले गर्दा मर्नेथिए।

आ) इजकिएल १२ः१७-२८: उनी थरथर कामेको

इजकिएल १२ः१७ः२०: ‘हे मानिसको छोरा, तिमीले आफ्नो रोटी काम्दै खानू, अनि थरथराउँदै र चिन्तित हुँदै आफ्नो पानी पिउनू।’ जब इजकिएलले थरथराउँदै र काम्दै खाना खाए र पानी पिए, तब उनले कैदमा लगिनुभन्दा अघिको समयको निम्नि एउटा पूर्विच्चर दिए, जुन समयचाहिँ डर र चिन्ताले भरिएको समय हुनेथियो।

इजकिएल १२ः२१-२८: मानिसहरूको बीचमा एउटा चल्ती लोकोक्ति थियो: ‘परमेश्वरले विनाशको विषयमा बोल्नुभएका भविष्यवाणीहरू कहिल्यै पूरा हुनेछैनन।’ यसकारण परमेश्वरले तिनीहरूलाई अर्को आहान दिनुभयो: ‘दिनहरू नजिकै छन्, अनि हरेक दर्शन पूरा हुने नै छ।’ किनकि उहाँको भविष्यवाणी पूरा हुने दिन नजिकै आइरहेको थियो; अनि उहाँको हरेक दर्शन पूरा हुने नै

थियो । यसो हो भने, परमेश्वरको वाणी पूरा हुने दिन अझै टाढो भविष्यमा हुनेछ भनेहरूले आफै समयमा त्यो पूरा भएको देखेथिए ।

भविष्यवाणीहरूको विषयमा मानिसहरूको आदत अझै पनि यस्तै छः तिनीहरूले कि त भविष्यवाणीहरूमा अर्थ लगाउँदा-लगाउँदै परमेश्वरका दिव्य वाणीहरू नकार्छन्, कि त भावी पुस्ताहरूका मानिसहरूमाथि लागू गर्छन् । यस प्रकारको भुकाउ अझै पनि हाम्रो बीचमा पाइन्छ । परमेश्वर कुनै प्रवचन वा कुनै किताबमार्फत हामीसँग बोल्नुभयो भने, हामी तुरुन्तै त्यो कुरा हाम्रा भाइबहिनीहरूको जीवनमाथि कसरी लागू गर्नुपर्छ र तिनीहरूको जीवन कुन-कुन क्षेत्रमा बदली हुनुपर्छ, सो जानिहाल्लौं । तर परमेश्वरको वचन आफ्नो जीवनमा होइन, तर अरू मानिसहरूको जीवनमा लागू गराउनुचाहिँ एउटा दुष्ट र विनाशकारी भुकाउ हो ।

हामी बोल्न सजिलो हुने, कुरा ठिक्क पार्ने, छाँटकाँट गरिएका पिष्टोकिहरू प्रयोग गर्नदेखि होशियार बस्नुपर्छ, विशेष गरी जब यी पिष्टोकिहरूले सीधा परमेश्वरको वचनको कुरा काट्छन्, कि त उहाँ बीचमा आएर काम गर्नुहुने उहाँको हस्तक्षेपको कार्य कहिल्यै हुँदै होइन पार्छन् वा पछि कुनै अनिश्चित भविष्य-सम्म स्थगित गर्छन् ।

ट) इजकिएल १३: भूटा अगमवक्ताहरू र भूटा अगमवादिनीहरूको विनाश

इजकिएल १३:१-३: यस अध्यायको सन्दर्भचाहिँ भूटा अगमवक्ताहरू हुन् (१३:१-१६) र भूटा अगमवादिनीहरू हुन् (१३:१७-२३) । यी भूटा अगमवक्ताहरूले आफै मनमा विभिन्न भविष्यवाणीहरू रचेका थिए; तर हाय, मानिसहरूलाई यिनीहरूको बढी आवश्यकता पर्दा यिनीहरूमाथि भर पर्न सकिँदैनथियो र यिनीहरूबाट कुनै सहायता मिल्दैनथियो !

यिनीहरूले ‘परमप्रभु भन्नुन्छ’ भन्ने शब्द प्रयोग त गर्ने गर्थे, तर त्यो शब्द सरासर भूट थियो, त्यो त भूटो जोखना पो ठहरियो ।

वर्तमान समयमा हामीलाई यस्ता प्रचारक-हरूको खाँचो पर्छ, जसले हामीलाई आफ्ना सोचविचार र गयहरू सुनाउँदैनन्, तर जसले प्रार्थनाको कोठामा र परमेश्वरको वचनबाट आफ्नो सन्देश प्राप्त गर्ने गर्छन् ।

श्री डेनिस लेनले इजकिएलको पालोमा भएको प्रचारको विषयमा निम्न विशेषताहरू दिएका छन्:

‘यो प्रचारचाहिँ यी प्रचारकहरूको मनको कुरामा सीमित रहन्थ्यो र त्योभन्दा माथि कहिन्त्यै उठ्दैन-थियो । यस प्रचारले परमेश्वरको वचन हुने भूटो दावी गर्थ्यो । मानिसहरूको जीवन र व्यवहारमा यसको कुनै प्रभाव हुँदैनथियो, यसको कुनै उपयोग थिएन । यसले सस्तो, मूल्यहीन अनुग्रह र भूटो शान्ति प्रदान गर्थ्यो । यसले संसारको नौलो, ताजा दृष्टिकोण मात्र पेश गरेर यसको पुष्टि गर्ने गर्थ्यो ।¹⁴⁾

इजकिएल १३:४-७: भूटा धर्मगुरु-हरूचाहिँ मस्खूमिका स्यालहरूजस्तै थिए; किनकि विनाशको वातावरणमा तिनीहरूले सधैं शिकार खोज्दैथिए र केवल आफै आवश्यकता र इच्छाहरू पूरा गर्ने गर्थे । यस्तो परिस्थितिमा साँचो प्रचारकले के गर्नुपर्छ ? तिनी धाँदाहरूमा उभनुपर्छ, मानिसहरूको निम्नि अन्तर्विन्ती गर्नुपर्छ र भक्तिरहेको पर्खाल मर्मत गर्नुपर्छ । तिनले मानिसहरूलाई पश्चातापमा र पवित्र जीवनमा डोस्याउनुपर्छ । साँचो प्रचारकको कर्तव्य यही हो । अनि यो कर्तव्य परमेश्वरको वचन प्रचार गरेर पूरा गरिन्छ ।

इजकिएल १३:८-१६: शान्ति नभएको बेलामा यिनीहरूले शान्तिको प्रचार गर्थे; अनि यिनीहरूले भक्तिक लागेको पर्खालमा चुना लगाइदिए; यसकारण यिनीहरू नष्ट हुनेथिए । अनि यहाँ, यस ठाउँमा पर्खालचाहिँ परमेश्वरको न्याय रोक्न खोज्ने शासकहरूले गरेको प्रयासको अर्थ लिन्छ । श्री ए. बी.

२४ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

डेभिड्सनले यहाँ प्रयोग गरिएको भाषाचित्रको स्पष्टीकारण दिएर यसो भनेका छन्:

‘चुना लिएर पर्खाल लिए यस चित्रले मानिसहरूका व्यर्थका योजनाहरू र अगमवकाहरूको कमजोर चापलुसी र अनुमोदन स्पष्टसँग चित्रण गर्छ । किनकि जब एउटा कमजोर मानिस आफैले कुनै कुरु उत्पन्न गर्न सक्दैन, तब उसले अरूका योजनाहरू दृढ़ अनुमोदन गरेर यसको निम्ति कमिमा आफै आँखामा केही श्रेय पाउला; किनभने उसले अनुमोदन दिएर यसो भन्ता: “सही हो, म पनि यो योजनाको निम्ति मेरो हृदयदेखिको अनुमोदन दिन्छ; वास्तवमा मैले पनि तपाईंहाई ठीक यही सुभाउ दिन खोजेको हुँ” । जुन पर्खाल मानिसहरूले निर्माण गरे, त्यस पर्खालमा चुना लगाउन कुन कुराले यी अगमवकाहरूलाई प्रेरणा दिलायो ? एक त, जुन ओहोदा यिनीहरूले ओगटेका थिए, यस ओहोदाको खातिर यिनीहरूले केही न केही गर्नुपर्छ भनी यिनीहरूलाई लाग्दथियो; यिनीहरू अगुवाजनहरू थिए; यसकारण यिनीहरूले जुनै हालतले पनि यस योजनाको खातिर श्रेय पाउने बाटो कायम राख्नुपरेको थियो । अनि दुई, हुन सक्छ, यिनीहरूको बुद्धि जनताको बुद्धिभन्दा श्रेष्ठ थिएन कि ? यसकारण होला, यिनीहरूले इमानदारीपूर्वक जनताको योजना अनुमोदन गरे होलान् । यिनीहरू त्यस जमानाको हावा लागेका मानिसहरू भएका हुनाले यिनीहरूले सजिलोसँग तिनीहरूका क्रियाकलापहरूमा आफौ सहमति दिए ।¹⁵⁾

वर्तमान समयका धर्मत्यागी, पतित धर्म-गुरुहरू ठीक यस्तै छन्: तिनीहरू चुना लगाइएका पर्खाल हुन् ।¹⁶⁾

इजकिएल १३:१७-२३: अनि अगमवादिनीहरूचाहिँ ? यिनीहरूले बोक्सी-विद्या प्रयोग गर्थे; यिनीहरूले मानिसहरूका कुहुनु-हरूको निम्ति बुटीहरू सिउँथे र तिनीहरूका टाउकाहरूको निम्ति चुम्टाहरू बनाउँथे । यिनीहरूले आफ्ना मन्त्रहरूद्वारा कति मानिसहरूको प्राण लिए पनि र अरू कतिजनालाई जीवित राख्न सके पनि । तर परमेश्वरले आफ्ना जनहरूलाई यी भूटा अगमवादिनी-हरूको हातबाट छुटकारा दिनुहुनेथियो, तर

यिनीहरूलाई चाहिँ नष्ट गर्नुहुनेथियो । लिविङ्ग बाइबलले इजकिएल १३:१७-१९ पदहरू निम्नानुसार भावअनुवाद गरेको छ:

‘हे माटोले बनेको मानिसको सन्तानहो, यी अगमवादिनीहरूको विरुद्धमा आफ्नो सोर उठाऊ, जसले यिनीहरूलाई परमप्रभुले सद्देशहरू दिनुभएको बहाना गर्नेन् । यिनीहरूलाई परमप्रभुको यो वाणी सुनाऊः यी स्त्रीहरूलाई हाय ! किनकि यिनीहरूले मेरो जनहरूमा कति आत्माहरू नाश गरे, कसरी ? जवान र वृद्ध मानिसहरूका कुहुनुहरूमा जादुका बुटीहरू बाँधेर, तिनीहरूलाई जादुका बुम्टाहरू लगाएर र तिनीहरूलाई क्षमा-पत्रहरू बेचेर नै । आफो लाभ नभएसम्म यिनीहरूले कसैलाई कुनै सहायता गर्दैनयिए । तब के, के जाबो केही मुठी जै वा एक गाँस रेटीको खातिर के तिमीहरूले मेरो जनहरूलाई मबाट फर्काउँछौ, र मबाट हट्न लाउँछौ ? अहा, तिमीहरूले मर्नु नहुने मानिसहरूलाई मृत्युमा सुन्न्यो ! अँ, मेरो जनहरूसित भूट बोलेर तिमीहरूले मर्नुपर्ने मानिसहरूलाई जीवन पाउने प्रतिज्ञा गरेका छौ ! तब जनताले यो किन मन नपरउने त !

ठ) इजकिएल १४: मूर्तिपूजा गर्न बूढा प्रधानहरूलाई परमेश्वरले दिनुभएको धम्की

इजकिएल १४:१-११: जब इस्त्राएलका केही बूढा प्रधानहरू परमप्रभुबाट सोधखोज गर्न इजकिएलकहाँ आए, जुन बूढा प्रधानहरूका हृदयमा मूर्तिहरू थिए, तब परमप्रभुले घोषणा गर्नुभयो: ‘म यी मूर्तिपूजा गर्नेहरूलाई कुनै भविष्यवक्ताद्वारा होइन, तर म स्वयम्भूले जवाफ दिनेछु । यसकारण जुन भविष्यवकाले यी मूर्तिपूजकहरूलाई जवाफ दिन्छन्, ती भविष्यवकामा धोकामा परेको हुनुपर्छ र तिनीबाट सोधखोज गर्नेहरूसँग तिनले तिनीहरूको सजाय भोग्नेछन् ।’

इजकिएल १४:१२-२०: नूह, दानियल र अस्यूबजस्ता तीनजना धर्मी मानिसहरू इस्त्राएल देशमा भए पनि, परमेश्वरले उनीहरूको कुरा

सुन्नुहुनेथिएन, तर यस देशमाथि अनिकाल, जङ्गली जनावरहरू, तरवार र महामारी पठाउनुहेथियो । जुन बेलामा इजकिएलले यो कुरा लेखे, त्यस बेलामा दानियल नबूकदनेस्सरको दरबारमा सेवारत हुथे, रपनि तिनी प्राचीन समयमा जिएका परमेश्वरका धर्मा जनहरूको गन्तीमा आए । विगत समयहरूमा जस्तै आज पनि हाम्रा भाइबहिनीहरू विश्वासका शूरवीर योद्धाहरू किन हुन नसक्ने र ? जसले 'यो हुन सक्दैन' भन्छ, उसले सत्य कुरा भनेको छैन है । तब के, मलाई भन्नुहोस्, के तपाईं विश्वासका शूरवीर योद्धाहरूमध्ये एकजना हुन चाहनुहुन्छ ?

इजकिएल १४:२१-२३: परमप्रभुले यस देशको कडा न्याय गर्नुभयो भने, उहाँले आफ्नो मन्दिर भएको यरूशलेम कति बढ्ता गरेर न्याय गर्नुहेथियो । तर बाँकी रहेका केही यहूदीहरू यस हेतुले बचाइनेथिए, कि परमप्रभुको कारबाही बिलकुल सत्य थियो र त्यसको सम्बन्धमा उहाँ पूरा धर्मा हुनुहुन्थ्यो भन्ने गवाही तिनीहरूले दिन सकून् ।

नूह, दानियल र अय्यूबले अन्तर्विन्ती गरे पनि यहूदाको अपराध क्षमा हुनेथिएन, किनकि त्यो ज्यादा ठूलो भएको थियो । तब हाम्रो देश र समाजको विषयमा कसो हो, जहाँ अपराध, हिंसा, गर्भपात, व्यभिचार, मूर्तिपूजा, लागू पदार्थहरूको सेवन र ईश्वरहित मानवतावाद आदि अर्धमहरू व्यापक छन् ?

ड) इजकिएल १५: फलरहित दाखको बोटको दृष्टान्त

दाखको बोटचाहिँ केवल अङ्गगुर फलाउन उपयोगी हुन्छ; यसबाट कुनै उपकरण, चल सामग्री वा फर्नीचर बनाइँदैन, अँ, ऐटा सानो कीला समेत बनाइँदैन; किनकि यो त्यसको निम्ति उपयोगी हुँदैन । अनि आगोले ढड्हेपछि यो भन् निकम्मा हुन्छ । एक अर्थमा, यस दाखको बोटले यरूशलेमका मानिसहरूलाई

सङ्केत गर्छ (१५:६) । किनकि परमेश्वरको निम्ति कुनै फल नफलाएको हुनाले तिनीहरू बेबिलोनी आक्रमणरूपी आगोले ढड्हे । तर अर्को दृष्टिकोणले हेर्दा यस दाखको बोटले सम्पूर्ण इसाएली जातिलाई सङ्केत गर्छ, अँ, इसाएल र यहूदा दुवैलाई समेट्छ (१५:४) । किनकि यस दाखको बोटको हाँगाको उत्तरीय दुप्पा अश्शूरीहरूले जलाए; अनि यस हाँगाको दक्षिणी दुप्पा मिस्रीहरूले जलाए । तर अब-चाहिँ बेबिलोनीहरूले यसको बीचको भाग अर्थात् यरूशलेम जलाउनेथिए (२ राजा २५:९ पद हेर्नुहोस्) । अनि सात पदमा दोस्रो आगोको कुरा छ: यस दोस्रो आगोले यरूशलेमबाट उम्केकाहरूको कैदको अवस्था चित्रण गर्छ । किनकि परमेश्वरले यो देश उजाड़ पार्ने निर्णय गर्नुभयो (१५:८) ।

हामी ख्रीष्ट-विश्वासीहरूका महान्-महान् सौभाग्यहरू छन्; तर परमेश्वरको निम्ति फल फलाउने हाम्रो जिम्मेवारी पनि छ । हामीले आफ्नो जीवनद्वारा उहाँको महिमा गर्नुपर्छ; हामी यसो गर्दैनौ भने, हाम्रो अस्तित्व व्यर्थ र निकम्मा हुन्छ । यो त फलविनाको दाखको बोट हुनुजित्तैकै हो, र हाम्रो गवाही नष्ट हुनेछ (युहन्ना १५:६) । ख्रीष्ट त्यो साँचो दाखको बोट हुनुहुन्छ, जसमा हामी हाँगाहरू हाँ; यसकारण हाम्रो मुख्य काम परमेश्वरको निम्ति फल फलाउनु हो । आत्माको फलबाट देखिने इसाई-चरित्रको विकास गर्नुमा उक्त कुराको प्रमुख अर्थ लाग्छ ।

ढ) इजकिएल १६: यरूशलेमको विवाह भएको दृष्टान्त

इजकिएल १६:१-७: परमप्रभु यहाँ, यस खण्डमा यरूशलेमको इतिहास पहिल्याउनुहुन्छ, मानौं यरूशलेमचाहिँ इसाएली जाति थियो । यसको इतिहास ऐटा त्यागिएको नव-बालिकाको रूपमा शुरु भएको थियो, जसको नुहाइधुवाइ गरिँदैनथियो र जसको चाहना

२६ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

कसैले गर्दैनथियो । तर परमप्रभुले यसमाथि दया देखाउनुभयो र मायाले यसको हेरचाह गर्नुभयो; अनि यो बालिका बढी, ठूली भई र अत्यन्त सुन्दरी भई ।

इजकिएल १६ः८-२२: अनि जब यो केटी तरुनी भई, तब परमप्रभुले यसलाई विवाह गरिदिनुभयो, तर विवाह हुनुभन्दा अघि उहाँले यसलाई विवाहको निम्ति शुद्ध गरिदिनुभयो, यसको भलाई गरेर यसलाई किसिम-किसिमका वस्त्रहरू र जुता आदि आभूषण लगाइदिनुभयो र यसलाई सिंगारिदिनुभयो । तर यसले आफै सुन्दरतामाथि भरोसा गरेकी हुनाले यो तरुनी उहाँबाट हटेर मूर्तिहरूतिर लागी र एउटी वेश्या पो बनी; त्यसबाट भएर जानेहरू सबैसँग यसले वेश्याकर्महरू गरी ।

इजकिएल १६ः२३-३४: परमप्रभुमाथि भरोसा गर्नुको सट्टामा यसले अन्यजातिहरूसँग, जस्तै: मिस्रीहरू, अश्शूरी-हरू र कल्दी व्यापारीहरूसँग वेश्याकर्म गरी । यसको विषयमा एकजना भाइले यसो भनेका छन्: ‘यो त अन्यजातिहरूभन्दा बढी अन्यजातीय पो भई’ । यो तरुनी अरू वेश्याहरूजस्ती थिइन; किनकि यसले अरूलाई तिनीहरूले यससित पाप गर्ने हेतुले ज्याला पो दिन्थी ! यस्तो कुरा अरू कसले गर्नेथियो, मलाई भन्नहोस् ! के एउटी वेश्याले त्यससँग कुकर्म गर्ने पुरुषलाई पैसा दिनु सम्भव छ ? के त्यसले यस कुकर्मको निम्ति आफ्ना बहुमूल्य सम्पत्तिहरू दिइहाल्छन् हुच्छ ? तर दुखको कुरा के हो भने, यस्ताहरू धेरै छन्, जसले प्रभु येशूलाई पछ्याउँदैछु त भन्छन्, तर जसले आफ्ना बहुमूल्य इनामहरू र स्वर्गको हकको सम्पत्ति दिइहाल्छन् र जसले आफ्नो सम्पत्ति स्वर्गमा थुपार्नुको सट्टामा आफ्नो रूपियाँपैसा र आफ्नो समय सांसारिक सुखविलासहरूको निम्ति खर्च गर्नेन् । तिनीहरूले संसारसँग सम्भौता गरेका छन् र यसरी नै अनन्त इनाम र

आशिष गुमाउँदा रहेछन् । अनि यो कुरा आत्मिक व्यभिचार वा परमपुरुषगमन भनिन्छ । अनि यस प्रकारको कुकर्ममा संलग्न भएको जोसुकै किन नहोस्, उसले यसको निम्ति ठूलो मूल्य चुकाउनुपर्छ ।

इजकिएल १६ः३५-४३: यसको फोहोरी-पनको निम्ति यसको दण्ड के थियो भने, यसले आफ्ना प्रेमीहरूको रूपमा भाडामा लिएका यी अन्यजाति देशहरूद्वारा यो नष्ट हुनेथियो । हाय, यस अविश्वासयोग्य प्रैमिकाले गरेजस्तै कुव्यवहार गर्नेहरूलाई, जसले परमेश्वरबाट आफ्नो पिठ्ठू फर्काउँछन् र संसारसँग सम्भौताहरू गर्नेन्; किनकि तिनीहरू त्यही संसारद्वारा नाश हुनेछन्, जससित तिनीहरूले मित्रता गाँसे । यो हाप्रो निम्ति कति गम्भीर चेताउनी हो ! (यो कुरा याकूब ४ः४-१० पदहरूसित तुलना गर्नुहोस्) ।

इजकिएल १६ः४४-५२: यहूदा वा यरूशलेमले पूरा गरेका घृणित कामहरू अघि कनान देशमा बस्ने यसका भूतपूर्व जातिहरूका कुकर्महरूभन्दा खराब थिए, जस्तै: हितीहरू, एमोरीहरू, सामरिया वा सदोमका कुकर्महरू । सदोमका पापहरूमध्ये यौन-विकृति केवल एउटा थियो । सदोमको अधर्ममा खानेकुराको भरपूरी र प्रशस्त अल्छीपना पनि समावेश थियो । अरे, यो त वर्तमान इसाई-जगत्को हालत बयान गरेको जस्तै सुनिन्छ ! यस सिलसिलामा श्री चाल्स ली फाइनबेर्गले टिप्पणी गरेर यसो भनेका छन्:

‘याद गर्नुहोस्: जब सदोमका घृणित कामहरूको स्रोत के थियो, सो कुरा अनुसन्धान गरियो, तब सदोमको घमण्ड नै यसको पापको मूलकारण भएको फेला पस्थो । परमेश्वरले सदोमलाई रोटीको भरपूरी दिएर त्यस शहरलाई प्रशस्त आशिष दिनुभएको थियो (उत्पत्ति १३ः१०); तर त्यसले यी आशिषहरू बढी मात्रामा आफ्ना सुखविलासहरूको निम्ति प्रयोग गर्न्थो अनि समृद्धि र ऐश-आराममा सेक्यो । आफ्ना

आवश्यकताहस्त्रको निमि प्रबन्ध गर्दा-गर्दे त्यो अस्त्रका आवश्यकताहस्त्रप्रति असंवेदनशील र खल्लो भयो; त्यससँग सामाजिक चेतना छैदैथिएन। त्यसपछि त्यसले यी वृणित काम र महापापहरू गस्तो, जुन थोर पापहरू अब त्यसको नामसँग अभिन्न रूपले जोडिएका छन्। अनि जब परमेश्वरले यो हालात देख्नुभयो, तब उहाँले सदोमलाई एकै प्रहारले हटाइदिनुभयो (उत्पत्ति १८:२१) ।¹⁷⁾

इजकिएल १६:५३-५८: परमेश्वरले आफ्नो अनुग्रहमा भावी कुनै दिनमा सदोम र सामरिया अनि यरूशलेमलाई पुनर्स्थापित गर्नुहुनेछ। त्रिपत्र पदमा यी शहरहरूको पुनर्स्थापनाको कुरा लेखिएको त छ, तर कुनै पनि हिसाबले अन्तमा यी मरेका दुष्ट मानिस-हरूले मुक्ति पाए भन्ने सुभाउ छैन यहाँ, अहँ, यसको गन्ध अलिकति पनि छैन।

इजकिएल १६:५९-६३: तर उहाँले आफ्ना जनहरूसँग एउटा अनन्त करार स्थापित गर्नुहुनेछ; अनि यहूदा आफ्नो विषयमा यी मूर्तिहरूको खातिर परमप्रभुलाई कसरी त्याग्न सक्यो, यस हेतुले लज्जित हुनेछ। अनि यो करार एउटा आशिषको करार, एउटा सर्तविनाको करार हो, जुनचाहिँ परमप्रभुले इस्त्राएली जातिका पूर्वजहरूसित स्थापित गर्नुभएको थियो, तर जुन करारचाहिँ उहाँले भविष्यमा पूरा गर्नुहुनेछ।

यस कुरामा श्री जोहन न्यूटनको कुरा सठीक ठहरियो, जब तिनले निम्न भजनका शब्दहरू रचे:

‘परमेश्वरको अनुग्रहको उज्ज्वल गौरवको महिमापूर्ण प्रकाशले उहाँका अन्य अद्भुत कार्य-हरूमा भएको चमक धमिलो पारेको र धेरैभन्दा धेरै जितेको छ।’

ण) **इजकिएल १७: दुईवटा चीलहरूको दृष्टान्त**

इजकिएल १७:१-६: परमप्रभुले इजकिएललाई इस्त्राएलको घरानालाई एउटा

अड्को राख्ने आदेश दिनुभयो। यस दृष्टान्तअनुसार एउटा ठूलो चील लेबानोनमा आयो, अनि त्यसले एउटा देवदार-रुखको टुप्पा चुँडायो र त्यो टुप्पा विदेशमा लायो। अनि त्यसले त्यस देशको बीउ लियो र त्यो फलाइलो माटोमा रोप्यो। अनि त्यहाँ त्यो बढ्न्यो र एउटा फैलिरहेको दाखको बोट भयो।

इजकिएल १७:७-१०: त्यसपछि त्यो दाखको बोटचाहिँ अर्को ठूलो चीलतिर बढ्न थाल्यो, तर फस्टाउन र सप्रेन सकेन।

इजकिएल १७:११-२१: अनि परमप्रभु स्वयम्भले यस दृष्टान्तको अर्थ खोल्नुभयो। पहिलो चीलचाहिँ बेबिलोनका राजा नबूकदनेस्सर थिए (१७:१२)। तिनले देवदारको टुप्पारूपी यहूदाका राजा यहोयाकिनलाई लेबानोनरूपी यरूशलेमबाट व्यवसायी देशरूपी बेबिलोनमा लगे र व्यापारीहरूको बेबिलोन शहरमा बसाए। अनि तिनले राजकीय वंश सिद्धियाहलाई लिए र यिनलाई यहूदामा आफ्नो कठपुतली राजाको रूपमा स्थापित गरे (१७:१३)। केही समय-सम्म होचो, फैलिरहेको दाखको बोटरूपी सिद्धियाह आफ्नो स्वदेशमा फस्टाए र सप्रेए; तर त्यसपछि यिनी अर्को ठूलो चीलरूपी मिस्र देशका राजापट्टि फर्के, यस हेतुले कि उनले यिनलाई बेबिलोनको हातबाट छुटकारा दिइन्। तर जब राजा सिद्धियाहले नबूकदनेस्सरसित बाँधेको त्यो करार तोडे (२ इतिहास ३६:१३), तब यिनले खास गरी परमेश्वरसित बाँधेको करार पो तोडिपठाए (१७:१९)। फलस्वरूप राजा सिद्धियाहलाई बेबिलोनमा लगिनेथियो, र यिनी त्यहाँ मर्नेथिए; फाराओ-होप्राले यिनलाई कुनै मदत गर्न सक्नेथिएनन् (इजकिएल १७:१६-२१)।

इजकिएल १७:२२-२४: अनि यी पद-हरूमा एउटा कोमल मुनाको कुरा गरिएको छ, जुनचाहिँ मसीह हुनुहुन्छ; उहाँको आगमन यहाँ

२८ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

प्रतिज्ञा गरिएको छ । उहाँ दाउदको घरानाको वंश भएर आउनुहोस्थियो । उहाँ एउटा फलदायक रुख बन्नुहोस्थियो, जसको छायामनि मानिसहरूले सुरक्षा पाउनेथिए (१७:२३) । आशाका परमेश्वरले तिनी-हरूलाई निराशामा छोड्नुभएन, तर तिनीहरूका आँखाहरू मसीहतर्फ फर्काउन र उहाँकहाँ उठाउन लगाउनुभयो । हामीले पनि हाम्रो उज्ज्वल भविष्यमाथि आफ्ना आँखाहरू लगाउनुपर्छ र यी सत्यहरूद्वारा एक-अर्कालाई सान्त्वना दिनुपर्छ । श्री कार्ल एफ. काइलले यसको अर्थ निम्न प्रकारले बढाएका छन्:

‘त्यो देवदार-रुखचाहिँदाउदको राजकीय घराना हो, जुन देवदार अरू सबै रुखहरूभन्दा अग्लो हुच्छ; अनि जुन कलिलो मुना परमप्रभुले चुँडाएर रोप्नुहुच्छ, त्यो मुनाचाहिँ मसीहको राज्य होइन, उहाँको शासन पनि होइन, तर त्यो कलिलो मुना मसीह आफै हुनुहुच्छ । अनि त्यो उच्च पहाड, जुन पहाड तेइस पदमा इस्ताएलको उच्चाइमा भएको पर्वत भनिएको छ, त्यो उच्च पहाड सियोन हो; किनभने सियोनचाहिँ परमेश्वरको राज्यको केन्द्र र सिंहासन मानिन्छ, जुन सियोनरूपी पहाड मसीहद्वारा पृथ्वीका सबै पहाड-हरूभन्दा उच्च पारिनेछ (यश्या २:२ आदि) । अनि परमप्रभुले रोप्नुभएको कलिलो मुना बढेर त्यहाँ महिमापूर्ण देवदार बनेछ, जसको छत्रछायामा सबै चगहरूले वास लिनेछन् । यसर्थ त्यो मुना देवदारको रुख बनेकै मसीह बढेर एउटा राज्य बन्नुहोनेछ, अँ, उहाँले स्थापित गर्नुभएको राज्य हुनेछ । देवदारको रुखरूपी उहाँको राज्यमा हर किसिमका पक्षीका सबै चरारूपी पृथ्वीका सबै बासिन्दाहरूले त्यस रुखका फलहरूरूपी खानेकुरा र त्यस रुखको छायामा सुरक्षा पाउनेछन्’⁽¹⁸⁾

राजनीति जहिले पनि धोकाबाजी साबित भएको छ । यस पापले भरिएको संसारको निम्ति केवल ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमनमा आशा छ ।

त) इजकिएल १८: अमिलो अड्गुरको दृष्टान्त खण्डन गरिएको

इजकिएल १८:१-४: यहूदाका मानिस-हरूसँग एउटा उखान थियो, जुन उखानद्वारा तिनीहरूले आफ्ना पापहरू आफ्ना पितापुर्ख-हरूको असफलताको फल थिए भनेर उनीहरूमा यसको दोष सारे । तिनीहरूको उखान यस प्रकारको थियो:

‘अमिलो अड्गुर खाए बाबुहरूले, दाँत कुँडिए छोराछोरीहरूका ।’

तर परमेश्वरले यो उखान खण्डन गर्नुभयो र भन्नुभयो, कि मानिसहरू आफ्ना पापहरूको निम्ति आफै जिम्मेवार हुन्छन् ।

इजकिएल १८:५-२४: त्यसपछि उहाँले कुन-कुन नियमहरू अनुसार न्याय गर्नुहुन्छ, यसको विषयमा केही उदाहरणहरू दिनुभयो:

क) जुन मानिस पापबाट हटेर एउटा धार्मिक जीवन जिउँछ, त्यो मानिस अवश्य बाँचेछ (१८:५-९) ।

ख) तर यस धर्मी मानिसको दुष्ट छोरा अवश्य मर्नेछ (१८:१०-१३) ।

निर्वासनको समयमा जिएका यहूदीहरूले र प्रभु येशूको समयमा बाँचेका यहूदीहरूले पनि अब्राहाम तिनीहरूको पुर्खामा घमण्ड गर्थे (लूका ३:८; यूहना ८:४९) । तर परमेश्वरले यसको विषयमा कुरा स्पष्ट पार्नुभयो: तिनीहरूको जीवन दुष्ट भयो भने, तिनीहरूको पिता धर्मी भएकोमा तिनीहरूलाई कुनै फाइदा हुँदैनथियो । अनि हामीमा पनि अरूको आमिकतामा भर पर्ने भुकाउ छ । तर हाम्रा पुर्खाहरू र भक्त अगुवाजनहरूको धर्मी र पवित्र जीवनले हामीमा वास्तविक रूप लिन सक्नुपर्छ ।

ग) एउटा अधर्मी मानिसको धर्मी छोरा अवश्य बाँचेछ (१८:१४-१७),

घ) तर उसको अधर्मी बुबा आफ्नो अधर्मको निम्ति मर्नेछ (१८:१८) ।

ङ) पश्चात्ताप गर्ने र आफ्ना पाप-हरूबाट परमप्रभुकहाँ फर्किने दुष्ट मानिस बाँचेछ (१८:२१-२३) ।

च) तर जुन धर्मी मानिसले आफ्नो धार्मिकताबाट हटेर अधर्म गर्छ, त्यो धर्मी मानिस मर्नेछ (१८:२४) ।

बीस पद र प्रस्थान २०:५ पदको बीचमा कुनै अमेल छैन । प्रस्थानको पुस्तकको शिक्षा-अनुसार प्रायः छोरछोरीहरू आफ्ना बुबा आमा-हरूका दुष्कर्महरूका नतिजाहरूले प्रभावित हुन्छन् भन्ने कुरा साँचो हो । यहाँ सिकाइएको कुरा पनि सत्य होः हरेक मानिस आफ्ना कर्महरूको निम्ति व्यक्तिगत रूपले जिम्मेवार हुन्छ ।

बीस पदमा बयान गरिएको दण्ड ऐहिक हो, अनन्त होइन । यस पापको दण्ड लौकिक हो, शारीरिक मृत्यु यस पापको नतिजा हो । इजकिएल १८:५-२४ पदको खण्डमा उल्लेख गरिएका नियमहरू अनन्त जीवनसँग सम्बन्धित छैनन्; नत्र ता १८:५-९ पदअनुसार क) मुक्ति कामहरूको फल हुन्छ र ख) धर्मी जन अन्तमा हराउन सकछ भन्ने निष्कर्षमा आइपुग्न अनिवार्य हुनेथियो । तर नयाँ नियममा हाम्रा प्रभु येशूले यी दुईवटा सिद्धान्तहरू सुस्पष्ट रूपले खण्डन गर्नुभयो (एफिसी २:८-९ र यूहन्ना १०:२८) ।

इजकिएल १८:२५-३२: यी मानिसहरूले परमेश्वरलाई निरन्तर आरोप लगाइरहे र उहाँको व्यवहार अधर्मी चाल भने । तर उहाँले स्पष्ट पार्नुभयोः जब कुनै दुष्ट मानिस आफ्ना पापहरूबाट परमप्रभुकहाँ फर्कन्छ, तब त्यो दुष्ट मानिस धरि बाँच सकछ; उहाँको यस प्रकारको व्यवहारमा कुनै अधर्म थिएन । अनि तिनीहरूले ठीक यही कुरा गरेका परमप्रभुले चाहनुभयो ।

जुन पाप परमेश्वर क्षमा गर्नुहुन्छ, त्यस पापको सम्भना उहाँ फेरि गर्नुहन्न; तर उहाँ विर्सनुहुन्छ (१८:२२) । उहाँको सम्भना-शक्ति कमजोर भएकोले होइन, तर ख्रीष्ट येशूको प्रायश्चित्तको कामद्वारा परमेश्वरको न्यायको माग पूर्ण रूपले पूरा भएकोले यस्तो हुन्छ; ख्रीष्ट येशूको मृत्युद्वारा सारा क्षतिको पूरा पूर्ति भयो । तब हे ख्रीष्ट-विश्वासी भाइबहिनीहरूहो, बुभुहोसः हाम्रो मुद्दा छिनियायो है !

थ) इजकिएल १९: यहूदाका अन्तिम राजाहरूको निम्ति गरिएको विलाप

इजकिएल १९:१-९: यो यहूदाका अन्तिम राजाहरूको निम्ति गरिएको विलाप हो । सबै टिप्पणीकारहरू यी राजाहरूको पहिचानको विषयमा एकमत छैनन्; तर हुन सक्छ, सायद यिनीहरू यहोआहाज, यहोयाकिन र सिद्धियाह हुन सक्छन् । यहूदा त्यो सिंहनी हो । अरू देशहरू सिंहहरू हुन्, अनि यी देशहरूका शासकहरू जवान सिंहहरू हुन् (१९:२) । अनि जुन डमरु जवान सिंह बन्यो, त्योचाहिँ सायद राजा यहोआहाज होलान् (१९:३), जसलाई कैद गरेर मिस्र देशमा लगिएको थियो (१९:४) । अनि पाँच पदमा अर्को डमरु सायद राजा यहोयाकिन होलान् । यहूदा अरू सबै जातिहरूभन्दा फरक थिएन, किनकि सिंहहरूको बीचमा यो एउटी सिंहनी थियो । यी जातिहरूका अगुवाहरू क्रर र स्वार्थी थिए, ‘तर तिमीहरूको बीचमा चाँहिँ त्यस्तो हुनेछैन’ (मत्ती २०:२६) । परमप्रभुले आफ्ना जनहरू फरक भएका आशा गर्नुहुन्छ । तिनीहरू अन्यजातिहरूभन्दा फरक भएनन् भने तिनीहरूले आफूमाथि उहाँको न्याय निम्त्याउनेथिए ।

इजकिएल १९:१०-१४: दस पदमा ‘तेरी आमा’ भन्नाले कि त यहूदा, कि त यरूशलेम

३० □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

बुधिन्छ; रगतको नाताले तिनीहरू धेरै हाँगाहरू भएको फलदायक दाखको बोट थिए। किनकि वितेको समयमा त्यस दाखको बोटमा बलिया हाँगाहरू थिए, अर्थात् यहूदामा शक्तिशाली राजाहरू थिए; तर अबचाहिँ त्यो दाखको बोट पूर्वको हावाढारा नष्ट हुनेथियो; बेबिलोनचाहिँ त्यो पूर्वीय हावा थियो; अनि मानिसहरू कैदमा लिगिनेथिए; ११ र १२ पदमा उजाड़स्थानको अर्थ बेबिलोनको कैद थियो। अनि चौध पदमा उल्लेख गरिएको आगोले चाहिँ राजा सिद्धिकियाहलाई सङ्केत गर्ला, जसले यहूदाका अन्तिम राजाको रूपमा सिंहासन ओगटे र जो आफ्ना जनहरूको निम्ति तिनीहरूको विनाशको कारण भए।

इस्साएली जातिले अन्य जातिहरूको जस्तै आफ्नो निम्ति एकजना राजाको चाहना गरेको थियो। तर यहाँ इजकिएलले तिनीहरूको राजतन्त्रको दुङ्गा केजस्तो हुने हो, सो देखाए। परमेश्वरले आफ्ना जनहरू संसारबाट फरक भएका चाहनुहुन्छ; तिनीहरू उहाँको निम्ति पवित्र जनहरू हुनुपर्छ; तिनीहरूले उहाँलाई नै आफ्ना राजाको रूपमा स्वीकार गर्नुपर्छ।

द) इजकिएल २०:१-३२: इस्साएली
जातिसँगको परमेश्वरको व्यवहार
बिलकुल सही थियो भनेर पुष्टि गरिएको

अ) इजकिएल २०:१-९: मिस्र देशमा
उहाले तिनीहरूले मूर्तिपूजा गरेका थिए

केही बूढा प्रधानहरू इजकिएलकहाँ परमप्रभुबाट उहाँको इच्छाको सोधखोज गर्न आए; तर परमप्रभुले उनीहरूको सोधखोज गर्ने प्रस्ताब इन्कार गर्नुभयो। तर कहाँ-कहाँ उहाँको विरोधमा विद्रोह गरेर उनीहरू चुकेका थिए, सो कुरा उहाँले उनीहरूलाई सुनाउनुभयो र देखाइदिनुभयो। यी बूढा प्रधानहरू निकै धर्मनिष्ठा र शास्त्रसम्मत व्यक्ति त थिए;

किनकि उनीहरूले परमप्रभुबाट सोधखोज गरे, तर उनीहरूका हृदयहरू भने उहाँबाट टाढा थिए। यसकारण बुभ्नुहोस्: हाम्रा मूर्तिहरूले हामीलाई परमप्रभुबाट हाम्रा प्रश्नहरूको उत्तर पाउनदेखि रोकदा रहेछन्। अनि जब परमेश्वरले हामीलाई हाम्रा पापहरू थाहा गराउनुहुन्छ र आफ्नो अनुग्रह देखाएर हामीलाई पश्चात्तापमा डोस्याउनुहुन्छ, तब हामीमध्ये धेरैजनालाई यो दिक्क लाग्छ। तब कतिले ‘हामी यो धेरै पल्ट सुन्दै आएका हैं’ भन्छन्, अरूले ‘बाइबलमा आज्ञाहरू र निषेधहरू मात्र छै’ भन्छन्, फेरि अरूले ‘बाइबलमा हामीलाई दोष्याउने कुराबाहेक अरू केही पनि छैन’ भन्छन्। हामी परमेश्वरको वचनप्रति उचित क्रिया जनाउनुपर्नेथियो, तर हाय, हामीलाई! किनकि यसको सट्टामा हामी मनतातो रहन्छौं। यो हाम्रो समस्या हो; यो कति खतरा हो !!

आउनुहोस्, हामी इस्साएलीहरूको कुरा गरौँ: तिनीहरूले मिस्र देशमा मूर्तिपूजा गर्दैथिए (२०:४-८^४); तर परमेश्वरले तिनीहरूलाई तिनीहरूको मूर्तिपूजाको खातिर दण्ड दिनुभएन, यस हेतुले कि अन्यजातिहरूले उहाँको नामको निन्दा गर्न नपाऊन् (२०:८^५-९)।

आ) इजकिएल २०:१०-१७: तिनीहरूले परमेश्वरका विश्रामदिनहरू अपवित्र तुल्याएका थिए

अनि इस्साएली जातिले उजाड़स्थानमा परमेश्वरका विश्रामदिनहरू अपवित्र तुल्याएको थियो (२०:१०-१३^६)। तर परमप्रभुले फेरि पनि आफ्नो क्रोध नियन्त्रणमा राख्नुभयो र तिनीहरूलाई नाश गर्नदेखि जोगाइदिनुभयो, यस हेतुले कि अन्यजातिहरूले खिसी गर्ने नपाऊन् (२०:१३^७-१७)।

इ) इजकिएल २०:१८-२६: तिनीहरूले उजाड़स्थानमा विद्रोह गरेका थिए

यस खण्डमा तिनीहरूको पहिलो पुस्ताका मानिसहरूले उजाड़स्थानमा कसरी विद्रोह गर्दैथिए, त्यो कुरा उहाँको सम्भन्नामा आयो (२०:१८-२१^९); तर फेरि पनि परमेश्वरले तिनीहरूको विरुद्धमा आफ्नो क्रोध थाम्नुभयो (२०:२१^९-२६)।

ई) इजकिएल २०:२७-३२: इस्त्राएलीहरूले घोर मूर्तिपूजा गरेका थिए

ओहो, प्रतिज्ञाको देशमा आएर तिनीहरू के डरलाग्दो मूर्तिपूजामा लागिपरे, यहाँसम्म कि तिनीहरूले आफ्ना छोराहरूलाई होम गर्थे, अर्थात् यिनीहरूलाई नरबलिको रूपमा चढाउँथे !

न) इजकिएल २०:३३-४४: अन्तमा तिनीहरूको पुनर्स्थापना हुनेछ भनेर परमेश्वरले प्रतिज्ञा गर्नुभएको

इजकिएल २०:३३-३८: तर यी यहूदीहरूमा अन्यजातिहरूले जस्तै काठ र ढुङ्गाको पूजा गर्ने प्रयासहरू नित्य भइरहेता पनि परमेश्वरले कहिल्यै तिनीहरूलाई सधैंको निम्ति अन्यजातिहरूजस्तै हुन दिनुभएन (२०:३२)। तिनीहरू निर्वासनमा परेका जातिहरूबाट उहाँले तिनीहरूलाई फेरि भेला गर्नुहुनेथियो; उहाँले तिनीहरूलाई तिनीहरूको न्याय गर्न आफ्नो सामु खडा गराउनुहुनेथियो; उहाँले धर्मी जनहरूलाई ग्रहण गर्नुहुनेथियो (२०:३७), तर तिनीहरूलाई शुद्ध पारेर तिनीहरूको बीचबाट विद्रोहीहरूलाई निकाल्नु-हुनेथियो (२०:३८)।

इजकिएल २०:४९-४४: जब यो जाति इस्त्राएल देशमा फेरि स्थापित हुनेछ, तब तिनीहरूले अबदेखि उप्रान्त कहिल्यै मूर्तिहरूको

पूजा गर्नेछैनन्, तर तिनीहरूले पवित्रतामा परमप्रभुको आराधना र सेवा गर्नेछन् (२०:३९-४४)।

प्रेरित यूहन्नाले दिएको निम्न सल्लाह अमर छ: ‘हे साना नानीहरूहो, आफूलाई मूर्तिहरूबाट जोगाइराख !’ (१ यूहन्ना ५:२१)।

प) इजकिएल २०:४५-२१:३२: चाँडै आउन लागेको आक्रमणको निम्ति प्रयोग गरिएका चित्रहरू

अ) इजकिएल २०:४५-४९: परमप्रभुले दक्षिण वनमा लगाउनुभएको आगो यसको निम्ति एउटा सङ्केत-चिन्ह थियो हिब्रू बाइबलमा पैतालिस पदचाहिँ एककाइस अध्यायको शुरुको पद हो। अनि साँच्चै त्यहीं बीस अध्याय र एककाइस अध्यायको बीचमा छुट्टाउन उपयोगी देखिन्छ। इजकिएल २०:४५-४९ पदको खण्डमा दक्षिणको विरोधमा एउटा भविष्यवाणी छ; हिब्रूमा दक्षिणलाई ‘नेगेव’ भनिन्छ, अनि यो इलाका यहूदामा पर्थ्यो। यस भविष्यवाणीअनुसार यो भूभाग वनको डढेलोरूपी बेबिलोनी आक्रमणद्वारा नष्ट पारिनेथियो ।

आ) इजकिएल २१:१-१७: परमप्रभुले तरवार थुतुभएको कुरा यसको निम्ति अर्को सङ्केत-चिन्ह थियो

इजकिएल २१:१-७: परमेश्वरले म्यान-बाट थुतेको आफ्नो धारिलो तरवारको चित्रण प्रयोग गरेर यहूदा र यरूशलेम नष्ट गर्ने आफ्नो सुदृढ़ सङ्कल्प व्यक्त गर्नुभयो। अनि इजकिएलको सुस्केराको अर्थचाहिँ ? उनको सुस्केराले मानिसहरूलाई परमेश्वरको आउँदै गरेको न्यायको भयानकताको विषयमा चेताउनी दिनु थियो ।

इजकिएल २१:८-१७: बेबिलोनरूपी तरवार काटमार गर्नेको निम्ति तयार थियो

३२ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

(२१:८-१३), र त्यसले परमप्रभुको क्रोध शान्त पार्नथियो (२१:१४-१७)। यस खण्डमा विशेष गरी दस पदको ग) खण्ड र तेह पदको अर्थ लगाउन गाहो छ। यहाँ व्यक्त गर्न खोजेको कुरा यस प्रकारको हुन सक्छ: पक्का पनि योचाहिँ यहूदाको निम्नि मोजमज्जा गर्ने समय थिएन। अनि एन.के.जे.वी.अनुसार तिनीहरूमा पहिला प्रयोग गरिएका ताङ्नाका साधनहरू तिनीहरूले काठका सम्फेर घृणा गर्थे। यसकारण अब तिनीहरूले फलामले बनेको तरवार चाल्नेथिए, अनि यहूदास्ती प्यो तुच्छ ठार्ने राजदण्ड अबदेखि उसो रहेछैन भन्ने सम्भावना जारी नै थियो।

इ) इजकिएल २१:१८-३२: दोबाटोमा लगाइएको सङ्क-चिन्हचाहिँ यसको निम्नि अर्को सङ्केत-चिन्ह थियो

इजकिएल २१:१८-२४: त्यसपछि बेबिलोनका राजा आफ्नो सेनाको साथमा इस्त्राएल देशर्त आइरहेका देखिन्छ। अनि तिनी एउटा दोबाटोमा आएका रहेछन्; एउटा सङ्क-चिन्हमाथि यरूशलेमको नाम र अर्को सङ्क-चिन्हमा अम्मोनको राजधानी रब्बाको नाम लेखिएको थियो। तब तिनको निम्नि प्रश्न उठ्यो: तिनले पहिले कुन शहर आक्रमण गर्ने? अनि तिनले तीनवटा तरिकाले जोखना हेरेः क) तिनले यरूशलेमको निम्नि एउटा काँडमाथि र रब्बाको निम्नि अर्को काँडमाथि एउटा चिन्ह लगाए; ख) तिनले आफ्ना घर-देवताहरूसँग सल्लाह लिए; ग) तिनले कुनै मारिएको जवानरको कलेजोमा हेरे। अनि निर्णय के भयो? पहिले यरूशलेम आक्रमण गर्ने भयो!

इजकिएल २१:२५-२७: पच्चीस पदमा ती इस्त्राएलका भक्तिहीन, दुष्ट शासकचाहिँ राजा सिद्धिकियाह थिए। यिनको हातबाट राजाको पद च्युत हुने भयो; यिनी मसीह नआएसम्म

परमेश्वरका जनहरूमाथि अन्तिम राजा थिए, किनकि ख्रीष्टसँग त्यो शासन गर्ने अधिकार थियो। यस सम्बन्धमा श्री म्यात्यु हेनरीले निम्न टिप्पणी गरेका छन्:

‘राजा सिद्धिकियाहपछि ख्रीष्ट नआएसम्म दाऊदको घरानामाथि कुनै राजा हुनेथिएनन्; किनकि राज्य गर्ने अधिकार ख्रीष्टको थियो; उहाँ ती दाऊदको वंश हुनुहुन्थ्यो, जसको विषयमा प्रतिज्ञा गरिएको थियो: “म त्यो उहाँलाई दिनेछु” उहाँमा त्यो प्रतिज्ञा सम्पूर्ण रूपले पूरा हुनेछ: “उहाँका पिता दाऊदको सिंहासन उहाँको हुनेछ” (लुका १:३२)। ...। अनि परमेश्वरको प्रतिज्ञाअनुसार उहाँसँग राज्यको अधिकार मात्र कहाँ हो र! तर “म यो उनलाई दिनेछु” भन्ने वचनअनुसार उचित समयमा राज्य उहाँको हुने नै छ। उहाँले आफ्नो यस अधिकारबाट केही छोड्नुभन्दा त बरु संसारका सबै कुराहरूको ढलपल र उथलपुथल हुनु सम्भव थियो; अनि यो सुनिश्चित छ, कि उहाँको बाटो चेकन खडा हुने सबै अवरोधहरू हटाइनेछन्, र यी बाधाहरूले उहाँको निम्नि आफ्नो बाटो छोड्नुपर्नेछ (दानियल २:४५ २१ कोरिन्थी १५:२५)। यो कुरा यहाँ किन उल्लेख गरिएको छ? यो तिनीहरूको निम्नि लेखिएको छ, जो दाऊदको निम्नि गरिएको यो प्रतिज्ञा सदाको निम्नि विफल होला त नि भन्ने डरले ग्रस्त हुन्छन्, तिनीहरूलाई सात्त्वना मिलोस भनेर। किनकि परमेश्वर के भन्नुहुन्छ? “होइन, होइन, यो प्रतिज्ञा पक्का र सुनिश्चित छ; किनकि मसीहको राज्य सदा-सर्वदा रहिरहेछ”’¹⁹⁾

इजकिएल २१:२८-३२: त्यसपछि अम्मोनीहरूमाथि बेबिलोनका राजाको हमला पर्नेथियो। अनि तिनीहरू पूर्ण रूपले नामेट हुनेथिए।

इतिहास र वर्तमान घटनाहरूका वृतान्त-हरूमा परमेश्वरले कसरी मानिसका सरकारहरू पल्टाउनुभएको, सो उदाहरणहरू प्रशस्त छन्; अनि यो ख्रीष्ट येशूको दोस्रो आगमन नभएसम्म हुँदै गर्नेछ।

फ) इजकिएल २२: यरूशलेमको अशुद्धताको विषयमा दिइएका तीनवटा दिव्य वाणीहरू

इजकिएल २२:१-१२: यहाँ यरूशलेमको पापहरूको सूचि प्रस्तुत गरिएको छ: रक्तपात गरिएको (३ र ९ पद), (हुन सक्छ, यसको सन्दर्भअनुसार यसमा नर-बलिहरूको अर्थ लाग्छ कि?), र मूर्तिपूजा गरिएको (३-४ पद); हत्या गरिएको (६ पद); बुबाआमा-हरूलाई अपमान गरिएको; परदेशीहरू, अनाथहरू र विधवाहरूको थिचोमिचो गरिएको (७ पद); मन्दिरलाई अशुद्ध पारिएको र विश्रामदिनहरू अपवित्र तुल्याइएका (८ पद); निर्द्वा, मूर्तिपूजा र कामुक कामहरू गरिएका (९ पद); व्यभिचार गरिएको (१० पद); परस्त्रीगमन र कौतुम्बिक व्यभिचार गरिएका (११ पद); घूसखोरी, सुदखोरी र बलमिचाइ गरिएका, साथै परमप्रभु तिनीहरूका परमेश्वरलाई विर्सिएको (१२ पद)।

इजकिएल २२:१३-२२: तेहदेखि सोह पदहरूअनुसार नीच कमाइद्वारा गरिएको तिनीहरूले नाफा खाएका र रक्तपात गरेका तिनीहरूका यी पापहरूको खातिर यहौदीहरू जातिहरूको बीचमा तितरबितर हुनेथिए। अनि यरूशलेमले धातु खार्न भाँडाको भूमिका खेलीथियो, जुन भाँडामा यसका मानिसहरू मूल्यहीन धातुको मैलार्फे पग्लिनेथिए (२२:१७-२२)।

इजकिएल २२:२३-२४: परमप्रभुले इजकिएललाई इसाएल देशलाई भन्न लगाउनुभयो, कि यसको हालत उराठलाग्दो थियो। यस देशको निम्ति यसको अर्थ के थियो, यस सम्बन्धमा श्री जोहन बी. टेलरले निम्त स्पष्टीकरण दिएका छन्:

‘यस दिव्य वाणीमा यस देशको अवस्था वर्षाका आशिषहरूदेखि वञ्चित भएको वर्णन गरिएको छ।

धेरैजसो टिप्पणीकाहरू चैबीस पदमा ‘सेप्टुवाजिन्ट’ नामक ग्रीक अनुवादको पछि लाग्न रुचाउँछन्, जहाँ यो पद यस प्रकारले अनुवाद गरिएको छ: “त त्यो देश होस, जसमाथि क्रोधको दिनमा न पानी परेको छ, न भरी बर्सिएको छ;” जहाँ ‘शुद्ध पारिएको छैन’ भन्न वावर ‘पानी परेको छैन’ पो भएछ ।²⁰⁾

इजकिएल २२:२५-३१: यस समाजका सबै वर्गका मानिसहरू परमप्रभुको सामुन्ने दोषी थिए: तिनीहरूका शासकहरू (२५ पद), (के.जे.वी.मा र एन.के.जे.वी.मा ‘भविष्य-वक्ताहरू’ भनेर अनुवाद गरिएको छ, तर ‘सेप्टुवाजिन्ट’मा ‘शासकहरू’ भनेर अनुवाद गरिएको छ)²¹⁾; तिनीहरूका पूजाहारीहरू (२६ पद); तिनीहरूका न्यायाधीशहरू (पद २७); तिनीहरूका भविष्यवक्ताहरू (२८ पद); यस देशका मानिसहरू (२९ पद)। तिनीहरूको बीचमा एकजना धर्मी मानिसलाई भेटाउन सकिँदैनथियो, अहाँ, परमेश्वरको पक्षमा उभिने एकजना धर्मसुधारक वा मध्यस्थलाई भेटाउन सकिँदैनथियो (२२:३०-३१)।

परमेश्वर नयाँ-नयाँ तरिका, पद्धति वा कार्यक्रमहरू खोज्नुहुन्न; होइन, उहाँ त सधैं धाँदोमा उभिने मानिसलाई पो खोज्दै हुनुहुन्छ। ओहो, एकजना मानिसले कतिको भिन्नता ल्याउन सकदै रहेछ !

ब) इजकिएल २३: दुईजना दिदीबहिनीको दृष्टान्त, जो वेश्या थिए

अ) इजकिएल २३:१-१०: दिदी ओहोला

इजकिएल २३:१-४: यो दुईजना दिदी-बहिनीको दृष्टान्त हो, जो वेश्या थिए: दिदीको नाम ओहोला थियो र त्यसकी बहिनीको नाम ओहोलिबा थियो। अनि यस दृष्टान्तमा दिदी ओहोलाचाहिँ सामरिया थिई भने, बहिनी ओहोलिबाचाहिँ यरूशलेम थिई।

इजकिएल २३:५-१०: ओहोला नामको अर्थ ‘त्यसको आफ्नै पाल छ’ हो । किनकि सामरियाको आफ्नै पूजा-केन्द्र थियो । तर परमेश्वरको मन्दिरचाहिँ यस्तले ममा अवस्थित थियो ।²²⁾ ओहोलाले अशूरका सुन्दर-सुन्दर घोड़चढीहरूसित वेश्याकर्म गरी । यसकारण परमेश्वरले त्यसलाई त्यसका प्रेमीहरूको हातमा छोडिदिनुभयो, र तिनीहरूले त्यसको नगनता उघारिदिए र त्यसलाई तरवारले मारे ।

आ) इजकिएल २३:११-२१: बहिनी ओहोलिबा

ओहोलिबा नामको अर्थ ‘मेरो पाल यसैमा छ’ हो; यसले आफ्नो मूर्तिपूजारूपी वेश्याकर्म र कामुकतामा ज्यादा गरी र त्यसमा आफ्नी दिदीलाई उछिनी । पहिले इसाएलले गरेजस्तो यसले अशूरीहरूको चाहना गरी (२३:१२-१३) । त्यसपछि यो ओहोलिबा भित्तामा कोरिएका पुरुषहरू, सिन्दुरे रङ्गमा कोरिएका कल्दीहरूका नक्साहरूले मोहित भई । यसले तिनीहरूको चाह गरी र तिनीहरूकहाँ आफ्ना दूतहरू पठाई, जसले तिनीहरूलाई इसाएल देशमा आउने निम्तो दिए (२ राजा १६:७) । यसले मिस्र देशमा आफ्नो युवा-अवस्थाका पापहरू सम्भी; यसकारण यसले आफ्नो वेश्यावृत्ति भन् बढाई र आफूलाई बेबिलोनी-हरूको इच्छामा सुम्पी, जसले यससित घोर भ्रष्टाचार गरे ।

इ) इजकिएल २३:२२-३५: बेबिलोनी-हरूको आक्रमण

यस कुव्यवहारको फलस्वरूप परमेश्वरले ओहोलिबालाई यसका बेबिलोनी प्रेमीहरूको हातद्वारा नष्ट गर्नुहोनेथियो । अनि जुन मनमोहक र खाइलाग्दा युवाहरूलाई यसले लालसा गरी, ती युवाहरूले यससित घृणाको व्यवहार गर्नेथिए । यसले परमेश्वरमा होइन,

तर काम-वासनाको संसारमा तृप्ति पाउने कोशिश गरी । अब यसका पापहरूको न्याय दुनुपर्नेथियो, यसले ती पापहरूको निम्ति सजाय पाउनुपर्नेथियो । तेतीस र चौतीस पदमा मनको खिन्नता र निराशाका लक्षणहरू पेश गरिएका छन्, जुन लक्षणहरू आज हामी चारैतिर देखिरहेका छौं । यसकारण प्रिय भाइबहिनीहरूहो, बुभनुहोसः हामीले ख्रीष्ट येशूबाट परमेश्वरको जीवनको पानी पिउनुपर्छ; तब हामीलाई कहिल्यै फेरि तिर्खा लाग्नेछैन नै ।

ई) इजकिएल २३:३६-४९: ओहोला र ओहोलिबाको न्याय

दुवै दिदी र बहिनी एकै किसिमका पापहरूको विषयमा दोषी थिए: तिनीहरूले शारीरिक र आत्मिक व्यभिचार गरेका थिए; तिनीहरूले हत्या गरेका थिए; तिनीहरूले नर-बलिहरू चढाएका थिए (३७ पद); तिनीहरूले मन्दिर अशुद्ध पारेका थिए; तिनीहरूले विश्रामदिन अपवित्र तुल्याएका थिए (३८ पद); तिनीहरूले परमेश्वरको सेवामा मूर्तिपूजा मिसाएका थिए (३९ पद); तिनीहरूले देश-देशहरूसँग वेश्यावृत्ति गरेर आत्मिक व्यभिचार गरेका थिए (२३:४०-४४) । अनि धर्मा मानिसहरूले अर्थात् परमेश्वरले छात्रभएका जातिहरूले यी दिदी-बहिनीहरूबाट तिनीहरूका कामुकताको निम्ति बदला लिनेथिए र यिनीहरूलाई उचित दण्ड दिनेथिए (२३:४५-४९) ।

यहूदाको धर्म एउटा मिश्रित धर्म थियो; किनकि परमप्रभुको सेवामा यसले मूर्तिपूजा र बहुदेववाद, सर्वात्मवाद आदि मिसाएको थियो । दुःखको कुरा के हो भने, वर्तमान इसाई धर्म-जगत् प्रायः पवित्र बाइबलका तत्त्वहरूको साथै यहूदी धर्म, बहुदेववाद, सर्वात्मवाद, हिन्दू धर्म, बुद्ध धर्म लगायत मानवतावाद र मनोविज्ञानको मिश्रण हुँदै रहेछ ।

भ) इजकिएल २४:१-१४: उम्लिरहेको कराहीको दृष्टन्त

यता यरुशलेमको घेराबन्दी शुरु भएको दिनमा उता इजकिएलले पानी उम्लिरहेको कराहीको दृष्टान्त सुनाए। यस दृष्टान्तमा त्यो भाँडा यरुशलेम थियो; अनि त्यसमा हालिएका मासुका टुक्राहरू यसका मानिसहरू थिए। अनि त्यस भाँडाको पानी उम्लिने लागेको थियो। त्यस कराहीमा कसर थियो, वा खिया लागेको थियो, जसको अर्थ मूर्तिपूजारूपी कामुकता थियो। अनि त्यो भाँडा रितो भारपछि त्यो फेरि आगोमा बसाउनु थियो, यस हेतुले कि त्यसको कसर त्यसबाट हटिजाओस्। यसरी नै परमप्रभुले आफ्ना जनहरूलाई मूर्तिपूजाबाट शुद्ध पार्न खोजुभयो।

म) इजकिएल २४:१५-२७: इजकिएलकी पत्तीको मृत्यु एउटा चिह्न भएको

इजकिएल २४:१५-१८: ‘हे मानिसको छोरा, हेर, एउटै प्रहारले म तिग्रा आँखाहरूको चाहना तिमीबाट उठाएर लैजानेछु’ भनेर परमप्रभुले इजकिएललाई उनका आँखा-हरूको चाहना अर्थात् उनकी पत्तीको मृत्युको विषयमा पूर्वजानकारी दिनुभयो। अनि त्यही दिनको साँझमा तिनी मरिन्, तर दिव्य आज्ञा-अनुसार उनलाई तिनको निम्न शोक गर्न दिइएन। यो कति अस्वाभाविक कुरा थियो!

इजकिएल २४:१९-२४: अनि जब मानिसहरूले उनको यस अनौठो व्यवहारको अर्थ के हो, सो जान्न चाहे र उनलाई यसको विषयमा सोधे, तब उनले तिनीहरूलाई निम्न जवाफ दिए: जब तिनीहरूका आँखाको चाहना अर्थात् तिनीहरूको मन्दिर नष्ट गरिनेथियो, र तिनीहरूका छोराछोरीहरू मारिनेथिए, तब तिनीहरूले शोक गर्न पाउनेथिएन्।

‘प्रभु यहोवा म नै हुँ भनेर तिमीहरूले जान्नेछौं।’ जब कुनै भविष्यवाणी पूरा भएको

हुन्छ, तब यसमा एउटा उद्देश्य यही हो: संसारका मानिसहरूले परमप्रभु परमेश्वर को हुनुहुँदो रहेछ, सो जान्नेछन् (२४ पद)।

इजकिएल २४:२५-२७: अबदेखि इजकिएलले यहूदाको निम्नि त्यस दिनसम्म कुनै भविष्यवाणी गर्न पाउँदैनेथिए, जुन दिनमा एकजना उम्केको भगुवाले उनलाई तिनीहरूको शरणस्थान ढलेको खबर सुनाउनेथियो। अनि त्यो घटना इजकिएल ३३:२१-२२ पदहरूमा उल्लेख गरिएको छ। यसको बीचमा रहेका अध्यायहरू अर्थात् इजकिएल २५-३२ को खण्डचाहिँ यहूदाको विषयमा होइन, ती अन्यजाति राष्ट्रहरूको विषयमा गरिएका भविष्यवाणीहरू हुन्।

खण्ड ३

इजकिएल २५-३२:

सातवटा अन्यजाति राष्ट्रहरूको विरुद्धमा गरिएका भविष्यवाणीहरू

यी अध्यायहरूमा हामी सातवटा जाति-हरूमाथि आइपर्ने परमेश्वरको न्यायको बारेमा पढ्न आउँछौं। यी राष्ट्रहरूको न्याय किन गरिन्छ? किनकि यिनीहरूले परमेश्वरको विरुद्धमा कुनै न कुनै तरिकाले विद्रोह गरेका थिए। यी जातिका मानिसहरू परमेश्वरका जनहरूको सम्पर्कमा रहेका थिए; यिनीहरूले उहाँको बारेमा धेरथोर जानेका थिए, तर यिनीहरूले उहाँकहाँ फर्केन चाहैनेथिए। आउनुहोस्, हामी यो खण्ड नजिकबाट

३६ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

नियालेर हेरौं; किनकि परमेश्वरका चाल र व्यवहारहरूले सधैं, चाहे न्यायमा होस्, चाहे अनुग्रहमा होस्, उहाँका विचारहरू प्रकट गर्दा रहेछन्।

क) इजकिएल २५:१-७: अम्मोनको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी

पहिलो राष्ट्र अम्मोन थियो, जसको विषयमा परमेश्वरको न्यायको फैसला यहाँ सुनाइन्छ। अम्मोनीहरू परमेश्वरको पवित्रस्थानको विनाशको विषयमा, इसाएल र यहूदाको पतनको विषयमा र तिनीहरू बेबिलोनको कैदमा लगाएको विषयमा रमाएका थिए; यसकारण यिनीहरू बेबिलोनीहरूद्वारा, ती पूर्वका मानिसहरूद्वारा नष्ट हुनेथिए। अनि रब्बा ऊँटहरूको तबेला बजेथियो र अम्मोन देश भेडाबाखाहरूको विश्रामको थलो हुनेथियो।

ख) इजकिएल २५:८-११: मोआबको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी

परमेश्वरको न्यायको फैसला सुन्नुपर्ने दोस्रो राष्ट्र मोआब थियो, जसले सेईरको साथमा यहूदाप्रति शत्रभावले पूर्ण व्यवहार गरेको थियो। मोआब देश बेबिलोनीहरूको निम्ति खुला रहनेथियो, अनि त्यसको भाग्य अम्मोनीहरूको जस्तै हुनेथियो। त्यसका इलाकाहरू शाहरहरूहरैत पारिनेथिए; अनि मोआबले 'परमप्रभु नै परमेश्वर हुनुहुँदो रहेछ' भन्ने कुरा जानेथियो।

ग) इजकिएल २५:१२-१४: एदोमको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी

अनि तेस्रो राष्ट्र एदोम थियो। यस देशले यहूदाको घरानाबाट बदला लिएको थियो; यसकारण परमप्रभु परमेश्वरले भन्नुभयो: यसले उहाँको बदला के हो, सो चाख्नु-पर्नेथियो।

घ) इजकिएल २५:१५-१७: पलिस्ती देशको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी

पलिस्तीहरू चौथो जाति थिए। तिनीहरूले यहूदालाई नित्य घृणा गर्थे; यस घृणाले तिनीहरूमाथि परमप्रभुको बदला निम्त्याएको थियो।

जसले परमेश्वरका जनहरूलाई छुन्छ, त्यसले परमेश्वरलाई छोएको छ भन्ने कुरा यी राष्ट्रहरूले सिक्नेथिए; ठीक त्यस्तै आज इसाईहरूको छिद्रन्वेषण गर्ने काममा संलग्न हुनेहरूले पनि एक दिन 'खोट-विश्वासीहरू परमेश्वरका आँखाका नानीहरू हुन्' भन्ने कुरा सिक्नेछन्। परमेश्वरका जनहरू पापमा फसेर यसको निम्ति उनीहरूले सजाय भोग्नुपरे पनि यो कुरा सत्य रहन्छ। हामी सबै किसिमको द्वेषपूर्ण आनन्द, अरूको दुःखमा रमाउने, प्रतिशोध गर्ने वा बदला लिने भावानाहरूबाट होशियार बस्नुपर्छ। तर इजकिएलले गेरेजस्तै हामीले बरु अरू विश्वासीहरूका पापहरूको विषयमा विलाप गर्नुपर्छ, तिनीहरूको निम्ति अन्तर्विन्ती गर्नुपर्छ, तिनीहरूका पापहरू आफ्नै जस्तै मानिलिनुपर्छ।

ड) इजकिएल २६:१-२८:२९: टायरको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी

अ) इजकिएल २६: टायरको विनाशको विषयमा गरिएको भविष्यवाणी

इजकिएल २६:१-२: परमेश्वरको न्याय चाख्न पाउने पाँचों पात्राचाहिँ टायर थियो, जुनचाहिँ भूमध्येसागरको तटमा अवस्थित भएको एउटा शहर थियो। टायरको सजायको घोषणाचाहिँ इजकिएल २६:१-२८:१९ पदसम्म जान्छ। टायर शहर व्यापारको महाकेन्द्र थियो; यसकारण जब त्यसले आफ्नो प्रतिद्वन्द्वी शहर यरूशलेमको पतन भएको खबर सुन्यो, तब त्यो शहर खूबै रमायो; किनभने

त्यसको विचारमा, अबचाहिँ सबै व्यापार त्यसको हुने भयो । बितेको समयमा यरूशलेमले व्यापारका सबै तल-मार्गहरू नियन्त्रण गर्दैथियो, र यरूशलेमको पतनको मतलब के थियो भने, अबचाहिँ टायरले मिस्र देश र अन्य दक्षिणी देशहरूसँग बडो स्वतन्त्रताको साथ व्यापारधन्ध गर्न सक्ने-थियो ।

इजकिएल २६:३-११: यस शहरीय राज्यलाई सजाय दिन परमेश्वरले धेरै भिन्न जातिहरूलाई प्रयोग गर्नुहोनेथियो । अनि २६:४-६ पदको खण्डमा व्यक्त गरिएको भविष्यवाणीहरू सबै अक्षरशः रूपले पूरा भए । पहिले बेलिलोनका राजा नबूकद्नेस्सर, जो राजाहरूका राजा²³⁾ थिए, उत्तरबाट टायरको विरुद्धमा आइरहे, र तिनले त्यसको आक्रमण गरे (२६:७-११) । त्यस शहरको घेराबन्दी धेरै लामो भयो र लगभग ख्याष्टपूर्व ५८७ सालदेखि ५७४ सालसम्म रहिरह्यो । त्यस प्रख्यात शहर टायरले कस्तो-कस्तो घेराबन्दी भोग्नुपस्थो, यसको विषयमा श्री चाल्स ली फाइनबर्गले निम्न सजीव चित्र दिएका छन्:

‘घेराबन्दीका पर्खालहरू, ढिस्का र ढालचाहिँ सुपरिचित कुराहरू थिए । त्योदाल वा टस्टुडो हामी कुन प्रकारले बुभ्नु ठीक होला ? त्योचाहिँ एउटा ढालहरूको छत पो थियो, जुन ढालरूपी छत शहरका पर्खालहरूबाट हानिएका गोलाको बर्साइबाट जोगाउन प्रयोग गरिन्थ्यो । युद्धका यन्त्रहरूचाहिँ शहरका पर्खालहरू भत्काउने यन्त्रहरू थिए । अनि यहाँ जुन बन्चरहरूको कुरा गरियो, यी बन्चरहरू अक्षरशः अर्थमा तरवारहरू थिए, यी बन्चरहरूको लाक्षणिक अर्थअनुसार सबै किसिमका लडाइङ्का हातहतियाहरू हुन सक्नेथिए । अनि कोही-कोही छन्, जसले दस पदको क) खण्ड एउटा अतिशयोकि ठानेका छन्; तर “त्यसका घोडाहरू अति धेरै भएका हुनाले ताँ तिनीहरूको धूलोले छोपिनेछस्” भने कुरा किन अक्षरशः रूपले पूरा हुन सक्दैन र ? किनभने शत्रुका

घोडचढीहरूको भीडले गर्दा तिनीहरूले मूलदोका-हरूबाट त्यस शहरमा प्रवेश गर्दा त्यस शहरलाई धूलोले ढाक्नेथिए, साथै यी घोडचढीहरू र रथहरूको आवाजले पर्खालहरू हल्लिनेथिए । तिनीहरूले त्यसको होरेक सङ्क कब्जा गर्नुपरेको थियो; अनि मानिसहरू तरवारले मारिनु थियो । अनि यहाँ जुन खाँबाहरूको विषयमा लेखिएको छ, ती खाँबाहरू खास गरी शिला-स्तम्भहरू थिए, अनि हुन सक्छ, सायद यी खाँबाहरू ती शिला-स्तम्भहरू थिए, जुन शिला-स्तम्भहरूको विषयमा इतिहासकार हेरोडिटसले निम्न कुरा लेखे होलान्: ती शिला-स्तम्भहरू टायरमा हेराक्लेसको मन्दिरमा खडा थिए । एउटा शिला-स्तम्भचाहिँ सुनको थियो भने, अर्को शिला-स्तम्भचाहिँ हरितमणिको थियो, जसको चमक-दमक राति पनि देखिन्थ्यो; ती शिला-स्तम्भहरू टायरको मेल्कर्त देवताको निम्नि अर्पण गरिएका थिए (१ राजा ७:१५ पदसित तुलना गर्नुहोस्) । अनि यी प्रभावशाली स्तम्भहरू बेलिलोनी आक्रमणकारीद्वारा ध्वस्त हुनेथिए ।²⁴⁾

इजकिएल २६:१२-१४: तर टायरका बासिन्दाहरू आफ्नो धनसम्पत्ति लिएर तटको नजिक अवस्थित भएको एउटा टापुमा भागे, जसको नाम पनि टायर भयो । तिनीहरू त्यहाँ आउँदा २५० वर्ष सुरक्षित रहे । त्यसपछि अलेकजेन्डर-द-ग्रेट अर्थात् सिकन्दर महान्त्वले तलमा रहेको मूल शहरको भग्नावशेष, ढुङ्गा, माटो ठचाकठुक सोहोरसाहर गरेर समुद्रमा फाले र त्यस टापुसम्म एउटा बाँध उठाए । ख्याष्टपूर्व ३२२ सालमा सिकन्दर महान्का सिपाहीहरूले गरेको यस कार्यको वर्णन यस अनुच्छेदमा गरिएको हो । अनि आजदेखि एक सय वर्षअघि एकजना पर्यटकले टायरको भग्नावशेषको विषयमा निम्न कुरा लेखे, जुन कुरा दुरुस्त यस भविष्यवाणीअनुसारको थियो:

‘यस टापुको लमाइचाहिँ एक माइलजस्ति होला । अनि भूसम्बन्धदेखि दक्षिणमा परेको त्यसको भागको चौधाइ सायद एक माइलको चार भागको एक भाग

३८ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

होला; त्यो भाग चट्टानी छ र समथर छैन। त्यस टापुमा अहिले कोही बस्दैन, केही माछुवाहरू ढोडेर, जसले यो जग्गा जालहरू फैलाउने ठाउँको रूपमा प्रयोग गर्दैन्।²⁵⁾

इजकिएल २६:१५-२१: टायरको पतनको खबरले अरू जातिहरूको बीचमा सन्त्रास र व्याकुलता उत्पन्न गर्नेथियो; किनकि तिनीहरूले तारिफ गरेको त्यसको सारा सुन्दरता नष्ट हुनेथियो। तर बीस पदमा यसरी लेखिएको छ: ‘अनि जीवितहरूको देशमा म महिमा स्थापित गर्नेछु।’ यसर्थ परमेश्वरले जीवित-हरूको देशमा अनन्त महिमा स्थापित गर्नु-हुनेछ – त्यही राज्यमा, जुन राज्यका भागीदार ख्रीष्ट येशूमा हामी पनि भएका हाँ। परमेश्वरलाई धन्यवाद होस्!

अहिलेसम्म टायरको पुनर्निर्माण फेरि कहिल्यै भएको छैन; यसरी एक्काइस पदको भविष्यवाणी पूरा भयो। श्री पिटर स्टोनले ‘साइन्स स्पीक्स’ नामक आफ्नो पुस्तकमा के लेखेका छन् भने, टायरको विषयमा गरिएको यस सम्पूर्ण भविष्यवाणी र यसका सबै बेली-बिस्तारहरूको निम्ति सम्भाव्यताको नियम काममा लगाउनु हो भने, त यो भविष्यवाणी पूरा हुने सम्भावनाचाहिँ ०.०००००२५ प्रतिशत वा चालीस करोडमा एक थियो।²⁶⁾

आ) इजकिएल २७: टायरको विषयमा गाइएको विलाप-गीत

इजकिएल २७:१-९: टायरलाई यहाँ, यस खण्डमा एउटा सुन्दर पानीजहाजसँसंग तुलना गरिएको छ, जसको निर्माण भव्य थियो, जसका सामग्रीहरू सारा संसारभरिबाट आएका थिए। टायरचाहिँ संसारलाई जिल सक्ने सैन्य शक्ति थिएन; होइन, टायरका बासिन्दाहरू व्यापारीहरू थिए। व्यक्तिगत लाभको निम्ति त्यहाँ सबै किसिमका व्यापारका मालहरू आउजाउ गरिन्थे र ज्ञान आदान-प्रदान

गरिन्थ्यो। त्यो त ठिकै के छ, र त्यसको विरोधमा भन्नु हाम्रो केही पनि छैन; तर बुभुहोसः प्रभु येशूमा बाहेक अरू सबै सुन्दरता र ज्ञान खोक्रो छ। तपाईंले सारा संसार हात पारेर आफ्नो आत्माचाहिँ गुमाउनुभयो भने, तपाईंलाई के फाइदा भयो? अनि तपाईंले आफ्नो आत्माको सट्टामा के दिनहुन्छ त? (मत्ती १६:२६)।

इजकिएल २७:१०-३६: अब टायरको सेनाको कुरा आयो। दस र एधार पदअनुसार त्यसको सेनामा फारस, लूद र पूतका सैनिकहरू समेत भर्ती भएका रहेछन्; (फारस भन्नाले पर्सिया बुझिन्छ, लूद भनेको लिडियामा बस्ने जाति हो, अनि पूत भन्नाले लूबीहरू बुझिन्छ)। अनि सबै प्रकारका धन-सम्पत्तिहरूमा त्यसको व्यापारको विशालता कहाँसम्म थियो, सो कुरा इजकिएल २७:१२-१७^{२७)} पदहरूको खण्डबाट देखिन्छ। तर के गर्ने? २७:२८^{२८)} र २७ पदअनुसार यो शहर त एउटा पूर्वीय बतासले भताभुङ्ग पो पार्नेथियो (यो पूर्वीय बतासचाहिँ बेबिलोनीहरू हुनेथिए)। यस शहरको पतनले गर्दा अरू देशहरू डरले आत्तिनेथिए र हल न चल हुनेथिए (२७:२८-३६)।

इ) इजकिएल २८:१-१९: टायरका शासकको पतन

इजकिएल २८:१-१०: एक पददेखि छ पदसम्म टायरका शासकको घमण्ड, बुद्धि र धनसम्पत्तिको वर्णन गरिएको छ, अनि त्यसपछि २८:७-१० पदको खण्डमा बेबिलोनीहरूद्वारा त्यसको विनाश बयान गरिएको छ। अनि पक्का पनि यी शासकले ख्रीष्ट-विरोधीलाई पूर्वचित्रण गरेका छन्।

इजकिएल २८:११-१९: तर एधार पदमा विषयवस्तु बदलिएको छ र टायरको शासकबाट टायरको राजातिर सरेको छ।

टायरको राजा त्यही आत्मा हो, जसले टायरका शासकलाई प्रेरणा दियो र तिनलाई चलायो । अनि टायरका राजा आफ्नो सुन्दरताको निम्नि प्रसिद्ध थिए; तर तिनको घमण्डको खातिर तिनी नष्ट भए ।

तिनी परिपूर्णताको छाप वा आदर्श भएका, बुद्धिले भरपूर र सुन्दरतामा सिद्ध भएका, परमेश्वरको बगैँचा अदनमा उपस्थित भएका, तिनको पहिरन सबै प्रकारका बहुमूल्य मणिहरूको भएको, तिनी अभिषिक्त करूब भएका र परमेश्वरको पवित्र पर्वतमाथि खडा भएका ! ओहो, कुनचाहौं महान् शासकको निम्नि यो सबै एउटा सुहाउँदो, योग्य वर्णन ठहरिएला ? ठिकै छ, मानौं यहाँ साहित्यिक अतिशयोक्ति प्रयोगमा आएको होला, ता पनि यो वर्णन अति भव्य छ; त्यस बयानले जुनै पनि शासकको वैभव नाघेको छ ।

यही कारणले बाइबल अध्ययन गर्ने धेरै विद्यार्थीहरू छन्, जसले २८:११-१९ पद-हरूको खण्डमा शैतानलाई र स्वर्गबाट त्यसको पतन विवरण गरिएको देख्छन् । यस सम्बन्धमा श्री चार्ल्स ली फाइनबर्गले निम्न स्पष्टीकरण दिएका छन्:

‘इजकिएलले यहाँ आफ्नो जमानाको अवस्था ध्यानमा राखेको देखिन्छ, र उनको मनन-चिन्तन टायरको शासकमाथि पुगेछ, जो मानिसहरूको अहम र भक्तिहीनताको मूर्त रूप थिए । तर जब उनले ती राजाका विचार र चालहरूमाथि नजर राखे, तब उनले तिनको पछाडि स्पष्ट रूपले एउटा प्रेरणादायक शक्ति र व्यक्ति भएको देखा सके, जसले तिनलाई परमेश्वरको विरोधमा जान तिनको मनमा प्रेरणा गरिरहेको थियो । छोटकारीमा भन्नु हो भने, इजकिएलले शैतानको काम र त्यसका क्रियाकलाप-हरू देखे, जुन शैतानलाई टायरका राजाले धेरै प्रकारसे अनुकरण गरिरहेका थिए । अनि तपाईंले मत्ती १६:२१-२३ पदहरूमा बयान गरिएको घटना सम्भनुभयो भने, त्यहाँ हाप्रा प्रभु येशूले पत्रुसलाई हप्काउनुभएको कुरा उल्लेख गरिएको तपाईंलाई याद

हुनेथियो । ख्रीष्ट येशूले यस धरतीमा आफ्नो सेवकाईभरि त्योभन्दा कढा शब्द कहिल्यै कसैसँग बोलुभएन । तर उहाँले बोलुभएको शब्दले पत्रुस शैतान बनेको अर्थ कहिल्यै तिएन । तर उहाँले भन्न खोजुनुभएको तात्पर्य के थियो भने, उहाँलाई गलगथा भनिने ठाउँमा जानदेखि रेक्न खोजेको पत्रुसको यस विरेख गर्ने कोशिशको पछाडि तिनलाई प्रेरणा दिलाउने दुष्ट आत्माहरूको शासक थियो । अनि यहाँ, यस ठाउँमा उस्तै किसिमको परिस्थिति भएको देखिन्छ । अनि कति उदारवादी टिप्पणीकारहरू छन्, जसले मानिलाएका छन्, कि यो खण्ड लेख्दाख्येर इजकिएलले आफ्नो मनमा टायरको कुनै महात्मा वा त्यस शहरको कुनै प्रतिभाशाली व्यक्तिको विषयमा सोचेको हुनुपर्ना, जुन व्यक्ति दानियलको पुस्तकमा प्रस्तुत गरिएका सर्वादूतहरूका प्रधान र शासकहरूजस्तै थियो, जसको जिम्मामा देशहरूका कामकुराहरू सुम्पिएका छन् ।²⁷⁾

शैतानको घमण्डले त्योजस्तै सबैभन्दा शक्तिशाली र बुद्धिमान् प्राणीलाई नष्ट गर्न यति घातक ठहरिएको थियो भने, हामी मरणशील मानिसहरू एकदम होशियार बस्नुपर्छ: हामी कुनै हालतमा पनि प्रभुबाट अलग, आत्मनिर्भर भई हिँड्नुहुँदैन ।

च) इजकिएल २८:२०-२६: सिडोनको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी

इजकिएल २८:२०-२३: परमेश्वरको छेटौं न्यायको पात्र सिडोन थियो । यो शहरचाहिँ टायरको छेउमा, लगभग बीस माइलको दूरीमा अवस्थित भएको, भूमध्य-सागरको तटमा स्थापित गरिएको एउटा शहर थियो । अनि परमेश्वरले यसको विषयमा चेताउनीको वचन बोलुभयो: उहाँले यो शहर महामारी र तरवारको वशमा सुम्पनुहेनथियो । तर उहाँले ‘यो शहर सधैंको निम्नि नष्ट हुनेछ’ भन्ने वचन बोलुभएन । यसकारण आजको दिनमा सिडोन अझैं पनि लेबानोन देशको

एउटा शहरको रूपमा रहेको छ; तर पवित्र बाइबलमा उल्लेख गरिएको टायर शहरको अस्तित्व पूरा पेटिएको छ (हेर्नुहोस् इजकिएल २६:२१)।

इजकिएल २८:२४-२६: यी पदहरूमा इस्त्राएली जातिको पुनर्स्थापनाको विषयमा भविष्यवाणी गरिएको छ; अनि जब परमप्रभु परमेश्वरले यस पृथ्वीमा आफ्नो राज्य स्थापित गर्नुहोनेछ, तब तिनीहरूको पुनर्स्थापना हुनेछ।

छ) **इजकिएल २९-३२:** मिस्र देशको विरुद्धमा गरिएको भविष्यवाणी

अनि विभिन्न जातिहरूका न्यायहरूको विषयमा दिइएको यस सूचिमा सातौं र अन्तिम राष्ट्र मिस्र देश थियो (इजकिएल २९-३२)। अनि मिस्र देशमाथि आइपर्ने न्यायहरू सबैभन्दा कडा, निर्मम न्यायहरू थिए। नील नदीविना मिस्र देश मुर्दा हुनेथियो; यसकारण नील नदीको वरिपरि बसेका मानिसहरूको आँखामा जीवन कति प्यारा भएको हुनुपर्ना भन्ने विचार गर्न स्वाभाविक हो; तर हामीले सोचेको जस्तो भएन। मिस्र देश त मृत्युको देश पो थियो। त्यसको सबैभन्दा प्रसिद्ध पुस्तक ‘मृतकहरूको पुस्तक’ हो। अनि त्यसका सबैभन्दा ठूला स्मारकहरू त्यसका पिरामिडहरू हुन्, जुन पिरामिडहरू विशाल चिह्नानहरू हुन्। त्यसका राजाहरूले ससाना दरबारहरू, तर ठूलो-ठूला चिह्नानहरू बनाउँथे, अनि तिनीहरूका लास-हरूमा, तिनीहरूले चिह्नानमा आफ्नो समय आनन्दमा बिताउन् भन्ने हेतुले सुगन्धित द्रव्य लगाए! आत्मविश्वासले भरिएर मिस्री मानिसको हृदय मृत्युबाट अप्रभावित हुन्थ्यो। यसकारण मिस्र देशमाथि परमेश्वरको न्याय आइपरेको थियो। अनि पवित्र बाइबलमा मिस्र देशले चाहिँ संसारलाई चित्रण गर्छ, विशेष गरी परमेश्वरविना जिउने संसारका मानिसहरूलाई चित्रण गर्छ।

अ) इजकिएल २९: फाराओ र तिनको प्रजाको विरुद्धमा गरिएको आम-धम्की

इजकिएल २९:१-१२: यस अध्यायका शुरुका पाँचवटा पदहरूमा फाराओलाई नील महानदीको गोहीसँग तुलना गरिएको छ। यो गोही घमण्डी थियो, तर अदूरदर्शी थियो। यस दिव्य वाणीमा माछाहरूचाहिँ मिस्र देशका मानिसहरू हुन्। परमेश्वरले सबैलाई सजाय दिनुहुनेथियो। अनि इस्त्राएली जातिले मिस्र देशबाट सहायता पाउन त्यस देशमाथि भरोसा गर्न्यो, तर हाय यसलाई; किनकि यसले एउटा भाँचिएको निगालोमाथि पो भर परेको थियो (२९:६-९^४)। मिस्र देशले सबैभन्दा गम्भीर सजाय भोग्नेथियो; किनभने त्यो देश भरपर्दा थिएन, र हर प्रकारले अविश्वासयोग्य थियो। हे ख्रीष्ट-विश्वासी भाइबहिनीहरूहो, के हामीमा पनि यस्तो दोष र खोटपूर्ण चरित्र छ? तब प्रभुको सहायता लिएर हामी बदलिनु आवश्यक छ। किनकि उहाँ चरित्र परिवर्तन गर्ने काममा निपुण हुनुहुन्छ।

फाराओको घमण्डको खातिर मिस्र देश चालीस वर्षसम्म उजाड़ रहनेथियो (२९:९^५-१२)।

इजकिएल २९:१३-२१: त्यसपछि परमेश्वरले मिस्रीहरूलाई भेला पार्नुहुनेथियो, तर मिस्र देश फेरि कहिल्यै एउटा ठूलो राज्य हुनेथिएन, अनि इस्त्राएली जातिले फेरि कहिल्यै सहायताको निम्नि त्यसको बाटो हेर्नेथिएन (२९:१३-१६)। राजा नबूकदनेस्सरले टायर घेरामा हाल्ल घोर परिश्रम गरेका थिए, तर यसको निम्नि तिनले कुनै ज्याला पाएका थिएनन्; (किनभने टायरका मानिसहरू आफ्नो धनसम्पत्ति लिएर टापुमा खडा भएको किल्लामा भागे)। यसकारण परमेश्वरले तिनलाई तिनको मिस्र देश ज्यालाको रूपमा दिनुहुनेथियो (२९:१७-२०)। अनि राजा

नबूकद्वनेस्सरले आफ्नो पारिश्रमिकको रूपमा मिस्र देश प्राप्त गरेको दिनमा परमेश्वरले इस्ताएलको घरानाको निम्नि एउटा सिड उमानुहनेथियो; (सिड उमानु भन्नाले सत्ताको जागृति गर्नु हो, जसको विषयमा हामीलाई अरु कुनै जानकारी भएको छैन); अनि त्यस दिनमा इजकिएलको मुख खोलियो, र उनले मानिसहरूलाई परमेश्वरको सन्देश सुनाइदिए (२१ पद)।

आ) इजकिएल ३०:१-१९: मिस्र देशको विनाशको निम्नि गरिएको विवाप

इजकिएल ३०:१-१९: मिस्र देश र त्यसका सबै सहयोगी राष्ट्रहरू कुश, पूत र लूद बेबिलोनीहरूको तरवारको धारले ढल्लेथिए; (कुश भन्नाले इथियोपिया बुभिन्छ, पूत भनेको लूबीहरू हुन्, अनि लूद भन्नाले लिडियावासी बुभिन्छ) (३०:१-९)। मिस्र देश नाश गर्ने सम्बन्धमा बेबिलोनका राजा नबूकद्वनेस्सरको नाम लिइएको छ, किनकि तिनले त्यो देश नाश गर्नेथिए (३०:१०-१२)।

इजकिएल ३०:१३-१९: अब मिस्र देशका प्रमुख शहरहरूको सूचि दिइएको छ, जुन शहरहरू तिनीहरूका मूर्तिहरू र मूर्तिका नक्साहरूको साथ विनाशको निम्नि सुम्पिएका थिए, जस्तै: नोप, पत्रोस, सोअन, नो, सीन, आवेन, पी-बेसेत, तहपन्हेस²⁸)। नोपको नाम मेम्पिस हो; पत्रोस शहरचाहिँ सायद मिस्र देशको माथिल्लो दक्षिणी भाग अवस्थित थियो; सोअनको अर्को नाम तानिस हो, र नोको नाम थेबेस हो, र सीनको नाम पेलुसियम हो, अँ, आवेनको अर्को नाम हेलियोपोलिस थियो; अनि हुन सकछ, पी-बेसेतचाहिँ बुबास्टिस थियो; अनि तहपन्हेसचाहिँ ३०:१३-१९ पदहरूमा उल्लेख गरिएको प्राचीन डाफ्नो शहर हुनुपर्ला। 'अनि मिस्र देशमा फेरि कहिल्यै कुनै

शासक हुनेछैन' भन्ने भविष्यवाणी अक्षरशः पूरा भएको हो (१३ पद)। त्यस बेलादेखि आजको दिनसम्म शाही परिवारका कुनै पनि सदस्यले मिस्र देशमाथि शासन गर्दैनथिए। अनि सन् १९३६-१९५२ सालमा राज्य गर्ने राजा फारुखको विषयमा कुरा यस्तो छ: यिनीचाहिँ अल्बानियाबाट आएको राजकीय परिवारका वंश थिए, जुन राजकीय परिवारले सन् १८०५ सालदेखि मिस्र देशमाथि राज्य गरेको थियो। अनि राजा फारुख यस राजवंशको पहिलो सदस्य थिए, जसले अरबी भाषा नियुक्तासाथ बोल्न सक्थे !

इ) इजकिएल ३०:२०-३१:१८: फाराओको पतनको विषयमा गरिएको भविष्यवाणी

इजकिएल ३०:२०-२६: यहाँ, यस खण्डमा मिस्र देशको पतन दुई चरणमा पूरा भएको देखिन्छ: फाराओका पाखुराहरू भाँचिनेथिए, लाक्षणिक भाषामा भन्नु हो भने। किनकि ख्रीष्टपूर्व ६०५ सालमा फाराओको एउटा पाखुरा कर्कमिशको लगाइँमा भाँचियो; किनकि यस लडाइँमा तिनको पराजित भयो। अनि जुन बेलामा बेबिलोनीहरूले मिस्र देश आक्रमण गरे र त्यसलाई जिते, त्यस बेलामा तिनको अर्को पाखुरा पनि भाँचियो (ख्रीष्टपूर्व ६०१)।

इजकिएल ३१:१-९: फाराओ आफ्नो महानतामा कोजस्तै थिए? तिनी त अश्शूरका राजाजस्तै एउटा अग्लो देवदारको रूख थिए, जुन अश्शूरका राजा शक्तिशाली भए, यहाँसम्म कि यिनीजस्तो महान् अरु कोही पनि थिएन; यिनी साँच्चै एउटा विशाल रूख बने, जसको छायामनि सबै ठूला जातिहरूले घर बनाएर बस्थे।

इजकिएल ३१:१०-१४: तर यिनको हृदय अहङ्कारले फुरुङ्ग फुलियो; यसैले परमेश्वरले

४२ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

उनलाई बेबिलोनीहरूको हातमा सुम्पि-
दिनुभयो ।

इजकिएल ३१:१५-१८: अरू राष्ट्रहरूले
हेर्दा-हेर्दै यी अश्शूरका राजालाई अधोलोकमा
पर्याँकियो (३१:१५-१७); (अधोलोक हिन्दूमा
'शेओल' भनिन्छ) । अनि जातिहरूले सान्चना
पाए (पद १६); किनकि अश्शूर होच्याइएको
देखेर तिनीहरू सन्तुष्ट भए, किनभने यस
राष्ट्रले पहिले तिनीहरूलाई अति तुच्छ ठानेको
थियो । अनि यस सम्बन्धमा फाराओ अश्शूरका
राजाजस्तै थिए; हो, तिनी महान् भए, तर पनि
तिनलाई पनि खाडलको तल्ला भागमा
सुम्पिइनेथियो (१८ पद) ।

ई) इजकिएल ३२: फाराओ र मिस्र देशको
निम्ति गरिएको विलाप

इजकिएल ३२:१-१६: फाराओले
आफूलाई जवान सिंह ठान्थे; तर परमेश्वरको
दृष्टिमा तिनी एउटा अजिङ्गर पो थिए,
जसलाई उहाँले आफ्नो जालमा पक्रनुहुनेथियो
र नाश गर्नुहुनेथियो । किनकि बेबिलोनका
राजाले मिस्र देशको रवाफ खतम गर्नेथिए, र
देश उजाड़ अवस्थामा छोडिनेथियो र शान्त
रहेनेथियो । अनि जाति-जातिका मानिसहरूले
आँसु बगाउँदै विलाप गर्नेथिए । परमप्रभुले
इजकिएललाई मिस्र देश र त्यसको सारा
भीड़को निम्ति यो विलाप-गीत रचे आदेश
दिनुभयो ।

अनि प्रभु येशूले पनि यरूशलेम शहरका
मानिसहरूको निम्ति आँसु बगाउनुभयो – ती
हत्याराहरूको शहरको निम्ति, जसले उहाँलाई
ग्रहण गर्दैनेथिए र जो शरण लिन उहाँका
पखेटामनि आउँदैनेथिए । यसकारण बुझ्नु-
होस्: परमेश्वरले सृष्टि गर्नुभएका आफ्ना
प्राणीहरूको निम्ति वास्ता गर्नुहुन्छ र तिनी-
हरूलाई न्याय गर्न मन पराउनुहोन्न । हे प्रभु,
हामीलाई हराएका मानिसहरूको निम्ति दियाका
आँसु दिनुहोस् ।

इजकिएल ३२:१७-३२: अनि सत्र पद-
देखि एकतीस पदसम्मको खण्डमा हामीलाई
यस अधोलोक अर्थात् यस शेओलको दृश्य
दिइएको छ, जुन खाडलमा मिस्र देशलाई
पठाइनेथियो । अश्शूर त्यहाँ थियो (३२:२२-
२३) र एलाम (३२:२४-२५), मेशेक र
तूबल (३२:२६-२७), एदोम (२९ पद) र
सिंडोपीहरू (३० पद) त्यहाँ थिए । यस
संसारमा मिस्र देश महान् थियो; तर
अधोलोकमा त्यो त अरू जातिहरूजस्तै
लज्जित हुनेथियो (३२:२८, ३१ र ३२) ।
यसरी सातवटा जाति र शहरहरूको विरुद्धमा
कहिएका इजकिएलका वाणीहरू यहाँ समाप्त
भए ।

खण्ड ४

इजकिएल ३३-३९:

इस्त्राएली जातिको पुनर्स्थापना र
यसका शत्रुहरूलाई दिइने दण्ड

तेत्रीस अध्यायदेखि यस पुस्तकको
अन्तसम्म इजकिएलको मुख्य विषयवस्तु
इस्त्राएली जातिको पुनर्स्थापना र परमप्रभुको
मन्दिरको पुनर्निर्माण हो ।

क) इजकिएल ३३: पहरेदारको रूपमा
भविष्यवका इजकिएलको पुनर्नियुक्ति

इजकिएल ३३:१-९: यस अध्यायमा
इजकिएललाई एउटा पहरेदारसँग तुलना
गरिएको छ । उनी मानिसहरूलाई चेताउनी
दिनुमा जति विश्वासयोग्या भए पनि

तिनीहरूले सुनेनन् भने, तिनीहरू आफ्नो विनाशको निम्ति आफै जिम्मेवार हुनेथिए । तर मानिसहरूलाई चेताउनी दिनुमा उनी चुके भने, तिनीहरू नष्ट हुनेथिए, तर परमेश्वरले उनी पहरेदारको हातबाट तिनीहरूको रगतको लेखा लिनुहुनेथियो ।

परमेश्वरले इजकिएललाई इस्त्राएलको घरानाको निम्ति पूरा जिम्मेवार भएको ठात्रुभयो । तब यो प्रश्न उठेको छ: हे ख्रीष्ट-विश्वासीहो, परमेश्वरले तपाईंलाई र मलाई कसको निम्ति जिम्मेवार ठहराउनुभयो? हामी कसलाई साक्षी दिनुपर्ने? हामी कसलाई चेताउनी दिनुपर्ने? हाम्रा आफन्तहरू, हाम्रा सहकर्मीहरू, हाम्रा छिमेकीहरू, हाम्रा साथी-भाइहरूको विषयमा कुरा कसो हो? हाम्रो जिम्मेवारी एउटा गम्भीर जिम्मेवारी हो! अनि जसले आफ्नो यो कर्तव्य इमानदारीसाथ पूरा गर्दैन, उसले आफूमाथि, आफ्नो जीवनमाथि हानि ल्याउँछ-ल्याउँछ ।

इजकिएल ३३:१०-२०: तब निराश भई मानिसहरूले सोधे: 'यसो हो भने, हामी कसरी बाँचौं?' आज कति मानिसहरू छन्, जसले आफ्नो आशा पूरा गुमाएका छन् र जो निराश र हतोत्साहित भएका छन् । तपाईंको हालत यस्तो हो भने, तपाईंको निम्ति परमप्रभुको जवाफ यस प्रकारको छ: 'पश्चात्ताप गर!' किनकि सबैन्दा ठूलो पापी मानिसको निम्ति ख्रीष्ट येशूमा आशा छैदैछ । तर खास गरी कसको निम्ति आशा छ? उसको निम्ति, जो आफ्ना पापहरूबाट परमेश्वरकहाँ फर्क्न्छ । तर आफ्नो पापी अवस्था बेवास्ता गर्ने मानिसलाई आशा छैन । तब मानिसहरूले गुनासो गरे: तिनीहरूसँग परमेश्वरको व्यवहार न्यायसँगत थिएन अरे । तर उहाँले यो गुनासो सरासर इन्कार गर्नुभयो । उहाँले तिनीहरूलाई सम्भाउनुभयो: हो, उहाँले त्यस दुष्ट मानिसलाई, जसले आफ्ना पापहरू स्वीकार गरेर छोड्छ, त्यसका पापहरू क्षमा

गर्नुहुनेथियो; तर उहाँले यस धर्मा जनलाई दण्ड दिनुहुनेथियो, जसले आफ्नो धार्मिकताबाट हटेर अधर्म गर्छ ।

इजकिएल ३३:२१-२२: जब यस्तशलेम-बाट उम्केको एकजना मानिस आएर 'शहर कब्जा गरियो' भनेर घोषणा गर्न्यो, त्यस बेलामा इजकिएलको मुख खोलियो, र उनी फेरि गुँगा रहेनन् (हेरुहोस २४:२७) ।

इजकिएल ३३:२३-२९: यी पदहरूको सन्दर्भ यस्तशलेमको पतन भएपछि इस्त्राएल देशमा बाँकी रहेका केही यहूदीहरू थिए, यो स्पष्ट छ । तिनीहरूको तर्क सुन्नहोस्: 'अब्राहाम एकैजना थिए, र ती अब्राहामले यो देश अधिकार गरेका थिए भने, यस प्रकारको अधिकार भन् कति बढ्दता गरी हामीसँग हुनुपर्ने, किनकि हामी धेरै छौं।' तर तिनीहरूले र हामीले बुभनुपर्छ: परमेश्वरले परिमाणमा चासो लिनुहुएको होइन, तर गुणमा पो चासो लिनुहुँदो रहेछ । किनकि तिनीहरूले अझै पनि विभिन्न किसिमले मूर्तिपूजा गरिरहेका थिए, अनि यो देश, जसले तिनीहरूको विरुद्धमा गवाही दिइरहेको थियो, त्यस्ता घिनलाग्दा कामहरूबाट शुद्ध पारिनुपरेको थियो । तिनीहरू अतिक्रिक हिसाबले अब्राहामका साँचो सन्तानै थिएनन् । तिनीहरूको मुखको अङ्गीकार जेसुकै होस्, यस प्रकारको बाहिरी अङ्गीकारले तिनीहरूलाई न्यायबाट बचाउनेथिएन; किनभने परमेश्वर तिनीहरूको मुखका शब्द-हरूले प्रभावित हुने होइन; उहाँले तिनीहरूको जीवनमा चासो राख्नुभयो (यो कुरा याकूब २:१४ पदसित तुलना गर्नुहोस्) ।

इजकिएल ३३:३०-३३: मानिसहरूले इजकिएलका वचनहरू सुन्न मन पराउँथे, तर उनका वचनहरू पालन गर्ने तिनीहरूको मनसाय थिएन । तर जब उनका भविष्यवाणीहरू पूरा हुनेथिए, तब तिनीहरूको बीचमा एकजना भविष्यवक्ता रहेका थिए भने कुरा तिनीहरूले जावेथिए ।

४४ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

आउनुहोस्, हामी उठ कुराबाट निम्न पाठ सिकौँ: हामीले परमेश्वरको वचनप्रति आज्ञाकारी हुने उद्देश्यले बाइबल पढ्नुपर्छ वा सुन्नुपर्छ; हामी निरन्तर आफ्नो हृदय जाँच्दै जानुपर्छ, नत्र ता हामी आफूले सुनेका कुराहरू व्यवहारमा ल्याउन विफल हुँच्छौं। प्रवचन सुन्ने मानिसको सबैभन्दा असल प्रतिक्रिया के हो? ‘ओहो, यो सन्देश कति राम्रो थियो’ भन्ने प्रतिक्रिया होइन, तर ‘परमेश्वर मसँग बोल्नुभएको छ; अब मैले त्यो सुनेको र बुझेको कुरा पालन गर्नु जरुरी छ’ भन्ने प्रतिक्रिया असल ठहरिन्छ।

ख) इजकिएल ३४: भूटा गोठालाहरू र असल गोठालो

इजकिएल ३४:१-६: यी गोठालाहरू अर्थात् यी शासकहरूले भेडाहरूपी मानिसहरूको हित र कल्याणमा होइन, तर आफ्नो स्वार्थमा चासो राख्ये। तिनीहरूले कठोरताको साथ शासन गर्थ्ये, यसैले भेडाहरू तिरबितर भए।

आजको दिनसम्म धेरै धर्मनेताहरूले भेडाहरूको सेवा गर्ने पाठ अझै पनि सिकेका छैनन्। तिनीहरूले आफ्नो सेवकाई लाभको स्रोत पो सम्भन्धन्। आहा, तिनीहरू यसको विषयमा कति भ्रममा परेका छन्! तब हामी परमेश्वरलाई ती अगुवाजनहरूको निम्ति धन्यवाद दिनुपर्छ, जो बगालको निम्ति नमुना भएका छन् र जसले उत्सुकतासाथ सेवा गरेका छन्।

परमप्रभुले बगाललाई यस हेतुले पहिले तिरबितर हुन दिनुभयो, कि तिनीहरूको क्षति अभ ठूलो नभएको होस् (१० पद)। श्री काइल एम. येट्सले यो स्थिति असल ढङ्गले वर्णन गरेका छन्:

‘यहाँ, यस खण्डमा इजकिएलको जमानामा बाँचेका अविश्वासयोग्य प्रचारकहरूको हृदयविदारक चित्र कोरिएको छ। बगाल छरपस्ट भयो; भेडाहरू चरउन कोही पनि थिएन; ओहो, तिनीहरूलाई कति

भोक लागेको ! किनकि स्वार्थी गोठालाहरूले आफो पेटपालो गरे। उनीहरूको आलस्य, उनीहरूलाई आरामसँग लेटेका हेर्नुहोस् ! उनीहरूको ऐसआराम हेर्नुहोस् ! कर्तव्यनिष्ठा हुने कुरा छैन यहाँ। आफै घाँस, वास र कपास उनीहरूको एकमात्र चिन्ताको कारण थियो; तर यी बिचराहरूले एक मिनेट पनि अरु कसैको फिक्री गर्दैनथिए।’²⁹⁾

इजकिएल ३४:६-१०: यसकारण परमेश्वर आफ्ना भेडाहरू यी भूटा गोठालाहरूलाई बचाउन कटिबद्ध हुनुभयो। तर सदैव उहाँको मनको एकमात्र विचार भेडाहरूलाई आशिष दिनु हो; यसैले उहाँले आफ्ना भेडाहरू जम्मा गर्नुहुनेथियो र तिनीहरूका आवशकताहरूअनुसार तिनीहरूको हेरचाह गर्नुहुनेथियो। सबैभन्दा ठूलो आशिष के थियो भने, परमप्रभु र उहाँका भेडाहरूको बीचको सम्बन्ध हो; परमेश्वर र मानिसको बीचमा घनिष्ठ सङ्गति हुनेथियो।

इजकिएल ३४:११-१६: उहाँ तिनीहरूको गोठाला हुनुहुनेछ र तिनीहरूलाई तिनीहरूको देशमा भेला गर्नुहुनेछ र तिनीहरूमाथि शासन गर्नुहुनेछ, खोष्टको हजार वर्षको राज्यको अवधिमा। प्रचारक श्री डी. एल. मुडीले उहाँका भेडाहरूको सम्बन्धमा परमेश्वरको सेवकाईको सुन्दर रूपरेखा दिएका छन्। यस खण्डमा आफ्ना भेडाहरूको निम्ति परमप्रभु परमेश्वरले के-के गर्नेछु भनेर भव्वुभयो, सो कुरामाथि तपाईंले ध्यान दिनुहोला।

गोठाला र उहाँका भेडाहरू:

३४:११: म मेरा भेडाहरूको सोधखोज गर्नेछु र तिनीहरूलाई खोजिनिकालेछु।

३४:१२: म तिनीहरूलाई छुटाउनेछु।

३४:१३: म तिनीहरूलाई निकालेर ल्याउनेछु।

३४:१३: म तिनीहरूलाई भेला पार्नेछु।

३४:१३: म तिनीहरूलाई देशभित्र ल्याउनेछु।

३४:१४: म तिनीहरूलाई चरउनेछु।

३४:१५: म तिनीहरूलाई लेट्न लाउनेछु।

३४:१६: म हरएकोलाई खोजेछु।

३४:१६: म धपाइएकोलाई फर्काएर ल्याउनेछु ।
३४:१६: भाँचिएको-दुटेकोलाई म पट्टी बाँधि-
दिनेछु ।

३४:१६: म कमजोर भएकोलाई बलियो
तुल्याउनेछु ।

३४:१६: म मेटो र बलियोलाई नाश गर्नेछु ।

यसकारण बुभुहोसः परमेश्वरको भेडाको गोठमा
धेरै दुल्ला-दुल्ला भेडाहरू छन्, तर उहाँको खर्कमा
कमजोर भएको भेडा एउटै पनि छैन ।³⁰⁾

केही मानिसहरू छन्, र एक प्रकारका
प्रचारकहरू पनि छन्, जसले पुरानो नियमको
परमेश्वरलाई एक कठोर र प्रेमहित
परमेश्वरको रूप लिन खोजेका छन्, जसको
गुण र स्वभाव नयाँ नियमको परमेश्वरको
विपरीत थियो अरे ।³¹⁾ श्री जोहन बी. टेलरले
हाम्रो निम्नि बाइबलका दुवै नियमहरूमा
परमेश्वरलाई गोठालाको रूपमा प्रस्तुत
गरिएको प्रकाश सुन्दर प्रकारले मिलाएर यसरी
पेश गरेका छन्:

‘इजकिएल ३४:१२ पदमा भेडाहरू खोजि-
निकाले गोठालाको चित्र पेश गरिएको छ, जुन चित्रे
नयाँ नियममा ‘हराएको भेडा’ नामक सुपरिचित
दृष्टान्तको उल्लेखनीय पूर्वभास दिन्छ (लूका १५:४
पददेखि उता हेर्नुहोस); अनि निश्चय नै हाम्रा प्रभु
येशूले इजकिएलको यस खण्डमाथि आधारित यो
दृष्टान्त भव्युभएको हो । यसबाट सुस्पष्ट हुन्छ र
छरलङ्घै देखिन्छ, कि पुरानो नियमको परमेश्वरको
स्वभावचाहाँ कोमल दया र प्रेमको सदगुणले पूर्ण
स्वभाव भएको थियो । यस कुराले परमप्रभु
इस्साएलका परमेश्वर र हाम्रा प्रभु येशू ख्रीष्टका
परमेश्वर पिताको बीचमा फाटो ल्याउन खोजेहरूको
तर्कमाथि मृत्युको प्रहर लागाइदिएको छ । अनि
परमप्रभु कोमल गोठाला हुनुहुन्छ भन्ने कुरा प्रकट गर्ने
एकमात्र खण्ड यो पनि होइन है (तुलना गर्नुहोस,
भजन २३, भजन ७८:५२-५३; भजन ७९:१३ र
भजन ८०:१; यसैया ४०:११; यसैया ४९:९-१० र
यर्मिया ३१:१०) ।³²⁾

इजकिएल ३४:१७-२४: अनि परमप्रभु
परमेश्वरले आफ्ना भेडाहरू भूटा गोठाला-
हरूको हातबाट बचाउनुहोनेछ, जो स्वार्थी र क्रूर
छन् । तेइस र चौबीस पदमा ‘मेरो दास
दाऊद’को सन्दर्भचाहाँ प्रभु येशू हुनुहुन्छ ।
उहाँ दाऊदको वंश भएर आउनुभएको हो ।
हित्रै इसाई श्री डेभिड ब्यारोनले यसको
स्पष्टीकरण दिएर यसो भनेका छन्:

‘यहूदीहरूले समेत यस खण्डमा ‘दाऊद’ भन्ने
नामको अर्थ मसीहमाथि लागू गर्नेछन् । उहाँचाहाँ
दाऊदका महान् पुत्र हुनुहुन्छ; किनकि उहाँमा नै
दाऊदको घणालाई गरिएका सबै प्रतिज्ञाहरू केन्द्रित
रहन्छन् । यसकारण रब्बी श्री जोसेफ किम्चीले
इजकिएल ३४:२३ पदको विषयमा गरेको आफ्नो
टिप्पणीमा यसो भनेका छाः “मेरो सेवक दाऊद –
ती मसीह, जो छुट्काराको समयमा दाऊदको वंश
भएर जन्मिनुहोनेछ;” अनि चौबीस पदमा तिनले निम्न
अवलोकन गरेका छन्: “रजा मसीहको विषयमा कुरा
यस्तो छ: उहाँको नाम ‘दाऊद’ भनिनेछ; किनभने
उहाँ दाऊदको वंशबाट आउनुहोनेछ” । अनि प्रायः सबै
यहूदी टिप्पणीकारहरू तिनको यस रायमा सहमत
हुन्नेछ ।³³⁾

इजकिएल ३४:२५-३१: अनि ख्रीष्टको
भावी शासनकालमा परमेश्वरको बगाल कति
सुरक्षित हुनेछ र कति समृद्धि गर्नेछ, सो कुरा
यस खण्डमा वर्णन गरिएको छ । पच्चीस पद:
यस शान्तिको वाचाअन्तर्गत त्यहाँ आशिषका
भरीहरू हुनेछन् (२६ पद) र एउटा यशवान्
बगान पनि हुनेछ (२९ पद) ।

यसकारण हामी यहाँ, यस ठाउँमा यो पनि
भनिहालौँ: आदर्श सरकार भनेको कल्याण-
कारी, निरपेक्ष राजतन्त्र हो, जसको राजा
ख्रीष्ट येशू हुनुहुन्छ ।

ग) इजकिएल ३५: एदोमको विनाश

इजकिएल ३५:१-७: सेईर पहाड़चाहाँ
एदोम हो । परमप्रभुले यस देशमा दोष
भेद्वाउनुभयो; किनकि यस देशले यहूदीहरूलाई

४६ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

लगातार धृणा गर्दैथियो; यसले यरूशलेमको पतनमा आनन्द लियो; यसले त्यहाँबाट भागेर आएका शरणार्थीहरूसित क्रर व्यवहार गर्स्तो र इस्ताएल देश अधिकार गर्ने योजना बनायो। एदोमले आशिषको चाहना त गर्स्तो, तर तिनीहरूले परमप्रभुलाई चाहैदैनिथिए। प्रभु येशूबाट अलग हामी आशिषित हुन सक्दैनौं, हामी आशिष पाउन सक्दैनौं; यो कुरा आज पनि सत्य छ। एदोमको भाग्य सदाको निम्ति नाश र बिलकुल उजाड हुनु थियो; यसबाट सबै आउजाउ, सबै व्यापार बन्द हुनेथियो (७ पद)।

इजकिएल ३५:८-१५: एदोमीहरूले यहूदीहरूको निन्दा गर्दैथिए, र तिनीहरूलाई शत्र ठानेर तिनीहरूसित शत्रसँग भैं व्यवहार गर्थैं। तर परमप्रभुले अझैं पनि आफूलाई आफ्ना जनहरूसँग एक तुल्याउनुभयो। तिनीहरू उहाँको ताङनाको पात्र भए, तर तिनीहरू त्यागिएका थिएनन्। एदोमले यी दुईवटा कुराहरूको बीचको भिन्नता बुभन सकेन।

जसरी एदोम जातिचाहिँ इस्ताएली जातिको विनाशमा हर्षित भयो, त्यसरी नै सारा पृथ्वी एदोमको विनाशमा रामाउनेथियो।

हे ख्रीष्ट-विश्वासीहरूहो, तिमीहरूले विश्वासका शत्रहरूको पतनमा आनन्द नगर, अँ, गोप्य रूपलैं पनि आनन्द नगर; किनकि त्यो कुरा परमेश्वर मन पराउनुहुन्न। यो एउटा प्रेमको सवाल हो। साँचो प्रेमले प्रेम गर्ने मानिस अरूको चोट र हानिमा आनन्द लिँदैन, मनमा कुनै सन्तुष्टि पाउँदैन, चाहे त्यो हानि मित्रमाथि आएको होस् वा शत्रुमाथि आएको किन नहोस्।

घ) इजकिएल ३६: इस्ताएल देश र यसका मानिसहरूको पुनर्स्थापना

इजकिएल ३६ अध्यायले 'इजकिएलको सुसमाचार' भन्ने उपनाम पाएको छ; यसको

मुख्य कारण पच्चीस पददेखि तीस पदसम्मको खण्डले गर्दा यसो भएको हो।

इजकिएल ३६:१-७: जुन अन्यजाति-हरूले इस्ताएल देश कब्जा गरे र परमेश्वरका जनहरूलाई निन्दा गरे, परमप्रभुले ती अन्य-जातिहरूलाई, र विशेष गरी एदोम जातिलाई दण्ड दिनुहुनेथियो।

इजकिएल ३६:८-१५: इस्ताएल देशका शहरहरू र यसको देहात बसोबास गरिनेथिए, अनि देशको जमिन पहिलेको भन्दा फलाइलो र बढी फलवान् हुनेथियो; अनि अन्यजातिहरूले अबदेखि उसो इस्ताएली जातिको खिसी फेरि कहिल्यै गर्नेथाएनन्।

इजकिएल ३६:१६-२१: देश तिनीहरूको हातमा फर्केर आउनेथियो; यति मात्र होइन, तर मानिसहरू देशमा पुनर्स्थापित हुनेथिए। तिनीहरू निर्वासनमा लगिएको खास कारण तिनीहरूको रक्तपात र मूर्तिपूजा थियो; किनकि तिनीहरू जुन-जुन जातिहरूकहाँ गए, ती जातिहरूको बीचमा तिनीहरूले परमेश्वरको पवित्र नाम अपवित्र तुल्याउँथे।

इजकिएल ३६:२२-२३: प्रेरित पावलले रोमी २:२४ पदमा यो बाइस पद उद्धृत गरे; किनकि तिनले यहूदीहरूमा गैर-यहूदीहरू र व्यवस्थाको सम्बन्धमा केही नमिल्ने असङ्गत कुराहरू भेट्टाएर तिनीहरूलाई अभियोग लगाए। इस्ताएली जातिको खातिर होइन, तर आफ्नो पवित्र नामको खातिर परमेश्वरले यहूदी मानिसहरूलाई तिनीहरूको स्वदेशमा फर्काएर त्याउनुहुनेथियो; किनभने उहाँले आफ्नो नाम सत्य ठहराउन चाहनुभयो।

इजकिएल ३६:२४-२९^४: यस खण्डका २४-२९ पदहरूले इस्ताएली जातिको आत्मिक पुर्नजन्मको कुरा गरेका छन्। परमेश्वरले तिनीहरूलाई शुद्ध पानुहुनेछ, तिनीहरूलाई नयाँ जन्ममा एउटा नयाँ हृदय र एउटा नयाँ आत्मा दिनुहुनेछ, र तिनीहरूलाई तिनीहरूको सारा अशुद्धताबाट बचाउनुहुनेछ। श्री कार्ल एफ.

काइलले यस महत्वपूर्ण खण्डको विषयमा टिप्पणी गर्दै निम्न कुरा लेखेका छन्:

‘जुन मानिस त्यसका पापहरूबाट शुद्ध पारिन्छ, त्यो मानिस धर्मी ठहरिएको हुन्छ; अनि यो शुद्ध हुने कार्यले धर्माकरणसित मेल खान्छ, तर यो कुरा पवित्रीकरण होइन; यसको भूल गर्नुहुँदैन; पवित्रीकरण अर्को कुरा हो। जे होस, जुन मानिस शुद्ध पारिएको छ, त्यस मानिसको जीवनमा पवित्र आत्माले नवीनकरणद्वारा एउटा नयाँ काम गर्नुहुन्छ; उहाँले त्यस मानिसबाट त्यो पुरानो, दुङ्गाको हृदय निकालुहुन्छ र उसभित्र एउटा नयाँ, मासुको हृदय हालुहुन्छ; यसले गर्दा मानिसले परमेश्वरका आशाहरू पालन गर्ने सक्षम र जीवनको नयाँनामा हिँड्न सक्छ।’³⁴⁾

निकोदेमस नयाँ जन्मको सम्बन्धमा अनजान थिए; अनि हाम्रो प्रभु येशू तिनको अज्ञानताको विषयमा छक्क पर्नुभयो; किनकि इस्ताएलको गुरु भएको नाताले तिनले कम्तीमा इजकिएलको पुस्तकको यो खण्ड अवश्य पढेको र जानेको हुनुपरेको थियो। उहाँले तिनीबाट यति आशा गर्नुभयो (यूहन्ना ३:१०)।

इजकिएल ३६:२९-३०: अन्नका बालीहरू प्रशस्त हुनेथिए र फलफूलहरू भरपूर हुनेथिए; अनि तिनीहरूले फेरि कहिल्यै अनिकाल भोग्नुपर्नथिएन। तिनीहरू योग्य भएका हुनाले परमप्रभुले यो सबै गर्नुहुनेछैन रहेछ; तर उहाँले आफ्नो नामको सम्मानको खातिर यसो गर्नुहुनेछ।

इजकिएल ३६:३१-३८: अनि परमेश्वरले इस्ताएल देश मानिसहरूले भर्नुभएको र यसमा फेरि बोटविरुवा लागाउनु-भएको हो भन्ने कुरा इस्ताएलको वरिपरि बस्ने जातिहरूले जानेछन्। तब तोकिएका चाडका दिनहरूमा जससरी यरूशलेम शहर बलिपशुहरूले भरिन्थ्यो, त्यससरी नै देशमा मानिसहरूको जनसङ्ख्या प्रशस्त हुनेछ। जुन समयमा यहूदीहरू बेबिलोनबाट आफ्नो स्वदेशमा फर्के, त्यस समयमा यी भविष्यवाणीहरू आंशिक

रूपले पूरा भए, तर केवल ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यमा यी भविष्यवाणीहरू पूर्ण रूपले पूरा हुनेछन्। यी भविष्यवाणीहरू यस समयको निम्ति पर्खनुपर्छ।

वर्तमान इस्ताएल देशचाहिँ इस्ती संवत् १९४८ सालमा देशको रूपमा फेरि स्थापित भएको हो। अनि हालैमा पनि यहूदीहरू अलि-अलि गर्दै आफ्नो देशमा फर्किरहेका छन्, तर हालैमा तिनीहरूको आम्तिक अवस्था अविश्वास नै हो। पक्का पनि प्रभु येशूको निम्ति आउने बेला भएको हुनुपर्छ।

ड) इजकिएल ३७:१-१४: सुकेका हड्डीहरूको बेंसीको दर्शन

इजकिएल ३७:१-८: एक र दुई पदमा जुन दर्शन प्रस्तुत गरिएको छ, त्यस दर्शनमा इजकिएलले एउटा बेंसीमा इस्ताएल र यहूदाका सुकेका हड्डीहरू देखे। अनि उनले यी हड्डी-हरूको निम्ति, तिनीहरू फेरि जीवित होऊन् भन्ने हेतुले भविष्यवाणी गर्ने आदेश पाए। श्री काइल येट्सले यस दर्शनबाट जीवनको सासको निम्ति आज हाम्रो आवश्यकता कतिको छ, सो निम्न प्रकारले राखेका छन्:

‘भविष्यवक्ता इजकिएलले करि अनौठो, करि यथार्थ, तर करि घतलाग्दो पाशले “इस्ताएली जातिको निम्ति बाँचे आशा छ” भनेर हामीलाई हाम्रो हृदय गदगद गराउने समाचार सुनाएका छन्। यसकारण बुझ्नुहोस्: जागृति सम्भव छ! ओहो, सुक्खा हड्डीहरू, जसका नसा छैन, जसको मासु छैन र जसको रगत पनि छैन, यी हड्डीहरू बाँच सकदा रहेछन्। परमेश्वरका आत्मालाई आउन दिअँ, र उहाँ आउनुहुँदा साथमा जीवन ल्याउनुहुन्छ। जतातरै सुक्खा हड्डीहरू भएको संसारमा मानिसहरूलाई अझै पनि उही उरेचित सत्य खबर सुन्न आवश्यक छ। हामीलाई के चाहिन्छ? पवित्र आत्मा आफ्नो सजीव पर्ने शक्तिको साथ आउनुभएको हामीलाई खाँचो पर्छ; तब साँचो जागृति पृथ्वीभरि फैलेर जानेछ (यो कुरा उत्पत्ति २:७ र प्रकाश ११:११ पदसित तुलना गर्नुहोस्)’³⁵⁾

अनि जब इजकिएलले पहिलो पल्ट यी हड्डीहरूसित परमेश्वरको वचन बोले, तब यी हड्डीहरूमा नसाहरू, मासु र छला आए ।

इजकिएल ३७:९-१४: तर दोस्रो पल्ट उनले सासलाई भविष्यवाणी गरे, र सास यी शरीरहरूभित्र पस्यो । यस कुराले इस्ताएली जातिको पुनर्स्थापना एउटा देशको रूपमा चित्रण गर्छ (३७:११-१४); पहिले आम्तिक रूपले मेरेका मानिसहरू इस्ताएल देशमा फर्केर आउनेछन्, त्यसपछि पवित्र आत्माको नवीकरणले तिनीहरूको नयाँ जन्म हुनेछ ।

याद गर्नुहोसः: हाम्रो नयाँ जन्म अर्थात् हाम्रो नवीकरणको विषयमा पनि कुरा उस्तै छः पहिले हामीले सुसमाचारको रूपमा प्रभुको वचन सुन्नपर्छ (४ पद), र सासरूपी परमेश्वरको आत्मा हामीभित्र पस्नुपर्छ (९ पद) ।

च) इजकिएल ३७:१५-२८: इस्ताएल र यहूदाको पुनर्मिलन

इजकिएल ३७:१५-२३: त्यसपछि इजकिएलले दुईवटा लौराहरू लिने आदेश पाए – एउटा लौरो यहूदाको निम्नि र अर्को लौरो इस्ताएलको निम्नि (१६ पदमा ‘ऐमको लौरो यूसुफको निम्नि’ भनेर लेखिएको छ) । यी लौराहरू एकको टुप्पा-अर्काको टुप्पासित जोडेर उनले यी दुईवटाबाट एउटै लौरा बनाए । यसको अर्थ यही हो: जुन राज्य राजा रहबामको समयमा टुक्रियो र दुईवटा राज्यहरू भए, ती राज्यहरू फेरि एक हुनेछन् । एकजना राजा अर्थात् मसीह राजाले तिनीहरू सबैमाथि राज्य गर्नुहोनेछ, अनि परमप्रभुले तिनीहरूलाई बचाउनुहोनेछ, तिनीहरूलाई शुद्ध पार्नुहोनेछ र आफूसित तिनीहरूको सम्बन्ध पुनर्स्थापित गर्नुहोनेछ ।

इजकिएल ३७:२४-२८: अनि दाऊद जो प्रभु येशू हुनुहुन्छ, उहाँ तिनीहरूका राजा

हुनुहुनेछ, र मानिसहरूले हिचकिच र आनेकाने नगरीकन उहाँको आज्ञापालन गरिहाल्नेछन् । परमेश्वरले तिनीहरूसँग शान्तिको वाचा बाँधुहुनेछ, जुन वाचाचाहाँ अनन्त हुनेछ । अनि तिनीहरूको बीचमा एउटा मन्दिर बसालिनेछ । यो कुरा अझै पनि भविष्यमा पूरा हुन बाँकी छ ।

छ) इजकिएल ३८-३९: इस्ताएली जातिका भावी शत्रुहरूको विनाश

यस अध्यायमा र यसपछिको अध्यायमा इस्ताएलका भावी शत्रुहरूको विनाशको विषयमा भविष्यवाणी गरिएको छ । अनि शासक गोगचाहाँ तिनीहरूका शत्रुहरूको अगुवा हुन, र मागोगचाहाँ तिनको दैश हो । तर बाइबलका विद्यार्थीहरू गोग को हुन, यसको विषयमा एकमत छैनन् । तर यो कुरा स्पष्ट छ: यहाँ वर्णन गरिएका घटनाहरूचाहाँ त्यस समयमा घट्नेछन्, जुन समयमा इस्ताएली जाति आफ्नो स्वदेशमा फर्किसक्छ, तर यी घटनाहरू ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यभन्दा अघि घट्नेछन् । अनि प्रकाश २०:८ पदमा उल्लेख गरिएका गोग र मागोगचाहाँ अर्को युगका मानिसहरू हुन, अँ, यिनीहरू ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यपछिको समयका मानिसहरू हुन् ।

इजकिएल ३८:१-१६: परमेश्वरले गोग र तिनका साथीहरूलाई तिनीहरूका सेनाहरू भेला गर्न उक्साउनुहोनेछ (३८:१-६) । अनि वचनअनुसार गोगचाहाँ रोश (३६), मेशेक र तूबलका शासक हुन् । अनि कोही मानिसहरू छन्, जसले रोशमा रूस, मेशेकमा मास्को र तूबलमा टोबोल्स्कका प्राचीन नामहरू देख खोज्छन् । यो कति आकर्षक सम्भावना हो ! तर के गर्ने, यो कुरा अहिलेसम्म प्रमाणित भएको छैन । तिनीहरू उत्तरबाट दक्षिणतर्फ इस्ताएल देशको विरुद्धमा आइलाग्नेछन् । यहूदीहरू पूरा सुरक्षित भई पर्खालले नघेरिएका

ठाउँहरूमा बस्नेछन् । तिनीहरूको शत्रका योजनाहरू परमेश्वरलाई हजारौं वर्ष अगाडि थाहा हुन्छ । अनि उहाँसँग आपना जनहरूलाई बचाउने योजना छैदैछ; अनि यस कुराले हामी विश्वासीहरूलाई ठूलो सान्त्वना दिन्छ ।

इजकिएल ३८:१७-२३: तब गोगका हूलैहूल सेनाहरू देशलाई ढाक्ने गरी आउनेछन् । तर तिनीहरूले परमेश्वरको क्रोध र जलनको आगो चाखेछन् । ठूलो भूकम्प चलेछ र सारा इस्राएल देश नराम्रो गरी हल्लिनेछ । अनि महामारी, रक्पात, बाढ उर्लाउने भरी, असिनाहरू, आगो र गन्धकको प्रकोपले गोगका मानिसहरूलाई आतङ्कित तुल्याउनेछन् र अत्यासमा पार्नेछन् (३८:१७-२३) ।

परमेश्वरका जनहरूका शत्रुहरूको विनाश यस्तो हुने रहेछ । यसले हामीलाई यशैया ५४:१७ पदको सम्भन्ना दिलाउँछ, जहाँ हामीले परमप्रभुको निम्न प्रतिज्ञा पढ्दैँ: ‘तेरो विरोधमा रचिएको कुनै पनि हतियार सफल हुनेछैन । ... परमप्रभुका दासहरूको अधिकारको भाग यही हो’ ।

इजकिएल ३९:१-६: गोगका हूलैहूल सेनाहरूको विनाश इस्राएल देशका पहाड़हरूमा पूर्ण हुनेछ । तीन पदमा धनु र काँड़हरूको कुरा लेखिएको छ । यसमा यी भावी सेनाहरू यस प्रकारका प्राचीन हतियारहरूको प्रयोगमा फर्किजानेछन् भन्ने अर्थ लाग्न सक्छ, तर अनिवार्य रूपले यो अर्थ लाग्नुपर्दैन । कुनचाहिँ देश फेरि पुराना हतियारहरूकहाँ फर्किजाला ? किन ? यस प्रश्नले एउटा तर्कसँगत उत्तर पाउनुपर्छ । यसको निम्नि निम्न स्पष्टीकरण सम्भव देखिन्छ: वर्षादेखि विभिन्न सैन्य बलहरूले हतियार बोक्ने मशीनहरू, जस्तै: ट्याङ्क, विमान इत्यादि पूरा असमर्थ तुल्याउने प्रणालीहरू आविष्कार गर्न खोजिरहेका छन् । अनि तिनीहरूले यी प्रणालीहरूको क्षमता बढाउन सके त लडाइँमा फेरि पनि आधुनिक

यन्त्रहरू होइन, तर घोड़ा, तरवार र काँड़जस्तै अन्य साधारण हातहतियार प्रयोग गर्न आवश्यक पर्न्छ ।

अर्को पट्टि श्री एस. म्याक्स्वेल कोडरको कुरा पनि छ, जसले के भनेका छन् भने, यहाँ, यस ठाउँमा प्रयोग गरिएका हिवै शब्दहरूमा फराकिलो अर्थ लाग्न सक्छ: येर्सर्थ हाल-सालमा विकाश गरिएका आधुनिक सैनिक उपकरणहरू पनि यी हतियारहरूमा समावेश गर्न सकिन्छन् । यसो हो भने, धनुको अर्थ बम हात्रे यन्त्र हुन सक्छ, अनि काँड़हरूको अर्थ प्रक्षेपास्त्रहरू हुन सक्छन् । अनि इजकिएल ३८:४ पदमा ‘घोडाहरू’ भन्ने शब्दको शाब्दिक अर्थ ‘उफ्रिनेहरू’ हो; यसकारण यी घोडाहरूको अर्थ ट्याङ्क र हेलिकप्टरहरूजस्ता स्व-चालित आर्मी सवारी साधनहरू हुन सक्दा रहेछन् । अनि इजकिएल ३९:९-१० पदहरूमा सूचित गरिएका हातहतियारहरू काठले बनेका अनिवार्य होइन । धेरैजनाको विचारमा, यस शब्दको अर्थ सैनिक उपकारणहरू हुन सक्छन्, जस्तै: पेट्रोल, डिजेल आदि इन्धनका तेल र रेकेट प्रोपेलेन्टहरू ।³⁷⁾

इजकिएल ३९:७-८: त्यस दिनमा परमप्रभुले आफ्नो पवित्र नाम सत्य ठहराउनुपर्नेछ ।

इजकिएल ३९:९-१०: पहाड़हरूहुँदो छरिएका गोगका यी हतियारहरू सात वर्षसम्म आगो बाल्ने इन्धन पो हुनेछन् । यस अवधिभरि आगो बाल्न कसैले मैदानबाट दाउरा बटुल्नुपर्नेछैन, न ता वनबाट दाउरा काटेनेछ । यसर्थ प्रचुर मात्रामा छोडिएका यी हतियारहरू साँच्चै काठका हुनेछन् होलान् भन्ने धारणा सठीक ठहरिएला त नि, कि कसो हो ?

इजकिएल ३९:११-१६: मृत सागरको पूर्वपट्टि हमोन गोगको बेसीमा यी लासहरू गाडिनेछन्; ‘हमोन गोग’को अर्थ गोगको भीड हो । यो लास गाड्ने कार्य सात महिना लाग्नेछ ।

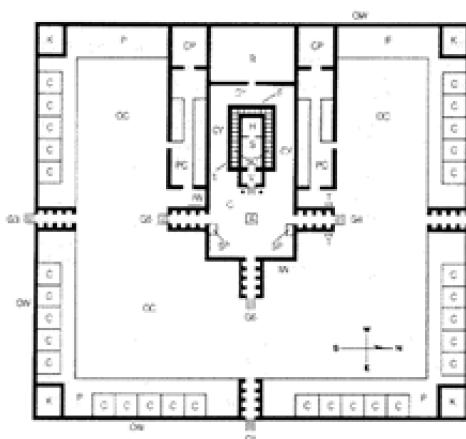
इजकिएल ३९:१७-२०: आहा, यी घोडाहरू र घोड़चढ़ीहरूका लासहरूचाहिं हिंसक चराहरू र जङ्गली पशुहरूको निम्ति कति ठूलो भोज हुने रहेछन्!

इजकिएल ३९:२१-२४: त्यस दिनमा अन्यजातिहरूले जात्रेछन्: इस्खाएली जाति कैदमा गएको कारणचाहिं तिनीहरूलाई कैदबाट बचाउन परमेश्वरको शक्तिको कमी भएको

होइन रहेछ, तर योचाहिं इस्खाएलीहरूको अशुद्धता र तिनीहरूका अपराधहरूको माग पोथियो।

इजकिएल ३९:२५-२९: इस्खाएली जातिको पुनर्स्थापना सम्पूर्ण हुनेछ। तिनीहरूले आफ्नो शर्म विर्सनेछन् र परमप्रभुलाई स्वीकार गर्नेछन्, जसले इस्खाएलको घरानामाथि आफ्नो आत्मा खन्याउनुहुनेछ।

इजकिएलले दर्शनमा देखेको मन्दिरको नक्सा:

The Temple Complex

- OW Wall of outer court (40:5)
- G1 Eastern outer gateway (40:8–16)
- OC Outer court (40:17)
- C Chambers in outer court (40:17)
- P Pavement (40:17, 18)
- G2 Northern outer gateway (40:20–22)
- G4 Northern inner gateway (40:23, 35–37)
- G3 Southern outer gateway (40:24–26)
- G5 Southern inner gateway (40:27–31)
- IC Inner court (40:32)
- G6 Eastern inner gateway (40:32–34)
- T Tables for killing sacrifices (40:38–43)
- SP Chambers for singers and priests (40:44–46)
- A Altar (40:47; 43:13–27)
- V Vestibule of temple (40:48, 49)
- S Sanctuary or holy place (41:1, 2)
- H Most Holy Place (41:3, 4)
- SC Side chambers (41:5–7)
- E Elevation around temple (41:8)
- CY Separating courtyard (41:10)
- B Building at west end (41:12)
- PC Priest's chambers (42:1–14)
- IW Wall of inner court (42:10)
- CP Priest's cooking places (46:19, 20)
- K Kitchens (46:21–24)

The Gateway

- S Steps (40:6)
- T Thresholds (40:6, 7)
- C Gate chambers (40:7, 10, 12)
- W Windows (40:16)
- V Vestibule (40:8, 9)
- GP Gateposts (40:10, 14)

केही अर्थ निकालन सफल भए भने, त ईश्वरीय निर्देशनअनुसार बनाउने भावी निर्माणकर्ता हरूलाई यो भवन निर्माण गर्ने अवश्य कुनै समस्या नहोला, होइन र ?” , 38)

खण्ड ५

इजकिएल ४०-४८:

ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यका केही दृश्यहरू

क) इजकिएल ४०-४८: ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यमा यरूशलेमको मन्दिर

आउँदा तीनवटा अध्यायहरूमा मन्दिरका बेलीबिस्तारहरू दिइएका छन्, जुन मन्दिर यरूशलेममा बनाइनेछ। अनि यसका विवरण-हरूमध्ये धेरै छन्, जसको अर्थ बुझन गाहो छ; यो कुरा हामी मात्र तयार छौं। तर यी विवरणहरूमा एउटा सामान्य रूपरेखा देख्न सकिन्छ। यस सम्बन्धमा श्री पावल ली टनले निम्न कुरा लेखेका छन्:

‘साब्दिक अर्थ नलगाउने व्याख्याकारहरू छन्, जसले यस भविष्यवाणीमा प्रभु येशूको मण्डलीको प्रतीक देख्न्। तर हामीले इजकिएलको पुस्तकको यो खण्ड एउटा प्रमुख भविष्यवाणीको रूपमा मान्नपर्छ, जुन भविष्यवाणीमा ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यको मन्दिरको विषयमा विभिन्न बेलीबिस्तारहरू, विशेष वर्णनहरू र नापहरू समावेश गरिएका छन्। यी विवरणहरू यति विस्तृत रूपले दिइएका छन् कि कसैले चाहेमा त्यसको नक्सा बनाउन सकछ, जसरी राजा सुलेमानको विगत मन्दिरको नक्सा पनि बनाउन सकिन्छ। अनि वास्तवमा श्री एफ. गार्डिनरचाहिँ “म सकिन्दैन” भन्दा-भन्दै एलिकोट नामक सम्पूर्ण बाइबलको टिप्पणीमा ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यमा स्थापित हुने त्यस मन्दिरको नक्सा कोर्न सफल भए, र तिनले त्यसको नक्सा बनाएर छोडे। अनि यस कुराले फेरि श्री अल्व जे. म्याकक्लिनलाई निम्न टिप्पणी लेखे प्रेरणा दिलायो: “अरे, आत्माको प्रेरणा नभएका टिप्पणीकार यस वास्तुकारिक विवरणबाट केही न

अ) इजकिएल ४०:१-४: हातमा नाप्ने टाँगो भएको मानिसको दर्शन

इजकिएल ४०:१-४: यी शुरुका पदहरूमा इजकिएलले यरूशलेम शहर र ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यको मन्दिरको विषयमा पाएको दर्शन प्रस्तुत गरे। यरूशलेम कब्जा गरिएको चौधाँ वर्षमा इजकिएल दिव्य दर्शनहरूमा लिगाए र एउटा धेरै अग्लो पहाड़मा राखिए। अनि त्यहाँ एकजना मानिस थिए, जसको रूप पितलको जस्तो थियो, जसले उनलाई यरूशलेम शहर र हजार वर्षको मन्दिर देखाए। तिनले भविष्यवकालाई ‘तिमीले देखेका सबै कुराहरूमा मन लगाऊ र इस्काएलको घरानालाई सुनाऊ’ भन्ने आदेश दिए। अनि यो उनले आगामी अध्यायहरूमा गरिरहेका छन्।

आ) इजकिएल ४०:५-१६: मन्दिरको बाहिरी चोकको पूर्वको मूलढोका

इजकिएल ४०:५-१६: मन्दिरको अघिल्लिरको भाग पूर्वतिर फर्केर निर्माण गरिएको हुनाले प्रवेशद्वार पूर्वको मूलढोका हुनुचाहिँ स्वाभाविक कुरा हो; अनि यस पूर्वीय मूलढोकाबाट यो वास्तुकारिक वर्णन शुरू हुन्छ। पहिले चारैतिर मन्दिरको बाहिरी पर्खालि नापिन्छ (५ पद)। त्यसपछि यस बाहिरी चोकको पूर्वको मूलढोका वर्णन गरिएको छ (४०:६-१६)।

इ) इजकिएल ४०:१७-१९: मन्दिरको बाहिरी चोक

इजकिएल ४०:१७-१९: बाहिरी चोकको वरिपरि एउटा फुटपाथ वा फर्स थियो; हुन

५२ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

सक्छ, त्यो फुटपाथ २ इतिहास ७:३ र एस्टर १:६ पदमा लेखिएनुसार भएको थियो होला, अर्थात् दुङ्गाहरू छपाएर मोजेइको रूपमा बनेको थियो कि कसो हो? त्यहाँ तीसवटा कोठाहरू थिए, जसको सामु त्यो फुटपाथ वरपर जान्थ्यो।

ई) इजकिएल ४०:२०-२७: मन्दिरको बाहिरी चोकमा अझै अरू दुइवटा मूलढोकाहरू भएका

इजकिएल ४०:२०-२७: उत्तरतिर फर्केको मूलढोका पूर्वको मूलढोकाजस्तै थियो, जसका दलानहरू र जसका खजूरका रूखरूपी खाँबाहरू उस्तै थिए। अनि दक्षिणतिर फर्केको मूलढोकाको बनावट र त्यसका नापहरू उस्तै थिए। तर पश्चिमतिर फर्केको कुनै मूलढोका थिएन।

उ) इजकिएल ४०:२८-३७: मन्दिरको भित्री चोकमा भएका तीनवटा मूल-ढोकाहरू

इजकिएल ४०:२८-३७: अनि भित्री चोकमा पनि तीनवटा मूलढोकाहरू थिए: दक्षिणको मूलढोका (४०:२८-३१), पूर्वको मूलढोका (४०:३२-३४), र उत्तरको मूल-ढोका (४०:३५-३७)।

ऊ) इजकिएल ४०:३८-४३: बलिहरूको निम्ति चलाइएका सामग्रीहरू

इजकिएल ४०:३८-४३: अनि उत्तरको मूलढोकाको द्वारमण्डपको यता र उतापट्टि विभिन्न बलि पशुहरू मार्नको निम्ति आठवटा टेबलहरू राखिएका थिए। अनि होमबलिको निम्ति काटिएका दुङ्गाले बनेका चारवटा टेबलहरू प्रयोग गरिनेछन्, जसमाथि चाहिँ बलिपशुहरू मार्न चाहिने हातहतियाहरू राखिनेछन् र यी टेबलहरूका बित्ताको चारैतिर अङ्कुसेहरू लगाइएका थिए।

ए) इजकिएल ४०:४४-४७: पूजाहारी-हरूको निम्ति निर्धारित भएका कोठाहरू

इजकिएल ४०:४४-४७: अनि गायक-हरूको निम्ति कोठाहरू थिए, जसमध्ये आधा कोठाहरू दक्षिणतिर फर्केका र आधा कोठाहरू उत्तरतिर फर्केका कोठाहरू छन्। अनि पहिलो कोठाचाहिँ मन्दिरका जिम्मा लिने पूजाहारी-हरूको निम्ति हुनेछ; अनि उत्तरतिर फर्केको पहिलो कोठा वेदीको जिम्मा लिने पूजाहारी-हरूको निम्ति अर्थात् सादोकका छोराहरूको निम्ति हुनेछ।

ऐ) इजकिएल ४०:४८-४९: मन्दिरको दलान

इजकिएल ४०:४८-४९: मलाई के लाग्छ भने, यस मन्दिरको बरन्डा वा दलानचाहिँ राजा सुलेमानको मन्दिरको दलानजस्तै हुनेछ। अनि यहाँ, यस ठाउँमा खड्ग गरिएका खाँबाहरूले हामीलाई सुलेमानको मन्दिरका याकीन र बोअज नामक खाँबाहरूको सम्झना दिलाउँछन् (१ राजा ७:२१)।

चालीस अध्यायको बयानचाहिँ प्रायः मन्दिरको वरिपरिको क्षेत्रसँग सम्बन्धित छ भने, एकचालीस अध्याय मन्दिरमा केन्द्रित रहन्छ।

इजकिएल ४०-४३ अध्यायको खण्डमा प्रस्तुत गरिएका विस्तृत नापहरूले हामीलाई के सिकाउँछन् भने, हाम्रो सम्पूर्ण सेवकाईको लमाइ-चौडाइ हामीले परमेश्वरका निर्देशन-हरूअनुसार गर्नुपर्छ (प्रस्थान २५:४० पद हेनुहोस्)। अनि यहाँ प्रस्तुत गरिएको मन्दिर कुनै वास्तविक भवन नै होइन भने, यी ठीक-ठीक नापहरूको निम्ति के काम? यो अर्थहीन ठहरीनथियो। किनकि यो सबै कुनै रूपक वा दृष्टान्त मात्र हो भने, यस प्रकारको

वास्तुकारिक विशुद्धता चाहिँदेनथियो । अनि हामी यो तर्क पनि सुनौँ: यदि यस भवनका विभिन्न भागहरूको अर्थ केवल प्रतीकात्मक हो भने यसको एक-एक भागको निम्ति कुनै न कुनै सन्तोषजनक स्पष्टीकरण हुनुपर्छ । तर अहिलेसम्म कसैले पनि यस प्रकारको स्पष्टीकरण दिन सकेको छैन ।

ओ) इजकिएल ४१:१-४: मन्दिरका पवित्रस्थान र महापवित्रस्थान

इजकिएल ४१:१-४: यस पवित्रस्थानका नापहरू राजा सुलेमोनको मन्दिरका नापहरू-अनुसार थिए, तर उजाड़स्थानमा भएको भेट हुने पालका नापहरूभन्दा दुई गुणा ठूला थिए । अनि ती मानिसले, जसको रूप पितलको जस्तो थियो, इजकिएललाई यस पवित्रस्थानमा ल्याए, तर महापवित्रस्थानभित्र तिनी एकलै गए; यस कुराले पुरानो नियमको समयको मन्दिरमा र भेट हुने पालमा पनि प्रवेश गर्ने प्रतिबन्धहरू थिए भन्ने सम्भन्न गराउँछ (हिन्दू ९:८ र १२ अनि १०:१९ पद हेर्नुहोस्) । पुरानो नियमको समयको मन्दिरका पवित्रस्थान र महापवित्रस्थान थिए; ठीक त्यस्तै ख्वाष्टको हजार वर्षको राज्यको मन्दिरमा पनि उस्तै पवित्रस्थान र महापवित्रस्थान नामक दुईवटा छुट्टै-छुट्टै खण्डहरू हुनेछन् ।

औ) इजकिएल ४१:५-११: मन्दिरमा भएका बगली-कोठाहरू

इजकिएल ४१:५-११: यो मन्दिर धेरै दहो र फराकिलो हुनेछ; अनि यसमा हरेक तल्लामा तीस-तीसवटा बगली-कोठाहरू भएका तीन-वटा तल्लाहरू हुनेछन् । हुन सकछ, पहिलो तल्लाका कोठाहरूभन्दा दोस्रो तल्लाका कोठाहरू ठूला हुनेछन् र तेस्रो तल्लाका कोठाहरू अझ ठूला हुनेछन्, सायद मुख्य

भवनको भित्तामा खुड्किलाहरूको पाराले काटिएका जस्तै (७ पद) ।

अ:) इजकिएल ४१:१२: मन्दिरको पश्चिममा अवस्थित भएको एउटा भवन हुनेछ

इजकिएल ४१:१२: मन्दिरको चोकको पश्चिमी छेउमा सतरी गुणा नब्बे हातको छुट्टै भवन हुनेछ । अनि यस भवनको उद्देश्य के हो, सो बताइएको छैन ।

अअ) इजकिएल ४१:१३-१५^४: मन्दिरका नापहरू यी हुन्

इजकिएल ४१:१३-१५^४: इजकिएललाई यो मन्दिर देखाउने गाइडले यसको नाप लिए: यो एक सय हात लामो र एक सय हात चौड़ा थियो ।

आआ) इजकिएल ४१:१५^४-२६: मन्दिर-भित्रका सजिसजावट र उपकारणहरू यी हुन्

इजकिएल ४१:१५^४-२६: मन्दिरको भित्री भागमा दुवैपट्टि बरन्डाहरू हुनेछन्, ढोकाका खाँवाहरू हुनेछन्, र भयालका चौकोसहरू वा आँखीभ्यालहरू हुनेछन् ।

भवनको भित्ताको चारैतिरको सजावट एकान्तरमा करूबहरू र खजूरका रुखहरू हुनेछन् । (उत्पति ३ हेर्नुहोस्, किनकि करूबहरूचाहिँ परमेश्वरको पवित्रताको विषयमा बोल्दछन्); यी करूबहरूका दुईवटा अनुहार हुनेछन्, अर्थात् एउटाचाहिँ मानिसको अनुहार र अर्कोचाहिँ जवान सिंहको अनुहार हुनेछ । यता एउटा खजूरको रुखपट्टि करूबले मानिसको अनुहार फर्कायो भने, उता यसको जवान सिंहको अनुहार अर्को खजूरको रुखतिर फर्कको थियो । पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलमा खजूरका रुखहरू विजय र धार्मिकताको प्रतीक हुन् ।

५४ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

अनि वेदीचाहिँ ? त्यो वेदी काठको थियो; अनि इजकिएलका गाइडले यसको नाम ‘परमप्रभुको सामु भएको टेबल’ भने (२२ पद) ।

मन्दिरका दुईवटा ढोकाहरू हुनेछन्, जसका दुई-दुई पल्लाहरू हुनेछन्; यी ढोकाहरूमा पनि करुबहरू र खजूरका रुखहरू कुँदिएका रहेछन् ।

अनि बाहिरी दलानचाहिँ काठको छतले ढाकिनेछ ।

अचम्म, यहाँ बीचको पर्दा, करारको सन्दुक अथवा महापूजाहारीको विषयमा केही पनि भनिएको छैन ! कसरी ? किनभने गलगथामा त्यो पर्दा दुई भाग हुने गरी च्यातियो । अनि जुन कुरा सन्दुकमा प्रतीकात्मक अर्थमा देखिन्थ्यो, त्यो कुरा खीष्ट येशूमा पूरा भयो; उहाँ यसको खास रूप हुनुहुन्छ । अनि उहाँ ती महान् महापूजाहारी हुनुहुन्छ, जो हाम्रो निम्ति उपलब्ध हुनुहुन्छ ।

उउ) इजकिएल ४२:१-१४: पूजाहारी-हरूका कोठाहरू यी हुन्

इजकिएल ४२:१-१४: मन्दिरको उत्तर-पट्टि कोठाहरू हुनेछन् र यसको दक्षिणपट्टि पनि कोठाहरू हुनेछन्, जुन कोठाहरूचाहिँ पूजाहारीहरूले निम्ति हुनेछन् । यी कोठाहरूमा पूजाहारीहरूले परमपवित्र वस्तुहरू खानेछन्, र त्यहाँ उनीहरूले ती पवित्र वस्त्रहरू छोडि-राखेछन्, जुन वस्त्रहरू लगाएर उनीहरूले मन्दिरमा सेवा गर्नेछन् ।

ऊऊ) इजकिएल ४२:१५-२०: बाहिरी चोकका नापहरू यी हुन्

इजकिएल ४२:१५-२०: बाहिरी चोकका नापहरू यस प्रकारका हुनेछन्: यसका चारै दिशातिरको नाप पाँच सय टाँगो हुनु थियो । अनि बीस पदमा पवित्र र सर्वसाधारणको बीचमा भिन्नता राखिएको छ, यसको भिन्नता

पवित्र र मामुली कुराको बीचको भिन्नता भन्ने सकिन्छ, जसरी परमेश्वरको आराधना गरेको वा दैनिक जीवनका सामान्य कामकुराहरू गरेको कुरा पनि फरक-फरक छन् ।

ख) इजकिएल ४३-४४: खीष्टको हजार वर्षको राज्यमा परमेश्वरको आराधना-सेवा यस्तै गरिनेछ

इजकिएल ४३:१-५: इजकिएलको पुस्तकको अधिको भागमा, खास गरी ११:२३ पदमा, हामीले महिमाको बादलले इच्छा नलागे ता पनि यरुशलेमको मन्दिर छोडेको देख्याँ । तर इस्माएलका परमेश्वरको महिमा प्रभु येशूको रूपमा फर्कनेछ - त्यस बेलामा, जुन बेलामा उहाँ राज्य गर्न आउनुहोनेछ ।

इजकिएल ४३:६-९: अनि उहाँले आफ्ना जनहरूको बीचमा सदा-सर्वदाको निम्ति वास गर्नुहोनेछ; अबदेखि उसो तिनीहरूले मन्दिरको आसपासमा कहिल्यै फेरि मूर्तिपूजारूपी आत्मिक वेश्याकर्म गर्नेछन् र मूर्तिपूजासित सम्बन्धित घृणित कामहरू पनि कहिल्यै फेरि गर्नेछन् ।

इजकिएल ४३:१०-१२: जब इस्माएलको घराना तिनीहरूले गरेका सबै कामहरूको निम्ति लज्जित हुनेछ, तब तिनीहरूले नयाँ मन्दिरको आकार, यसको बनावट र यस व्यवस्थाहरू देखेछन् । तिनीहरूले पश्चात्ताप गर्निबत्तिकै परमेश्वरले तिनीहरूलाई नयाँ आशा दिनुहोनेछ । (कसैले पश्चात्ताप गर्यो भने हामीले पनि उसप्रति यस प्रकारको प्रतिक्रिया देखाउनु-पर्छ) । ‘यस पर्वतको टाकुरामा चारैतिर यसको सम्पूर्ण क्षेत्र परमपवित्र छ’ यसर्थ जहाँ यो नयाँ मन्दिर निर्माण गरिनेछ, त्यस पहाड़को वरिपरिको सम्पूर्ण क्षेत्र परमपवित्र हुनेछ भन्ने कुरा मानिसहरूलाई भन्नुपरेको थियो ।

परमप्रभुको महिमाको साँचो दृश्यले हामीलाई हाम्रा अधर्महरूको निम्ति लज्जित हुने तुल्याउँछ (पद १०):

केवल पत्रसलाई पगालन सक्ने यस हेशइले,
केवल स्टिफनसले देखेको यस अनुहारले,
अँ, केवल मरियमसँग गेएको यस हदयले
हामीलाई खिचेर मूर्तिहरूदेखि छुटाउन
सक्न्दै रहेछ ।

अज्ञात लेखकको रचना

इजकिएल ४३:१३-१७: अनि यसो बुभदाखेरि यो होमबलिको वेदी एउटा सिँढीदार मञ्जस्तै थियो, कि के हो, जसका नापहरू अब यहाँ, यस खण्डमा दिइएका छन् । वेदीको चुल्हाचाहिँ वेदीको सतहमा हुनेछ; यहाँ वेदीको आगो बालिनेछ । अनि वेदीको चुल्हाका चार कुनादेखि चारवटा सिङ्गहरू उठ्नेछन् । अनि यस वेदीको एउटा असामान्य विशेषता के हुने हो भने, यसकहाँ पुग्ने खुड्किलाहरू हुनेछन्, जुन कुरा विगत मन्दिरहरूमा प्रतिबन्ध गरिएको थियो । तर यहाँको वेदी यति अगलो हुनेछ, कि यसकहाँ पुग्न एउटा सिँढी आवश्यक पर्नेछ ।

इजकिएल ४३:१८-२७: त्यसपछि त्यो विधि वा अनुष्ठान पेश गरिएको छ, जुन विधिअनुसार पापबलिको रगतद्वारा यस वेदीलाई पवित्र पारिनु थियो । त्यो विधि पूरा गर्न सात दिन लाग्नेछ; अनि इस्त्राएली जातिको सार्वजनिक आराधनामा त्यस विधिको महत्त्व कति थियो र फेरि कति हुनेछ, सो कुरा पुरानो नियमका निम्न पदहरूमा देख्न सकिन्छ: प्रस्थान २९:३७; लेवी ८:११, १५, १९ र ३३; १ राजा ८:६२-६५; २ इतिहास ७:४-१० । यी सबै विधिहरू पूरा भएपछि आठौं दिनदेखि नियमित बलिहरू चढाउन शुरु हुनेछ ।

यस अध्यायको अन्तमा एउटा उत्साह-जनक टिप्पणी पढिन्छ: परमेश्वरले मानिस-हरूका बलिहरू मात्र ग्रहण गर्नुहुनेछैन, तर ‘म तिमीहरूलाई ग्रहण गर्नेछु, प्रभु यहोवा भनुहुन्छ’ ।

याद गर्नुहोसः त्यस दिनमा सेवारत हुने पूजाहारीहरू सादोकका छोराहरू हुनेछन् (१९

पद) ! हुन सक्छ, यो सम्मानचाहिँ राजा दाऊद र सुलेमानप्रति सादोकको अचूक विश्वास-योग्यताको प्रतिफल यो थियो कि कसो हो ?

इजकिएल ४४:१-३: बाहिरी चोकको पूर्वको मूलढोका सदाको निम्नि बन्द रहनुपर्नेछ; किनभने एक दिन परमप्रभु मन्दिरमा फर्कनु-हुनेछ, अनि त्यसपछि उहाँले त्यो फेरि कहिल्यै छोड्नुहुनेछैन । तर एकजना भावी शासकले मात्र यस मूलढोकाको दलानमा बस्न र त्यहाँ आफ्नो बलिदान चढाएपछि भोजन गर्न सक्नेछन् । कोही-कोही छन्, जसले प्रभु येशू ती शासक हुनुभएको अनुमान गर्छन्; अरु पनि छन्, जसले ‘तिनी त दाऊदको वंशको कुनै सन्तान हुन्’ भन्छन्, जसले ख्रीष्ट राजाको अधीनतामा बसेर उप-शासकको स्थानमा सेवारत हुनेछन् । तर एफ. डब्ल्यू. ग्रान्टले ती शासक मसीह हुन सक्दैनन् भन्ने कुरा स्पष्ट पारेका छन्; किनभने शासकका छोराहरू हुने रहेछन् (४६:१६), र तिनले आफ्नो निम्नि एउटा पापबलि चढाउने रहेछन् (४५:२२) ।³⁹⁾

इजकिएल ४४:४-९: जब परमप्रभुले इजकिएललाई मन्दिरको अगाडि ल्याउनुभयो, तब यो भवन परमप्रभुको महिमाले भरिएको देखेर यी भविष्यवक्ता भयविह्वल भए । तब चार पदले हामीमा हाम्रा आराधना सभाहरूको सम्बन्धमा कत्रो तीव्र चाहना सृजना गर्नुपर्छ त ? यी सभाहरूमा परमप्रभुको महिमा यति धेरै देखा परेको होस्, कि उपस्थित उपासक-हरूले उहाँको सामु दण्डवत् गर्नेछन् ।

परमप्रभुले उनलाई ‘यस मन्दिरको विषयमा, साथै यसका पस्ने ठाउँ र निस्कने ठाउँहरूको विषयमा नयाँ विधिहरूमाथि ध्यान देउ’ भन्ने निर्देशन दिनुभयो (५ पद), र उनले मानिसहरूलाई चेताउनी दिअन्, कि तिनीहरूले मन्दिरको सेवामा कुनै परदेशीलाई भाग लिने आदत बन्द गर्नुपर्छ (४४:६-९) ।

५६ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

इजकिएल ४४:१०-१६: अबदेखि उसो लेवीहरूले परिचारको रूपले काम गरून; किनकि उनीहरू अधिको समयमा मूर्तिपूजामा फसेका थिए। सादोकका छोराहरूले मात्र परमेश्वरको नजिक आउन र उहाँको सेवा गर्न पूजाहारी-पदमा सेवा गर्न पाउनेछन्। दाऊद सङ्कष्टमा परेको बेलामा सादोकका छोराहरू तिनको अधीनतामा बसेर तिनीप्रति विश्वास-योग्य रहेका थिए (२ शामूएल १५:२४; १ राजा १:३२ आदि; २:२६, २७ र ३५)। तर लेवीहरूलाई पूजाहारी-पदबाट निकालिए; हुन सक्छ, एलीको परिवारमाथि परेको श्रापको कारणले, कि त राजाहरूको समयमा उनीहरू अविश्वासयोग्य भएको कारणले यसो भएको थियो। यस सबैबाट हामी के सिक्छाँ भने, पापका नतिजाहरू प्रायः तीता हुँदा रहेछन्, र विश्वासयोग्यताको निम्ति निश्चित इनाम निर्धारित गरिएको हुँच्छ।

इजकिएल ४४:१७-१९: पूजाहारीहरूले उनी वस्त्र होइन, तर सुती लुगाहरू पहिरनु-पर्छ। अनि ४४:१९^४ पदमा ‘अनि तिनीहरूले मानिसहरूलाई आफ्ना वस्त्रहरूले पवित्र नपारून’ भनेर लेखिएको विषयमा कसो हो? यस भनाइको सन्दर्भ त्यो विधिवत् पवित्रता हो, जुन पवित्रताचाहिँ पवित्रस्थानको सेवासित सम्बन्धित थियो, तर पूजाहारीहरूका अन्य नियमित कर्तव्यहरूसित सम्बन्धित थिएन (प्रस्थान २९:३७ र ३०:२९; लेवी ६:१८ र २७; हागौ २:१०-१२)।

इजकिएल ४४:२०-२२: अब पूजाहारी-हरूको निम्ति निम्न नियमहरू पेश गरिएका छन्: उनीहरूलाई कपाल काट्ने, सेवारत हुने समयमा दाखमद्य पिउन निषेध गरिएको र उपयुक्त विवाहको सम्बन्ध राख्ने नियमहरू दिइए।

इजकिएल ४४:२३-२४: अनि सादोकका छोराहरूले शिक्षक र न्यायकर्ताहरूको भूमिका पनि निभाउनेछन्; उनीहरूले परमेश्वरका

जनहरूलाई पवित्र र अपवित्रको बीचमा अनि शुद्ध र अशुद्धको बीचमा छुट्ट्याउन सक्न सक्षम तुल्याउनपर्नेछ।

इजकिएल ४४:२५-२७: कुनै मृतकको सम्पर्कमा आएमा उनीहरूले शुद्धीकरणको निम्ति केही निर्धारित विधिहरू पालन गर्नुपर्नेछ।

इजकिएल ४४:२८-३१: उनीहरूको पालनपोषणचाहिँ इसाएलीहरूले परमप्रभुलाई समर्पण गरेका वस्तुहरूबाट हुनेछ। परमप्रभु उनीहरूको अधिकारको भाग हुन चाहनुहुन्छ, र उहाँबाहेक यस पृथ्वीमा उनीहरूसँग अरू केही पनि हुनेछैन। अनि यो कुरा आज पनि परमेश्वरका सेवकहरूको निम्ति सत्य ठहरिएको छ; हामीले उहाँमा पूरा सन्तुष्टि पाएका उहाँ चाहनुहुन्छ; र यसरी हामी सांसारिक बन्धनहरूबाट पूरा मुक्त भई उहाँको सेवा गर्न सक्नुपर्छ। प्रेरित पावलले जे सिके, त्यो हामी पनि सिक्नुपर्छ: हामीले हरेक अवस्थामा सन्तुष्ट रहन सिक्नुपर्छ (फिलिप्पी ४:११)। हामीले यो सिक्नुपर्छ; किनभने यो कुरा कसैको जीवनमा सहजै, आफै-आफ आउँदैन। किनकि केवल चूंच भएको मानिसले यसो भन्न सक्छ: ‘अनि पृथ्वीमा तपाईंबाहेक मेरो अरू कोही चाहाँदिनँ; ...। परमेश्वर सदाको निम्ति मेरो हृदयको बल र मेरो भाग हुनुहुन्छ’ (भजन ७३:२५-२६)।

ग) इजकिएल ४५-४६: ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यको प्रशासन यो हो

इजकिएल ४५:१: इसाएल देशको केन्द्रमा परमप्रभुको निम्ति एक भाग एउटा पवित्र भूक्षेत्रको रूपमा छुट्ट्याइनेछ। यसको क्षेत्र-फलचाहिँ पच्चीस हजार गुणा बीस हजार हात हुनेछ।

इजकिएल ४५:२-५: अनि यो जमिन लमाइमा वरपर दुईवटा भागमा विभाजन गरिनेछ। यस उत्तरपट्टिको आधा भागमा

पवित्रस्थान पर्नेछ, र यो पवित्र जमिन पूजाहारीहरूको निम्ति पनि हुनेछ। अनि दक्षिणपट्टिको भाग लेवीहरूको निम्ति हुनेछ।

इजकिएल ४५:६: यस वर्गकार क्षेत्रको फेदमा पच्चीस हजार हात लामो र पाँच हजार हात चौड़ा भएको एउटा तेस्रो भाग, इस्ताएलको सारा घरानाको साभा जमिन हुनेछ; त्यसमा यरूशलेम शहर पनि समावेश हुनेछ।

इजकिएल ४५:७-८: यस वर्गकार क्षेत्रको पूर्व र पश्चिममा परेको जमिन, देशका सिमानाहरूसम्म, शासकको भाग हुनेछ।

इजकिएल ४५:९-१२: अनि इस्ताएलका शासकहरूले आफ्ना सबै कामकुराहरूमा न्यायसँगत व्यवहार देखाउनुपर्छ; उनीहरूको तराजु सच्चा र उनीहरूका नापतौलहरू यथार्थ र विशुद्ध हुनुपर्छ (९ पद)।

इजकिएल ४५:१३-१७: अनि यी पदहरूअनुसार जनताका सबै मानिसहरूले आफ्ना अन्नबाली र बगालहरूबाट इस्ताएलका शासकको निम्ति यस हेतुले एउटा निर्धारित भेटी चढाउनुपर्नेछ, कि तिनीसित तोकिएका

समयहरूमा नियमित अन्नबलि, होमबलि र मैलबलिहरूका चीजहरू भएका होऊन्।

इजकिएल ४५:१८-२०: पहिलो महिनाको पहिलो दिनमा तिनीहरूले पवित्रस्थान शुद्ध पार्नुपर्नेछ, अनि त्यही महिनाको सातौं दिनमा मानिसहरूले आफूलाई अनजानमा वा अज्ञानतामा गरेका पापहरूबाट शुद्ध पार्नुपर्नेछ।

इजकिएल ४५:२१-२५: अनि पहिलो महिनाको चौधौं दिनमा तिनीहरूले निस्तार चाड मनाउनुपर्नेछ र सातौं महिनाको पन्थौं दिनमा तिनीहरूले भुपडीहरूको चाड मनाउनुपर्नेछ।

तर पेन्टेकोष्टको चाड अर्थात् हप्ताहरूको चाड, अनि तुरहीको चाड र प्रायश्चितको दिनको विषयमा यहाँ कुनै कुरा उल्लेख गरिएको छैन।

यी सबै धार्मिक विधिहरू र इस्ताएलीहरूले मात्रपर्ने पवित्र दिनहरू ध्यानमा राखेर हामी हाम्रो निम्ति एकपल्टमा पूरा भएको ख्रीष्ट येशूको त्राणको कामको निम्ति कति कृतज्ञ हुनुपर्छ!

हजार वर्षको राज्यमा चढाइने बलिदानहरू

इजकिएल ४३:२० र २६ अनि ४५:१५ र १७ पदहरूमा कति बलिहरू उल्लेख गरिएका छन्, जुन बलिहरू हजार वर्षको राज्यको समयमा प्रायश्चित गर्न चढाइनेछन्। वचनले स्पष्टसँग यो कुरा भनेको छ। तब हिब्रू १०:१२ पदको विषयमा कसो हो, जहाँ यसो लेखिएको छ: ‘तर यी व्यक्तिचाहिँ पापहरूको निम्ति एउटै बलिदान चढाएर सदाको निम्ति परमेश्वरको दाहिने हातपट्टि बस्नुभयो’। अथवा हामी यो कुरा हिब्रू १०:१८ पदसँग कसरी मिलाउँ, जहाँ यसो लेखिएको छ: ‘अब जहाँ यी कुराहरूको पापको क्षमा हुन्छ, त्यहाँ पापको निम्ति कुनै बलिदान बाँकी रहेदैन’?

पुरानो नियममा जुन प्रायश्चितको शब्द प्रयोग गरिएको छ, यस शब्दको अक्षरसः अर्थ ‘पाप ढाक्नु’ हो। यस शब्दले पापहरू हटाउने अर्थ कहिल्यै लिएन। किनकि हिब्रू १०:४ पदले हामीलाई याद दिलाउँछ, कि ‘बहर र बोकाहरूको रगतले पापहरू हरण गर्नु असम्भव छ।’ बरु यी बलिदानहरूद्वारा हरेक वर्षमा फेरि पापहरूको सम्फना पो गरिन्थ्यो (हिब्रू १०:३)। तब प्रायश्चितको खास अर्थ के थियो त? प्रायश्चितको मतलब के थियो भने, पुरानो नियमका यी बलिदानहरूद्वारा एउटा बाहिरी, विधिवत् शुद्धता प्राप्त गरिन्थ्यो। यी बलिदानहरूले विधिपूर्वक मानिसहरूको शुद्धीकरण गरे; यसरी तिनीहरू उपासकहरूको रूपमा परमेश्वरको नजिक आउन र उहाँसँग सङ्गति गर्न सक्षम र योग्य भए। यी बलिदानहरूले होमबलिको वेदीजस्ता निर्जाव

५८ □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

वस्तुहरूको निम्ति समेत प्रायश्चित गरे (प्रस्थान २९:३७), यस सिलसिलामा पापहरूको क्षमाको कुरा छैदैछैन। यस सम्बन्धमा प्रायश्चितको अर्थ के हो त? यी बलिदानहरूद्वारा यो वेदी विधिवत् हिसाबले शुद्ध पारियो र यसरी परमेश्वरको सेवाको निम्ति उपयोगी बनाइयो।

जब हामी प्रायश्चितको सम्बन्धमा अनजानमा गरेको पाप कसरी क्षमा गरिन्थ्यो, सो विषयमा लेवी ४:२० पदमा पढ्दौं, तब यस प्रायश्चितको बलिले विधिवत् अशुद्धता हटाएको यसको एकमात्र मतलब थियो। किनकि त्यसपछि त्यो सम्बन्धित व्यक्ति परमेश्वरको आग्रहना गर्न उहाँको नजिक आउन सक्थ्यो।

हाम्रो समयमा ‘प्रायश्चित’को शब्दको अर्थ धेरै फराकिलो र गहिरो भएको हो। उदाहरणको निम्ति, यो शब्द ख्रीष्ट येशूको सम्पूर्ण पापबलिरूपी त्राणको काम वर्णन गर्न प्रयोग गरिन्छ, जुन कामद्वारा उहाँले हाम्रा सबै पापहरू हटाउनुभयो र हामीलाई परमेश्वरसँग मिलाप गराउनुभयो। तर प्रायश्चित भन्ने शब्द पवित्र बाइबलभरि कहिल्त्यै यस प्रकारको अर्थमा प्रयोग गरिएको छैन। अनि के.जे.वी.-बाइबलमा रोमी ५:११ पदमा जुन प्रायश्चितको शब्द हालिएको छ, त्यस शब्दको खास अर्थ ‘मिलाप’ हो, जसरी एन.के.जे.वी. र अन्य बाइबलहरूले सठीक अनुवाद गरेका छन्।⁴⁰⁾

इस्त्राएली जातिको इतिहासमा तिनीहरूले चढाएका बलिदानहरूले सधैं भावी दिनमा ख्रीष्ट येशूले पूरा गर्नुभएको सिद्ध र सम्पूर्ण बलिदानको बाटो देहैथिए। अनि हजार वर्षको राज्यमा चढाउनुपर्ने बलिदानहरूले ख्रीष्ट येशूले गलगथामा पूरा गर्नुभएको त्राणको कामको सम्भन्ना गर्नेछन्। हाम्रो निम्ति प्रभुभोज जे छ, ती बलिदानहरू इस्त्राएली जातिको निम्ति त्यही हुनेछन्: उहाँको मृत्युको सम्भन्ना गर्ने थोकहरू हुनेछन्।

अनि हिन्दूको पुस्तकका उक्त पदहरूले भावी दिनमा बलि चढाउने रीतिविधिको निम्ति ठाउँ छोडिराखेका छन्। तर यी पदहरूको जोड़ यसैमा छ: भविष्यमा यस्ता बलिदानहरू हुनेछैनन्, जुन बलिदानहरूले हाम्रा पापहरूसित सठीक प्रकारले कार्यकारी व्यवहार गर्न सक्नेछन्, अनि विगत समयमा पनि यी बलिदानहरूको सम्बन्धमा कुरा यस्तै थियो।

इजकिएल ४६:१-८: यस खण्डमा यी भावी शासक विश्रामदिन र औंसीको दिनमा कसरी भित्री चोकको पूर्वको मूलढोकाको सामु खडा हुनुपर्छ, र तिनले आफ्ना होमबलि र मेलबलिहरू कसरी ल्याउनुपर्छ र परमप्रभुको सामु कसरी दण्डवत् गर्नुपर्छ, सो बताइएको छ। तिनले भित्री चोकमा प्रवेश गर्न पाउनेछैनन्। अनि प्रजा यी शासकको पछाडि खडा हुनुपर्छ, र पूजाहारीहरूले यी बलिहरू चढाउँदा मानिसहरूले दण्डवत् गर्नुपर्छ। तर भित्री चोकमा न शासकले, न मानिसहरूले प्रवेश गर्न पाउनेछैनन्।

हजार वर्षको राज्य भएको बेलामा इस्त्राएली जातिले यी बलिहरूमा ख्रीष्ट

येशूलाई देखेछ, जुन कुरा यस जातिले विगत समयमा कहिल्त्यै देख लिएको थिए।

इजकिएल ४६:९-१०: अनि मानिसहरूले जुन मूलढोकाकामा प्रवेश गर्नेछन्, त्यस शासकको बाट निस्केर जान पाउनेछैनन्, तर तिनीहरू यसको ठीक विपरीत मूलढोकाकामा बाहिरी चोकमा निस्कनुपर्नेछ। तिनीहरूले शासकको भित्र पस्ने र बाहिर आउने चालसित आफ्नो चाल मिलाउनुपर्नेछ।

इजकिएल ४६:११-१२: अनि एघार र बाह पदहरूमा यी शासकका स्वेच्छा बलिहरू केते हुनेछन्, सो वर्णन गरिएको छ; अनि ४६:१३-१५ पदहरूमा दैनिक बलिहरू वर्णन गरिएका छन्। अनि ४६:१६-१८ पदहरूमा

शासकको पैतृक सम्पत्तिको सम्बन्धमा केही नियमहरू पेश गरिएका छन्, जुन नियमहरूले तिनलाई यो सम्पत्ति स्थायी रूपमा गुमाउनदेखि अथवा अन्याय गरेर यस अधिकारको भागमा थजनदेखि रोकछन् ।

इजकिएल ४६:१९-२४: अनि पूजाहारी-हरू र मानिसहरूको निम्ति चुलाचौकीको बन्दोबस्त पनि गरिएको छ ।

घ) इजकिएल ४७-४८: ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यको क्षेत्रफल यही हो

अ) इजकिएल ४७:१-१२: पानी निको हुनेछ

इजकिएल ४७:१-१२: इजकिएलले एउटा दर्शन देखे; हेर, त्यस दर्शनमा परमप्रभुको भवनको ढोकाबाट एउटा खोला बगिरहेको रहेछ ! यस खोलाको पानी वेदीको छेउबाट भएर पूर्वको मूलढोकाको दाहिने-पट्टिको पर्खालबाट निस्केर मृत सागरसम्म बगिरहेको थियो; अनि यो पानी त्यहाँ पुग्नेबित्तिकै त्यस मृत सागरको पानी निको हुनेछ; र त्यसमा माछाहरू प्रशस्त हुनेछन् । यस सिलसिलामा श्री काइल एम. येट्सले यसो लेखेका छन्:

‘जीवनको घनी पुरानो नियमको प्रमुख चित्रण हो । मरम्भूमिमा परेका इलाकाहरूलाई पानी चाहिन्छ, तब मात्र त्यहाँ जीवन सम्भव हुन्छ । अनि इजकिएलले यहाँ एउटा खोला देखे, जसको पानी मन्दिरबाट निस्केको र अराबाको मुक्खा इलाकाहरूति बगिरहेको थियो । अनि बाँदे गरेको खोलाको पानी गहिरेर भन्न गहिरो हुँदै गयो, र त्यो पानी जहाँ पुयो, त्यहाँ यसले जीवन र स्वास्थ्य ल्यायो र प्रशस्त फलहरू पैदा गरायो । निको हुनलाई एकमात्र उपाय वा दर्वाई यही हुँदो रहेछ । अनि प्रभु येशूले याकूबको इनारमा त्यस सामरी स्त्रीसँग भेट हुनुभएको बेलामा त्यसलाई अर्ती-उपदेश दिँदा यो चित्रण प्रयोगर्नुभयो (यो कुरा भजन १:३ र ४६:४; योएल ३:१८; जकरिया १४:८;

यूहन्ना ४:७-१५ र ७:३८; प्रकाश २२:१-२ पदहरूसित पनि तुलना गर्नुहोस)’⁴¹⁾

यो खोला वा यो नदीचाहिँ ख्रीष्टको हजार वर्षको राज्यको आशिषको निम्ति एउटा कति प्रभावकारी चित्र हो, किनकि त्यो आशिष धेरै ठाउँहरूमा पुगेछ, तर सबै ठाउँहरूति र पुगेछैन (११ पद) । त्यस बेलामा परमेश्वरले आफ्नो मन्दिरमा वास गर्नुहोनेछ, र यसकारण आशिषको नदी निरन्तर बढ्दै जानेछ र अन्य ठाउँहरूति फैलिएर जानेछ । अनि वर्तमान समयमा परमेश्वर हाम्रो शरीरमा वास गर्नु-भएको छ (१ कोरिन्थी ६:१९), र यही कारणले आशिषको धारा हामीबाट हाम्रो वरिपरिका मानिसहरूकहाँ बग्न सक्छ र बग्नुपर्छ (यूहन्ना ७:३७-३८) । जब कुनै मानिस पवित्र आत्माले भरिएको हुन्छ, तब उसको जीवन अरू मानिसहरूका जीवनको निम्ति प्रभावकारी बन्छ; तिनीहरूको जीवनमा उसको एउटै स्पर्शले परमेश्वरको निम्ति केही न केही काम हुन्छ-हुन्छ । तर आशिष उत्पन्न गर्न परिस्थितिहरू सृजना गर्न हाम्रो निम्ति कति ठूलो चुनौती हो !

यो नदी जहाँ-जहाँ बग्नेछ, त्यहाँ-त्यहाँ यसले जीवन ल्याउनेछ; योचाहिँ पवित्र आत्माको जीवन दिने सेवाकाईको निम्ति कति सजीव चित्र हो !

आ) इजकिएल ४७:१३-२३: देशको सिमाना यही हो

इजकिएल ४७:१३-२०: अबचाहिँ देशका भावी सिमानाहरू र देश कसरी भाग-भाग गरिनेछ, सो बयान दिइएको छ । देशका चारै दिशाका सिमानाहरू यहाँ पेश गरिएका छन् ।

इजकिएलले अठार पदमा यर्दन नदी देशको सिमानाको रूपमा पेश गरे; अनि यस कुरामा कुनै गलती हुन सक्दैन । किनकि उनलाई एकै पनि थाहा हुनुपरेको थियो, कि देशको पूर्वको

६० □ इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी

सिमाना यूफ्रेटिस नदीसम्म फैलिनेछ (उत्पत्ति १५:१८)। यसकारण हुन सक्छ, उनले यहाँ कानान देशको प्रारम्भिक कब्जा गरिएको कुरा सङ्केत गरे होलान्। अथवा हुन सक्छ, उनले यर्दनचाहिँ देशको पूर्वको सिमानाको एक भाग मात्र हो भने होलान्, जसको बाँकी सिमाना-चाहिँ उत्तरउत्तर-पूर्व यूफ्रेटिस नदीसम्म पुग्नेछ। यो दोस्रो स्पष्टीकरण कम लोकप्रिय छ; तर इजकिएलले दिएको विवरण यति विस्तृत छ, तर उनले यूफ्रेटिस नदीको विषयमा केही पनि भनेनन्। यसकारण यो पनि विचार गर्न लायकको कुरा हो।

इजकिएल ४७:२१-२३: इस्साएलका कुलहरूअनुसार एक-एक कुलको अधिकारको भागमा पर्ने जमिन चिट्ठा हालेर बाँडिनेछ, तर तिनीहरूको बीचमा जिउने परदेशीहरूलाई अधिकारको भाग पाउनदेखि वज्चित गरिनेछैन।

इ) **इजकिएल ४८:** देशको भागबन्दा गरिनेछ

इजकिएल ४८:१-७: यसो बुभदा पश्चिम भूमध्यसागरदेखि देशको पूर्वको सिमानासम्म देश तेर्सा-तेर्सा भूपट्टिहरूमा विभाजन गरिनेछ। अनि सबैभन्दा उत्तरको भूपट्टिचाहिँ दान कुलको निम्ति हुनेछ (१ पद)। त्यसपछि त्यसको छेउमा आशेरको भाग पर्नेछ (२ पद), त्यसपछि नपालीको भाग (३ पद), मनस्सेको भाग (पद ४), एप्रेमको भाग (५ पद), रूबेनको भाग (६ पद) र त्यसपछि यहूदाको भाग पर्नेछ (७ पद)।

इजकिएल ४८:८-२२: अनि यहूदाको भागको दक्षिणमा अधिबाट शासकको निम्ति निर्धारित गरिएको, तिनको निम्ति छुट्टाइएको क्षेत्र हुनेछ; त्यस क्षेत्रभित्र पवित्रस्थान र यरूशलेम शहर पनि पर्नेछन्। अनि यस

‘पवित्र इलाका’चाहिँ एउटा ठूलो वर्गाकार क्षेत्र हुनेछ, जसको सिमानाचाहिँ मूत सागरको उत्तरीय भागको सिमानासित सँगै पर्नेछ। यो पवित्र भूमि तीनवटा तेर्सा भूपट्टिहरूमा विभाजन गरिनेछ; यसको सबैभन्दा उत्तरीय भाग पूजाहारीहरूको निम्ति हुनेछ, र यसको केन्द्रमा हजार वर्षको राज्यको मन्दिर हुनेछ। अनि बीचको भूपट्टिचाहिँ लेवीहरूको निम्ति हुनेछ, र दक्षिणको भूपट्टिचाहिँ जनताको निम्ति हुनेछ; यसको केन्द्रमा यरूशलेम हुनेछ। अनि यस वर्गाकार क्षेत्रको पूर्व र पश्चिममा जति जमिन उभिनेछ र बाँकी रहेनेछ, त्यो रहेको जमिन शासकको हुनेछ।

इजकिएल ४८:२३-२७: त्यसपछि यस पवित्र इलाकाको दक्षिणमा बिन्यामिन कुलको भाग (२३ पद), शिमोनको भाग (२४ पद), इस्साकारको भाग (२५ पद), जबूलूनको भाग (२६ पद) र गादको भाग हुनेछ (२७ पद)।

इजकिएल ४८:२८-३५: हरेक दिशामा तीन-तीनवटा मूलढोका हुने गरी नयाँ यरूशलेम शहरका बाह्रवटा मूलढोकाहरू हुनेछन्; यसर्थे इस्साएली जातिका बाह्र कुलहरूको एक-एक कुलको निम्ति एउटा मूलढोका हुनेछ। अनि यस शहरको नाम ‘यहोवा शाम्माह’ हुनेछ, जसको अर्थ ‘परमप्रभु त्यहाँ हुनुहुन्छ’ हो।

यस नामले परमेश्वरको हृदयमा सधैं भइरहेको मनसा के थियो, सो हामीलाई सम्भना गराउँछ: उहाँले आफ्ना सृष्टिका प्राणीहरूलाई यति प्रेम गर्नुहुन्छ, कि उहाँले तिनीहरूलाई सधैं आफ्नो नजिकमा राख्ने इच्छा गर्नुहुन्छ। यसकारण बुभनुहोसः परमेश्वर सदैव हामीजस्तै हराएका मानिसहरूलाई खोज्दै हुनुहुन्छ र तिनीहरूलाई ‘तिमी कहाँ छौ ?’ भनेर बोलाउँदै हुनुहुन्छ। उहाँले हामीलाई अझै पनि ‘तिमा पापहरूको विषयमा पछुताउँदै पश्चात्ताप गर र प्रभु येसूमाथि विश्वास गर’ भन्ने आह्वान दिँदै हुनुहुन्छ। अनि परमेश्वरका

पुत्रको रूपमा उहाँ यस पृथ्वीमा आउनुभयो र हाम्रो निम्ति क्रसमा मर्नुभयो । अनि अन्तमा उहाँको उक्त यो इच्छा पूरा हुनेछः उहाँको प्राणप्रिय मानिस उहाँको नजिकमा हुनेछ । अनि हाम्रो विषयमा चाहिँ कसो हो ? उहाँले हराएकाहरूलाई खोज्दै गर्नु भएको उहाँको यस प्रयासमा हामी पनि संलग्न हुन र सहभागी हुन सक्छौं । कसरी ? यस पृथ्वीमा उहाँको हृदयको नजिक रहेर जिउनुहोस् ! यो हाम्रो निम्ति परमेश्वरको शुभ अभिप्राय हो ।

इजकिएलको पुस्तकको टिप्पणी अन्त गर्दा हामी हिब्रू इसाई र पुरानो नियमका विद्वान् श्री

चाल्स एल. फाइनबर्गको सङ्क्षिप्त सार यहाँ प्रस्तुत गर्छौं, जसले यसो लेखेका छन्:

‘यो अतुलनीय भविष्यत्वापाको पुस्तकचाहिँ परमेश्वरको महिमाको दर्शनबाट शुरु भयो र महिमित यस्तुलेम शहरमा परमप्रभुको महिमा के-कस्तो हुनेछ, यसको वर्णनको साथ समाप्त भयो । प्रेरित यूहवाले प्रकाशको पुस्तकमा जसरी अन्त गरे, इजकिएलले पनि त्यसरी नै अर्थात् परमेश्वरले मानिससँग परिव्रता र महिमामा वास गर्नुहोसे कुरा लिएर आफ्नो पुस्तक अन्त गरे । मानव इतिहासमा योभन्दा ठूलो लक्ष्य छैन र मानिससँगको परमेश्वरको व्यवहारमा योभन्दा ठूलो उद्देश्य छैन’^[42]

ENDNOTES:

- 1) **Introduction:** E.g., by Gleason Archer, in A Survey of Old Testament Introduction, under “Ezekiel.”
- 2) **Introduction:** John B. Taylor, Ezekiel: An Introduction and Commentary, Tyndale Old Testament Commentaries, pp. 14–16.
- 3) **Introduction:** Albert Barnes, The Bible Commentary, Proverbs to Ezekiel, p. 302.
- 4) **1:4–28a:** These four faces have traditionally been linked to the four portraits of our Lord in the Gospels: Matthew, the lion (Christ as King); Mark, the ox (Christ as servant); Luke, the man (Christ as the perfect Man); John, the eagle (Christ as Son of God). See NT volume of BBC, Introduction to the Gospels, p. 13.
- 5) **1:4–28a:** The NKJV, following the Masoretic text, reads “When I came.” The New Scofield note on this textual problem reads: ‘Obviously it was not Ezekiel who came to destroy the city of Jerusalem for her sins, but the LORD Himself. On the basis of the requirements of the context, the reading in some six manuscripts, the version of Theodotion and that of the Vulgate, the best reading is “when He came to destroy the city.” A possible rendering, and perhaps preferable, would be to read the final letter of the disputed word as a well-known abbreviation for “LORD,” thus giving us the reading “when the LORD came to destroy the city.”’ The New Scofield Study Bible, New King James Version, p. 995.
- 6) **1:28b–2:7:** The NRSV paraphrases “son of man” as “mortal” to avoid the “masculine-oriented” words son and man; this obscures the link with Daniel and our Lord’s usage.
- 7) **1:28b–2:7:** John B. Taylor, Ezekiel, p. 60.

- 8) **1:28b–2:7:** John B. Taylor, Ezekiel, p. 60.
- 9) **3:12–15:** Kyle M. Yates, Preaching from the Prophets, p. 181.
- 10) **9:4:** Charles L. Feinberg, The Prophecy of Ezekiel: The Glory of the Lord, p. 56.
- 11) **9:4:** Ibid.
- 12) **11:16–21:** Kyle M. Yates, Preaching from the Prophets, p. 182.
- 13) **11:22–25:** George Williams, The Student's Commentary on the Holy Scriptures, p. 579.
- 14) **13:1–3:** Denis Lane, The Cloud and the Silver Lining, pp. 53–62.
- 15) **13:8–16:** A. B. Davidson, The Book of the Prophet Ezekiel, p. 88.
- 16) **13:8–16:** Our Lord calls the Pharisees by a similar (but worse!) name: “whitewashed tombs” (Matt. 23:27).
- 17) **16:44–52:** Charles L. Feinberg, The Prophecy of Ezekiel, p. 91.
- 18) **17:22–24:** Carl F. Keil, “Ezekiel,” in Biblical Commentary on the Old Testament, XXI:244, 245.
- 19) **21:25–27:** Matthew Henry, “Ezekiel,” in Matthew Henry’s Commentary on the Whole Bible, IV:878, 879.
- 20) **22:23–24:** John B. Taylor, Ezekiel, pp. 168, 169.
- 21) **22:25–31:** John B. Taylor, Ezekiel, p. 169. This ancient Greek version sometimes preserves original Hebrew readings other than those in the traditional Hebrew (Masoretic) text. Footnotes to verses 24 and 25 in the NKJV give two examples, as well as readings from other ancient versions.
- 22) **23:5–10:** A rival center of false worship persisted. The Samaritan woman seems to defend their “denominational difference” to our Lord in John 4:20.
- 23) **26:3–11:** Nebuchadnezzar received this title, because he had forced many other kings to submit to his rule.
- 24) **26:3–11:** Charles L. Feinberg, The Prophecy of Ezekiel, p. 149.
- 25) **26:12–14:** Quoted by W. M. Thomson in ‘The Land and the Book’, p. 155n.
- 26) **26:15–21:** Peter Stoner, Science Speaks, p. 76.
- 27) **28:11–19:** Charles L. Feinberg, The Prophecy of Ezekiel, pp. 161, 162.
- 28) **30:13–19:** This is the well-known frontier city to which Jeremiah was taken after Governor Gedaliah’s assassination (Jer. 43:7; cf. 44:1).
- 29) **34:1–6:** Kyle M. Yates, Preaching, p. 183.
- 30) **34:11–16:** D. L. Moody, Notes from My Bible, p. 90.
- 31) **34:11–16:** One liberal Protestant bishop of Washington, D.C. in the 1950’s blasphemed the God of the OT as a “bully.”
- 32) **34:11–16:** John B. Taylor, Ezekiel, pp. 220, 221.
- 33) **34:17–24:** David Baron, The Shepherd of Israel, pp. 8, 9.
- 34) **36:24–29a:** Carl F. Keil, “Ezekiel,” p. 110.

- 35) 37:1–8:** Kyle M. Yates, Preaching from the Prophets, p. 184.
- 36) 38:1–16:** The KJV rendering, which makes the Hebrew Rosh an adjective meaning “chief” and modifying “prince,” is based on the Latin Vulgate and the Targum, and is not accurate. Surprisingly, this translation was retained in the NIV, perhaps from a fear that people would see Russia in the word Rosh. However, taking Rosh as a proper name does not decide the issue as to which area the term will apply. It might refer to Russia, but then again it might not. Most historians and geographers identify Meshech and Tubal as areas in what is now central Turkey.
- 37) 39:1–6:** S. Maxwell Coder, “That Bow and Arrow War,” Moody Monthly, April 1974, p. 37.
- 38) Chapter 40: Introduction:** Paul Lee Tan, The Interpretation of Prophecy, p. 161.
- 39) 44:1–3:** F. W. Grant, “Ezekiel,” in The Numerical Bible, IV:273.
- 40) Essay on OT sacrifices:** In 1611 atonement was “at-one-ment” and meant “reconciliation.” It was the correct translation in its time, but our language has changed a great deal since the 1600’s.
- 41) 47:1–12:** Kyle M. Yates, Preaching from the Prophets, p. 184.
- 42) 48:28–35:** Charles L. Feinberg, The Prophecy of Ezekiel, p. 239.

BIBLIOGRAPHY

- Alexander, Ralph. *Ezekiel*. Everyman's Bible Commentary. Chicago: Moody Press, 1976.
- Davidson, A. B. The Book of the Prophet Ezekiel. The Cambridge Bible for Schools and Colleges. Cambridge: The University Press, 1900.
- Feinberg, Charles Lee. *The Prophecy of Ezekiel: The Glory of the Lord*. Chicago: Moody Press, 1969.
- Grant, F. W. "Ezekiel." In *Numerical Bible*. Vol. 4. Neptune, N.J.: Loizeaux Bros., 1977.
- Henry, Matthew. "Ezekiel." In *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*, Vol. IV. McLean, VA: MacDonald Publishing Company, n.d.
- Keil, C. F. "Ezekiel." In *Biblical Commentary on the Old Testament*. Vols. 22, 23. Reprint. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1971.
- Mills, Montague S. *Ezekiel: An Overview*. Dallas: 3E Ministries, n.d.
- Tatford, Frederick A. *Dead Bones Live: An Exposition of the Prophecy of Ezekiel*. Eastbourne, East Sussex: Prophetic Witness Publishing House, 1977.
- Taylor, John B. *Ezekiel: An Introduction and Commentary*. The Tyndale Old Testament Commentaries. Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1969.